

B A

B. R. V.

1482

•B·A·

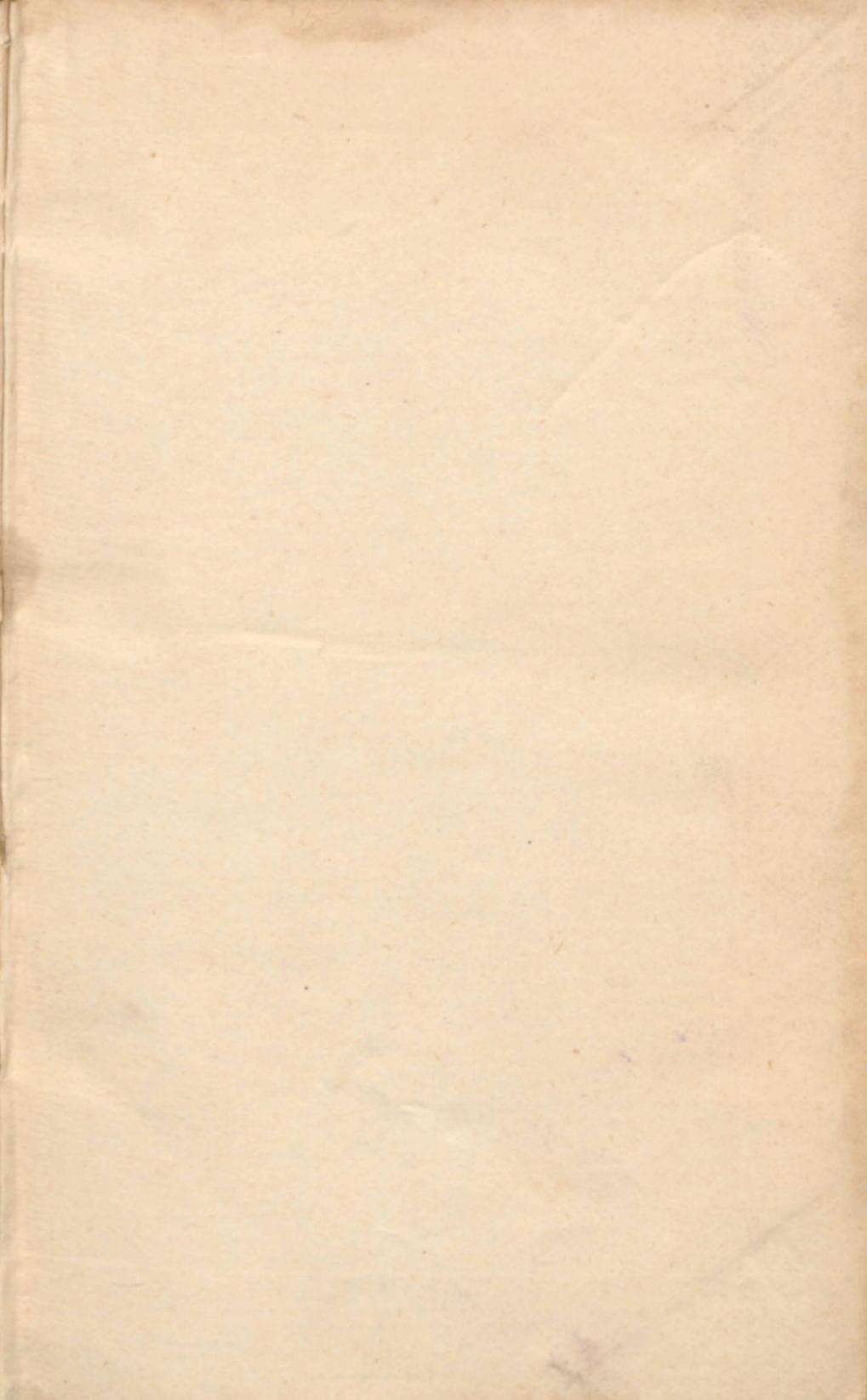
4377

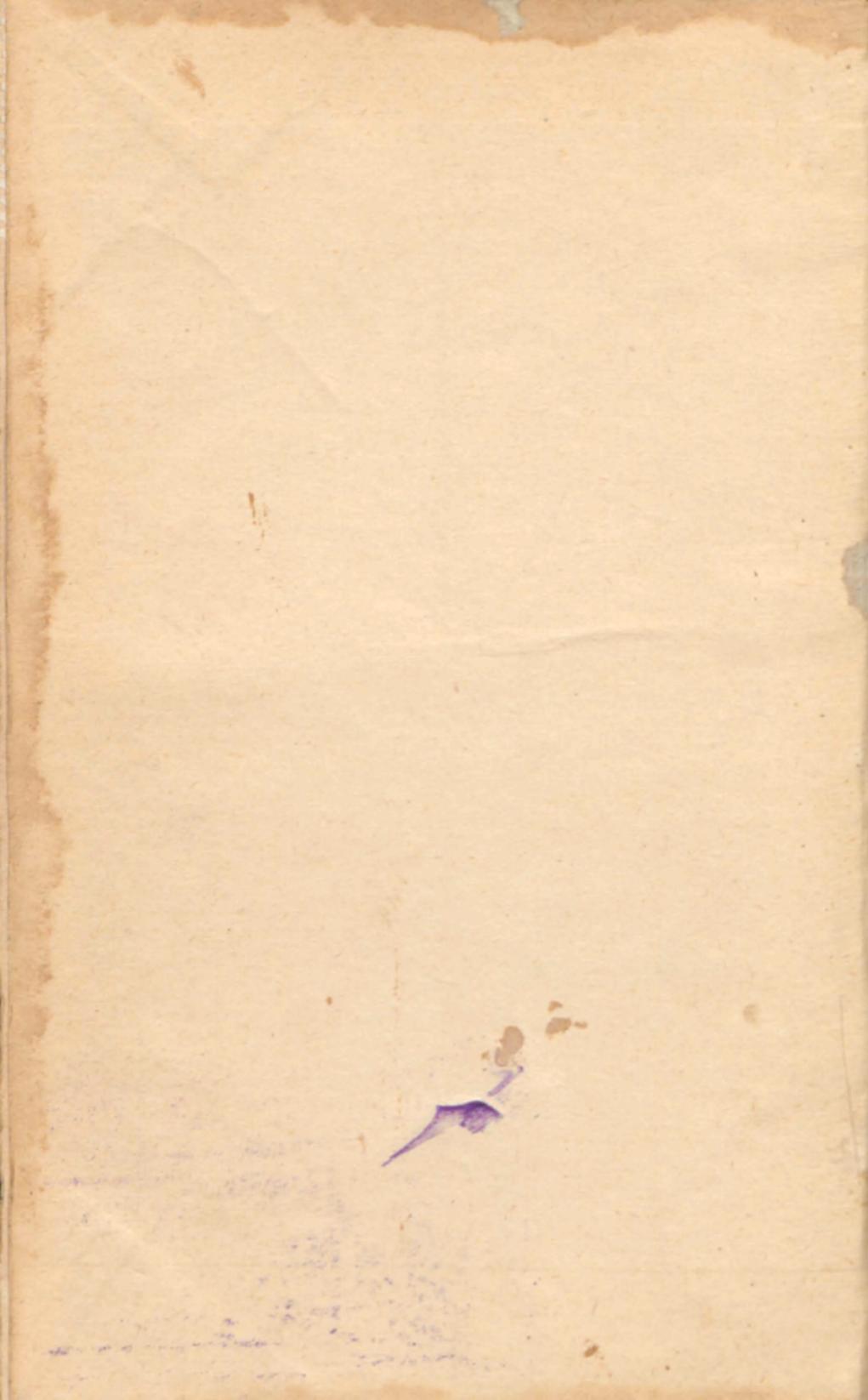
BIBLIOTECA
Centrală a „Astrei”

SIBIU

Inv. 221

Grammatica francesca

4377.

ПРИНСІП УГЕІ

ДЕ

ГРАММАТЕКЪ ФРАНЦУЗЬЕСКЪ

ДЕСЯТИТЕ ЖИ РОЖДЕНІЕ

48

ГРАММАТЕКЪ ФРАНЦузо-РОМАНСКЪ.

Тоате кјате нч вор' авѣ ачѣстѣ събт
и наре, сѫнѣ але челѹїа че калкъ дреп-
традѹкъ торѹлѹ.

Дімка Французькск

ші Ортографїа еї

аржататъ прін прінсіпівъ жн 24 де леції;

а8

ГРАММАТЕКЪ ФРАНЦУЗЬКЪ

прін ажжуторъл' кзрїа поате съ жмвеце
чиневаші сінгър' ші фарж даскъл', а ворбі
ш'а скрі регълат'.

Ммопхрцітъ жн 24 де Капете а8 леції,
жн каре се коппрінд тоате тредбінчоасе-
ле регъле пентръ пхрціле кважнтълді, тер-
менъл', Зічерілор', жнтребінцарап' неглас-
нічелор' жндоіте, ш'а партіціпілор', де-
спре каре ніч' 8н' Грамматік н'аворбіт'
жндестъл' пажн ак8м

ДЕ

М. Ф 8 р н і е р.

Ак8м жнтаі ші к8 румжнеще спре фоло-
с8л' тінерімій Р.

ДЕ

Г. Плешоіанъл',

Професор' де Грамматекъ ал' шкоделор'
Націонале дін Країова.

В. Р.

1482

Кеїа щінцелор' есте Грамматек'а; ұн' іхр' Фәрж әмбәцхатұр'а ей тәрібде сұраға о бреме жәдоіткә касы поатқа жиене ші скріе қажте поате челче а жиато.

Пән

ПРЕФАЦІЯ.

Явжнад ненорочіре съ фъгъ дін орашълъ
Краювій дін прічин'я молевмій, аічѣ жи
Буквареши ѹнде оарешї че маї жицетасе,
авдій норочіре а гжсі ачѣстѣ Грамматекъ
а Д. Франкіеръ едіцїа а маї ножъ ші де 35
де орї датжъ жи тіпаръ. Деславшитеle ші
леснічоаселе еї регъле че дж пентръ лімб'а
Французъскъ, мж фжкбрж съ ѹіт' къ еї
маї ам' п'а Д. Ломондъ експлікатж жи ръ-
мжнеше, мж сілірж съ ле експлікъ ші п'а-
честѣ ка пж нішє регъле маї потрівіте дж-
хълъї челдї кръд' ал' тінерімій романешї,
ші се жицета ѹнциезъ тоате міжлоачеле ка
съо ші дад' ла лъмінж.

Дорінц'ам' с'мпліні, кжї прѣ чін-
стіtele персоане але кжрора німе се въд'
треクトе ла сфжршітъл' еї, прімірж къ драг-
осте аї ажьта тіпжрірѣ, ші іатж о ла
лъмінж. Дар дорінц'а м'є чѣ маї маре
есте ачеїа ка съ се фолосѣскъ дін тражна
тоцї тінері ръмжнї кжї вор' вої съ жи-
веце лімб'а Французъскъ. Вї се вор' фо-
лосі къ мълат' маї леснє ші фжрж оствен'ї-

лъ маре, дакъ вор' жмвжца маї жнитжі
Грамматек' а лімбії лор', каре аре прѣ мъл-
тъ асемжнаре жи рєгдле ші нчмірѣ пэрці-
лор' къважнтулчі але пропозіціїлор' ші ча-
къ чѣ францѹзъскъ.

Схнт' жнкредінцат' кътре ачестѣ къ
мълци дін пэрінції тінерілор', ынії вор'
зіче къ тоції кжці жмвацж лімб'а фран-
цѹзъскъ жш стрікж леуѣ; алції къ дъм-
нѣлор' н'а маї жмвжцато, ші схнт' жи
ржнадъл' оаменілор' чінстіці ші къ авері.
Бы жнсж пз чеї дін тжї жї рог' сж прі-
вѣскъ към се поартж рѹшиї кътре леуе,
карії маї тоції шїд' францѹзъшje, ші вор'
ведѣ къ схнт' къ мълт' маї евлавіюші къ-
тре челе сфинте де кът чеїче нчшїд' фран-
цѹзъшje. Пе чеї д'ал дойлѣ, жї рог' асе-
менѣ, сж мж крѣзж къ жи тоатж дъмѣ
пэрінції н'адънж авері, ка ної, пентрѹ
фїї лор' але лжса де мошніре, чї зік а-
ша: къ адевжрат' а мошніре че трібде сж
лжсжм' фїїлор' ношрїї есте: фрік'а лжї дъм-
незе, сфинт' а жмвжцатж, пѹтарѣкъ-
вінчоасж кътре тоції оаменї, ын' меше-
шуг' чінстіт' ші драгостѣ кътре Патріe.
Ші ка сж' пѹтем' жи Зестра къ ачестѣ,
нчє ніч'ын' пжкат' д'ане вінде ші тоате
аверіле челе пжстржм' лор' ш' але келт'ї къ
джншії спре аї жнподобі къ ачесте дар-
ѹри. Тоції пэрінції чеї къ дрѣптж ждє-
катж асфел' ырмѣзж ші жи цара ноастраж.

Г. ПЛЕШОІАНЧЛ.

ПРИНЦІПУРІ

ДЕ

ГРАММАТЕКЪ ФРАНЦУЗСКОКЪ.

К а п' I.

Леңгә жиңгіш.

Грамматек' а есте мешештег'л' а'аме жратта ідеіле рег'лат' ші деслүшіт', ал прінскріс, ал прін ворбіре.

Ка сж ворбім' ші сж скрім', жиңгіштіңцам' зічері; зічеріле сжнт' комп'юсе айн сіллабе, ші сіллабеле дін літере.

Сжнт' до'ж фел'юрі де літере; гласніче ші негласніче.

Гласнічіле сжнт': а, е, і, о, у, ші
v. Се нұмеск' аша, пентрұ къ сінг'юре фәр, ажж'ятор'л' алтеі літере пот' форма ұн' ұнет' ал ұн' глас'.

Дімб' а французасқа аре тәрі Фел'юрі
де е: е мұт, е жиңкіс, е дескіс.

е мұт' есте ачела каре ші жиңміжле-
'л' зічерілор' ші ла сфершіт'л' лор' нұ

сє пронунціа^з, пре^кдм: ро^мте, та^р, table, мас^к, promenade, пре^дмбларе, шічеле лалте.

é жнкіс', сє пронунціа^з к⁸ г⁸р'а ма^иде тот' жнкіс^ж, пре^кдм: vérité, адев^ж, sévérité, аспріме, hospitalité, і^хбіре де-стрий.

é дешкіс', сє пронунціа^з к⁸ г⁸р'а дескіс^ж, ап^жжн^д глас^{л'} п^ж ел', пре^кдм: progrès, жннжінтаре, succès, с^фжршіт', ар^жес, д^жпж. ші чл.

Сжн^т тре^ї фел^жр^ї де аксент^жр^ї жнлімб'а француз^жск^ж: аксент['] дрепт', l'accent aigu, аксент['] плекат', l'accent grave, ші аксент^жл' комп^жс', et l'accent circonflexe.

Аксент^жл' дрепт' () сє жнчепе дела др^жпт'а спре стжнг'а, ші сє п^жне д'ас^жпра л^жі é жнкіс', пре^кдм: vérité, адев^ж.

Аксент^жл' плекат' () сє жнчепе дела стжнг'а спре др^жпт'а, ші сє п^жне д'ас^жпра л^жі é дешкіс': progrès, жннжінтаре.

Аксент^жл' комп^жс' (^) t'ас^жмжн^ж үн^жі в жнтор^ж, ші сє п^жне д'ас^жпра гласнічілор' л^жнци: tête, кап', рâte, фр^жм^жнтар^жт^жр^ж.

у ціне лок^жл' а до^ї і — де ачеїа зічеріле rays, царж, гаюон, раз^ж, гоуаше, жмпажціе, сє пронунціа^з ка к⁸м ар'фі скрісе tai-is, tai-is, roi-iaume.

Негласніче схнт' но'жспрєзече, адікз: b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, р, q, r, s, t, v, x, z. Се н'змеск' негласніче пентрі кж н'з се пот' пронунціа ф'з'а се аль с'ннет'л' вр'чнєй гласніче. Спре пілдз, жн пронунцієр'к льті b, c, d, с'адде с'ннет'л' гласнічії е; жн k, ал гласнічії а, ші жн q, ал' гласнічії u.

Літер'а h, ұнє орі есте пронунціа, spirée, ш'алте орі м'якz, тицette.

h, spirée, се пронунціа з маї м'якz дін гжт' прек'м жн зічеріле ұрмжтоаре: le héros, Ұроқ, віткz, la haine, ұра.

h, тицette, маї нічі дек'м н'з се пронунціа з, прек'м жн зічеріле l'homme, о.м'ял', l'herbe, іарб'а, l'hiver, Іарн'а.

Гласнічіле, les voyelles, се жмпарт, жн альнүі, longues, шін ск'ярте, brèves.

Гласнічіле альнүі схнт' жнсемнате кж кжте ұн' аксент' комп'з', ші пронунциін-д'зле, тріб'е с'апжсам' глас'л' маї м'якz дек'жт пж челе лалте, прек'м: pâte, фржнтаат'рз, tê·e, кап', іт'опе, трон', flûte, фладт'. — Чей векі скріа paste, teste, ші чл.

Гласнічіле ск'ярте се пронунціа з пр'єп'еде, маї вхртос' кжнда схнт' ұрмате д'з негласніче асемен'к; прек'м жн зічеріле ұрмжтоаре: patte, ұрмж, assiette, шербет', quitter, апжржсі, hotte, кошніцз, бицте, мобіліцз, ші чл.

*Апострофъл' (') l'apostrophe, жи се м-
нѣзъ скоатерѣ вр'чніа дін тѣ асте тѣ
гласніче, а, е, і, прекъм: l'âme, съфл-
тъл', жи лок' дѣ la âme; l'honneur, чин-
іте, жи лок' дѣ le honneur; s'il vient,
дакъ віне, жи лок' дѣ si il vient.*

*Трем'а (..) le tréma, есте чн' се м-
компъс' дін д'о'зъ пчнцърї ші се пчнє д'а-
съпра гласнічелор' е, і, у, ка съ ле про-
нчнціе зе деспжрціте дѣ о алъгъ гласнікъ
че вор' авѣ жи наінтеле, адікъ: роѣте,
поет', haïr, а чржъ, Salil, Садл'.*

*Седіл'а (,) la Cédille, есте о мікъ фі-
гуръ че се пчнє съб. літер'а с жи наінтелъ
гласній а, о, у, ка съ д'къ прончнціе
дѣ с, прекъм: garçon, прѣнк', facade, ф-
цадз, аргчу, багат' дес'ма.*

*Тресър'а дѣ чніре (-) le trait d'union,
се жи твѣ бчнцъзъ а чні д'о'зъ зічерї кафт
н' фак' декът н'маї чна, прекъм: chef-
d'oئnre, лчкър' чел' маї бчн', avant-con-
teur, жи наінте алергітор'. Ое пчнє д'с-
менъ ші ла съжршітъл' ржнделор' кжн,
зічерѣ есте неісправітъ; ах' жи твѣ чн-
верб' ш'чн' прончнме че бчнцъзъ, прекъм:
viendrez-vous? венівей тъ? Іira-t-elle? чі-
тіба га?*

ПЕНТРЫ ПЧНТЧАЦІЕ.

De la Ponctuation.

ПЧНТЧАЦІА, la ponctuation, есте ме-
шешчгыл' д'а аржта, скрійнд, осебітеле
пачзе аж жицетжарі че таңбасе неніне се
факж жиңр'ын' фрас'.

Сажн' шасе сөмнеге алған пчнтчаций: пчн-
тчл' (.) le point; доз пчнтчрі (:) les deux
points; пчнт' ші віргчл'а (;) le point et
virgule; віргчл'а (,) la virgule; пчнтчл'
дє жиңребаре (?) le point d'interrogation;
ши пчнтчл' дє мірабаре (!) et le point d'ad-
miration.

Пчнтчл' се пчнеге ла сфершітчл' үнү
фрас' кіз жицелесчл' жиңрег' ші дє сабжар-
шіт. Екземпляр:

La vertu est le plus précieux de tous
les biens. Віртчтк есте а маї пречіоасж дін
тоате бүннатжіле.

Доз пчнтчрі се пчн' дыпк үн' фрас'
че се поаде сокоті дє сабжаршіт', дакж чел
чей, 8рмкезк ибса авж рапорт' кіз джин-
чл'. Екземпляр:

Il ne faut jamais tromper personne: car
on n'est plus digne de confiance. Иш се күві-
не ніч одатж а жишела пз чінебаші: кжчи
иши маї мұлт' вреднік' дє жиңредінца.

П'ЯНТЧЛ' ші віргчл'а аратж асменѣ
шн' фрас' каре н҃е дегот' схважршіт', кжчі
чел че'ї ұрмѣзк фаче о парте аса. Әк-
земпль:

Vous êtes laborieux ; mais d'autres le
sont davantage. Қої сжнтеці мұнчітоғі ; дар
алці сжнт' ші маї мұнчітоғі.

Віргчл'а есте а маї скіртж жнчегаре,
ші се пұнне дұлж маї мұлте Сұбстанті-
ве, Аджеқтіве ші қербұрі ұрмжтоғе ; се
пұнне ші жннаінтѣ конжоксіоанелор'. Әк-
земпль:

La patience, la douceur, le courage
et la sincérité ornent le caractère de l'homme.
Рұбдарѣ, бажндеуїк, кұраңчл' ші сендер-
татѣ жнподобеск' Карактерл' омұлды.

Cet enfant est doux, poli, laborieux
et obeissant. Әчест' копіл' есте бажнә, по-
леіт' (жмекжат') ші сұппұс'.

Je veux travailler, lire, écrire et étu-
dier. Әді өніш а лұқра, чіті, скрі ші жм-
база.

Je viendrai, quand j'aurai fini mon ou-
vrage. Қої өні, кжнә жм' өні іспрәві
лұқрл'.

Семнчл' дег жнтребаре се пұнне ла схваж-
ршітчл' фрасхрілор' жнтребжтоғе. Әкземпль:

Qui a fait cela ? Pourquoи venez-vous ?
Чінє афжкыт' ачеїа? Шентрж че өніци?

СЕМНЯЛ' мірзрі се, пъне ла ефжрши-
тъл' фрасбрїлор', кънд' врем' с'аржтам'
мірафе, аж' стрігарае. ВКЗЕМПЛ' :

Que ce tableau est beau ! Qu'il est glo-
rieux d'être instruit ! Че фръмос' е таблоъл'
жита ! Кът е де глоріоз а'афи змвхцат'!

ПЕНТР' ПЪРЦІЛЕ КЪВЖНТ'ЛДІ.

Des parties du discours.

Дімба Францъзъкъ аре Зече Фелърі
де Зічері пъ каре ле нъмек' пърци але
Къвжнт'лді; ші сжнт' ачестѣ : Събстан-
тівъл', le Substantif ou Nom ; Яртіколъл',
l'Article ; Яджектівъл', l'Adjectif ; Пронъ-
меле, le Pronom ; Веरбъл', le Verbe ; Пар-
тиціпїа, le Participe ; Ядвербъл', l'Adver-
бе ; Препозіціа, la Préposition ; Конждга-
тівъл', la Conjonction ; ші Інтеражекциа,
l'Interjection.

К а п' II.

Д е ц і ї ' а д о ' а .

Събстантівъл', Le Substantif.

Събстантівъл' аж' нъмеле есте о зічере че
о жнтреб'нцам' а аржта о персоанъ ; аж'
жн' лъкър'.

Зічеріле Номме, ом', cheval, кал', maison, касж, сжнт' субстантів, кжчі ле жнтребшнцзм' а нчмі обжетшріле аж' субстанциілє че сж вшд'. Сжнт' жнсж ш'алте субстантів каре нч' се вшд', чі нчмаї кч Ідеа ле пчтем' жнцелене, прекшм: la vertu, la douceur; віртштк, блажндецк; ші се нчмек' субстантів Ідеале.

Сжнт' дож' фелшрі де Субстантів аж' нчме: Комшнч, le nom commun, ші пропрій, le nom propre.

Нчмелі комшн' аж' де обще се кчвіне ла маї мчлте обжетшрі асеменк', прекшм: livre, карте, table, масж, homme, ом', сжнт' нчме комшнне, кжчі се кчвіне ла мчлте кчрці, месе ші чл.

Нчмелі пропрій нч' се кчвіне де кжт ла о сінгшрж персоанж, аж' ла ѡн' сінгшр' лькрж: Pierre, Петрж, Joseph, Йосеф, Ром'я, Ром'а, ші чл.

Да нчмелі комшн' трібше сж прівім' нчмвл', le genre, ші нчмвл' et le nombre.

Нчмвл' сжнт' дож': бжржтеск', le masculin, ші фемеск' et le féminin; нчмере дож': сінгшріт' le singulier, ші жм'влціт', et le pluriel.

Нчмвл' атшнчк' есте бжржтеск', кжнд ворб'а есте деспре оамені аж' деспре докітоаче бжржтесхі, прекшм: un homme, ѡн' ом', un lion, ѡн' лев'; ші фемеск', кжнд

ворб'а есте деспре фемеї аਈ деспре добіткоаче фемеєші: une femme, о фемеї, une lionne, о леодікз, ші чл. Пе ӯрмж оамені аਈ дат', прін імітаре, н'єм' дє бэрбэтіск' аਈ дє фемееск' ла обжетӯрі нежнофлеціте каре н'є схнт' нічі бэрбаці нічі фемеї, преком: le livre, картк', le travail, лукрарк', la chaise, скаднбл', la table, мас'а ші чл.

Н'умэрд' сінгӯріт' жл' жнтребӯнцам', канд ворбім' деспре о сінгӯрз персоанж аਈ лукрд, преком: l'habit, жмбржкжмінтьк', la robe, хайн'а, une maison, о каск; жммұлцит'л', канд ворбім' дє маї мұлте: les habits, жмбржкжмінциле, les robes, хайнеле, des maisons, каселе.

Регблаж үенжралж пентрж жммұлцит'л' Сұбстантівдуди.

Сұбстантівеле французеші се фак' дє н'умэр жммұлцит', деле вом аджога ӯн'с ла сұфжршіт', адікз:

Сінгӯріт' l'homme, ом'л', la table, мас'а.

Жммұлцит' les hommes, оамені, les tables, меселе, ші чл.

О т е в і р і.

Тоате сұбстантівеле термінате ла сінгӯріт' кs, x, z, н'є прімеск' німік' ла

жммұлцит', прекым: le fils, фідл', les fils, фіи, la voix, гласдл', les voix, гласдріле, le nez, насыл', les nez, насыріле.

Сұбстантівеле термінате жи ау, eu, ou, іағ ұн' x, ла сұфаршіт', адікк:

Сінгұріт', le bateau, лұнтаре, le feu, фокұл', le genou, үенұнкеле;

жммұлцит': les bateaux, лұнтаріле, les feux, фокұріле, les genoux, үенұнкій. Осебіт' дә зічеріле: bleu, албастар, clou, күйі, соу, гәйт, matou, ұн' фел' дә пісікк, sou, бап' ағ лібрә, trou, гадрә, калре фак' ла жммұлцит', bleus, clous, ші чл.

Сұбстантівеле термінате жи сінгұріт' көз al, іағ ail, фак' жммұлцитұл' лор' жи аух, прекым: le mal, рәдл', le général, үенжұралдл', le travail, лұқтарарқ; жммұлцит': les maux, релеле, les généraux, үенегралі, les travaux, лұқтаріле. Дағ зічеріле ұрмжтоаре, іағ ұн s, ла сұфаршіт': bal, бал', carnaval, кәрнелені, самайл, мантіе архієреккә, détail, көз д'амжұнтыл', érouvantail, сперіттоаре, éventail, апқаржтоаре, gouvernail, кәрмәк, mail, маі ағ попіче, poitrail, піептұл' калдылі, portail, ұша бісерічій; жммұлцит': les bals, les détails, ші чл.

Ортографія Сұбстантівело.

Тоате нұмеле проприй се скріт' к'о літера маре, адікк: Pierre, Петр, Paul,

Павел', Еве, Єва, Paris, Паріс', ші чл.
Літерж маре п'онем' ші ла жнечп'т'ял' фіє
к'ардіа фрас'.

Зічеріле les tableaux, таблоуриле, аж
Ікоанеле, les couteaux, к'юцітеле, се скрів
к'я eaux, пентр'я к'я ла сінг'яріт' се чітеск'
le tableau, ікоан'a, le couteau, к'юціт'ял';
Аар Зічеріле animaux, вітеле, chevaux;
каї, се скрів к'я aux, к'ячі ла сінг'яріт'
Зічем' animal, вітж, cheval, кал'.

Мннаінте де үн' б ш'үн' р, се п'оне
үн' т, прек'ум: етреgeur, жмп'ярат', ет-
бarris, жнк'ярк'ятуя, complot, комплот',
ші чл.

С'бестантівеле б'яржтеші т'єрмінате
жн oir, н'я iaж'e ла с'фжршіт', к'юм: le
m'iroir, о глінд'a, le réservoir, к'змарж,
аж елещед; іар челе фемеещі iаж' үн'ял',
к'юм: la mâchoire, фал'ка, la mémoire,
меморія, аж цінер'я де мінте.

К'я тоате ачест'я с'жн't' к'ятеба с'б-
естантівеле б'яржтеші т'єрмінате жн oire,
прек'ум: réperatoire, резічер', auditoire,
аддітор', territoire, коппрінс', івоіге, філ-
деш', ш'алтеле п'я каре н'ямаї обічн'дінц'a
неяа жмвжца д'але скрів к'я к'яте үн' e,
ла с'фжршіт'.

С'бестантівеле т'єрмінате жн eut ші
жн oug, де ші с'жн't' фемеещі, н'я iaж'e,
ла т'єрмен', прек'ум: la douleur, д'ярер',
la

la candeur, сенцеретатъ, la tour, тұрнұла, la cour, кұртъ; осебіт де зічеріле la demeure, әжкашұла, l'heure, чесіл ші la bravoure, бравур'a.

Събстантівле фемеещі термінате жи
é, нұ iаš e, мұт' ла сұжаршіт', адікъ:
la bonté, бүнжататъ, la vérité, адебжұла,
la fidélité, кредінц'a; iаρ ачелъ че сжит
дөрівате дела бербұры iаš п'ачест'e, мұт',
прекұм: une entrée, o інтраре, une allée,
ұн' алеї, une assemblée, o адънаре.

Зічеріле soirée, сұра, journée, зіод,
année, аңдл', ші чл. iаš пз е, мұт', кжч
сжит' дөрівате дела Зічеріле соіг, сұра,
jour, зіод, ап, аң, ші чл.

Тоате събстантівле кжте се жицеп'
кұ de, се скріш нұмаї кұ ұн' f, прекұм:
défense, апзараре, défaut, недесжаршіре,
аš кұсір'; iаρ ачелъ кжте се жицеп' кұ di,
се скріш кұ доі f: différence, дөсебіре,
difficulté, невоінцз.

Събстантівле барбатеещі термінате
жи el, нұ iаš ла скріс' де кжт нұмаї ұн'
l, прекұм: duel, дүел', le cartel, кемаре
прін скріс' ла ржсбои. (Особіт нұмаї де
зічерък modèle, модель, каре маї iа ұн'e,
мұт' ла термен'.) Iаρ челе фемеещі тоате
се скріш кұ кжте доі llе, прекұм: la dentelle,
жмплетіръ, la cervelle, креері аш
мінтъ, ші чл.

Събстантівле бжрбжтещі термінате
ir, се скріш къ 8н' г: le désir, дорін-
а, le plaisir, пляжерѣ ші чл. осебіт' д'а-
ре терї зічерї: navire, корабіе, le délire
брбіре аі8рѣ, ші l'empire, жмпхржіе,
аре іа8 ші 8н' е, м8т'.

Зічеріле брмжтоаре, repos, одіхні,
rd, л8стри а8 дрес', goût, г8ст', rang,
инг, се скріш аша, фіінд къ еле сжні
ерівате дела брбжріле reposer, а одіхні,
rder, а сжлімені, goûter, а г8ста, гап-
ер, аржнад8і.

Събстантівле термінате жи апсе,
се, аsse, есе, esse, ice, isse, sion, tіon,
ion, xion, н'а8 ніч'о рєгблж үенералж
інтрі към трівде сжсе скріе фіін-къ бр-
жз, ортографії латінеші; прін ажж-
ордл чітірій ш'ал' діксіонер8л8ї не д-
ріндеm' ла ортографія лор'.

Къ тоате ачестѣ путьем' бжга де ск-
ж къ челе маї м8лте дін събстантівка-
жш' а8 дерівациа дела брбжрі се скріш
рін ence, адікz: vengeance, ржсплатіре,
bondance, жндежстъларе, croissance, кре-
їере, каре се фак' дін брбжріле venger,
ржсплаті, abonder, а жндежстъла, стоі-
'е, а креїе.

Зічеріле термінате жи tіon, авжнда
ннайnte бр'жна дін гласніче са8 пе нр-
ласнік'а п, се скріш маї тоате прін 8н' т,

пРЕКУМ: agitation, жИТЖАРЖАРЕ, іар нУ agitation, discréition, дІАКРІСІС, condition, жИВОІРЕ, motion, ПОРНІРЕ, substitution, СУБСТАРЕ, attention, лЧАРЕ АМІНТЕ, convention, жИВОІРЕ, ші ЧЛ. (ЗічЕРІЛЕ pension, пАНСІОН' АД ПЛАТЖ, passion, пАТИМЖ, арprehension, фрІКЖ, ші dimension, мЖЕЧРЖ, СЕ ОСЕБЕСК' Д'АЧКЕСТЖ РЕГУЛЖ, скрІИНДУСЕ прІН КХТЕ 8Н 5.)

К а п' III.

Л е ц і ю а т р е ї а .

Артіколъл', L'Article.

Артіколъл' есте о мікж ЗічЕРЕ че се пЧНЕ жИНАІНТ' СУБСТАНТІВЕЛОР' комЧНЕ, ші Ка-ре не фаче сж кЧНОАЦІЕМ' Н'КМЧЛ' ші нУ-мжрЧЛ' лор'.

ПЕНТРЧ СУБСТАНТІВЕЛЕ БЖРБЖТЕЩІ ла сінгЧріт' есте le, л', пРЕКУМ: le pÈre, та-тж-л', ПЕНТРЧ ЧЕЛЕ ФЕМЕЕЩІ tot' ла сінгЧ-ріт' есте la, а, пРЕКУМ: la mÈre, мЧм-а; ші ПЕНТРЧ жИМЧЛЦІТЧЛ' АМЖНДУРОРА Н'К-МЧРІЛОР' есте les, пРЕКУМ: les pÈres, та-ції, les mÈres, мЧМЕЛЕ, les frÈres, фра-циї, les soeurs, СУРОРІЛЕ.

Кжнđ събстантівъл' че ӯрмѣзъ дѣпж артіколъл' le, л', la, a, се жиичепе к'о гласнікъ аð ӯн' h, мѣт', атѹнчї скоатем' пж е дѣла le, пж a, дѣла la, ші жи локъл' лор' пѹнем' апостроф' (') прекъм: l'honneur, чинстѣ, l'espérance, надеждѣ, iap нs le honneur, la espérance.

Du, au, des, aux, се сокотеск' дѣ артіколе, пентръл' къ се пѹн' жи лок' дѣ de le, à le, de les, à les, кжнđ зічеріле че ӯрмѣзъ се жиичеп' к'о негласнікъ аð к'ӯн' h пронѹнцїат'.

Ясфел' зічем': le château du prince, палатъл' прінцъл'ї, жи лок' de le prince; travailler au bien public, а локра спре бінеле дѣ обще, жи лок' à le bien public; le courage des Français, к'вражъл' францизілор', жи лок' de les Français; donner de l'argent aux pauvres, ада арцінт' аð банї ла скрачї, жи лок' à les pauvres.

Un, ӯн' шi une, o, жи лімб'а францъзѣскъ скнт' артіколе нехотяржте, ші ла жммълцит' фак' des.

Требує шійт' къ Събстантівеле че ӯрмѣзъ дѣпж артіколіле жммълцит' les, des, aux, требує то-д'аңна тж фіе ші еле дѣ нѹмър' жммълцит': les tables, меселє, des miroirs, оглінзи, aux bonnes nouvelles, бѹне новелє, ші ча.

М Н С Е М Н А Р Е.

Кжд ворбірѣ есте пентрѣ лъкрабрї хо-
тържте, францезїї жнтребдїнцѣзк арті-
колъл' хотържтор', le, la, преком: le
château du prince, палатъл' прїнцълъї, la
maison de la comtesse, каc'a комтесїї.

Жннаінтѣ тѣтълор' субстантівелор'
пропрїї ш'a вр'o кжтева прончме, се пч-
не препозїцїа de жи кждерѣ генетївз ші
аблатївз; іар жи кждерѣ датївз се пчне
à, преком: le génie de Socrate; үенїа лъї
Сократ'; donnez à George ce livre, дж лъї
Цеорџе астж карте; de vous, à moi, дж ла
тіне, ла міне; ші се нчмек' артіколе не-
хотържте.

Кжд ворбірѣ есте пентрѣ о парте о
вр'чнчї лъкрабрї неотържт', атчнчї жнтреб-
дїнцѣзк францезїї жи казъл' номіна-
тївз ші акчзатїв' ла фїнце де н'км' бжр-
бжтеск' де нчмзр' сїнгбрїт' пж du, іар ла
челе де н'км' фемееск' пж de la, ші ла жм-
мълцит' пентрѣ амжндо'ж н'кмчрїле пж
des; ла казъл' датїв' пентрѣ челе бжрбж-
тешї пчнем' пж à du; фемеешї пж à de la
ші ла жммълцит' пентрѣ амжндо'ж н'к-
мчрїле пж à des; каре се нчмек' артікол
партиtівe, преком: donnez du pain à Geor-
ge, дж пжіне лъї Цеорџе; elle a de l'esprit
ea аре адх'.

Жиңд жинаінтѣ ачестѣ артікол' пар-
тітів' есте бұ'н' аджеңтів', атұнчى لа
тот' нұмжыл' ші ла тот' нұмжыл' жи но-
мінатівх, акжатівх, генітівх ш'аблаті-
вх се пұне de, іар ла датівх пк à de,
прекъм: donnez de bon pain à George,
әз пжіне бұнж лыї Џеорџе; elle a de bel-
les qualités, ea аре фрұмоасе каліткүй.

Un, ұн', une, о, че'й 3ік' артікол'
нұмегал', се пұне жинаінтѣ Сұбстантів-
лор барбатеңі ші фемеңші жиңд нұ жи-
семнѣзх ұніме партітівх, чі ұн' лұқрұ-
не оттаржат' жиңрег' жиңре алте лұқрұрі
ағеменѣ; прекъм: un homme avait deux
fils, ұн' ом' авѣк' дої фії; жи қазыл' ге-
нітів' де нұмж' сінгұріт' фаче d'un ағ
d'une, іар жи датів' фаче à un ағ à une,
ші ла жимжылціт' фак' ка ші артіколыл'
партітів' адікк des hommes envieux, одмені
пісматареңі; d'honnêtes gens, одмені
чінстіңі.

Да лімб'а французѣскж май нұ қы-
ноаше чінебаш' қазыріле, пентрұкж сұб-
стантівеле нұші скімбж төрменжл. Кұ тоа-
тѣ ачестѣ поате сз факж компазріріле ұр-
мжтоаре, өкземплұрі:

le père aime, татж' ішбенже, le père
аџі есте жи қазыл' номінатів, пентрұкж
есте жинаінтѣ бербұлды аимер.

я'аime le père, е́съ і́збеск' пе татъл',
le père, е́сте жи а́къзатів', пентръ къ е
жи Ѹрм'а ве́рбълъші aimer.

le livre du père, картеа татълъ, du
père е́сте жи генетів', пентръ къ е́сте дъ-
па Ѹн' събстантів'.

je suis aimé du père ou par le père,
е́съ сънт' і́збіт' де татъл', du père е́сте
жи а́блатів', фіїн-къ е́сте дъпа Ѹн' ве́рб'
пасів', ші пентръ къ се ръспуңде ла жи-
треңаръ de qui? де чиңе? ou par qui, а́х
прін чиңе?

Donnez ce livre au père et à la mè-
re, дж а́стъ карте ла татъл' а́х ла мъ-
м'а, au père et à la mère, сънт' жи ка-
зъл' датів' пентръ къ се ръспуңде ла жи-
треңаръ a qui? къді?

O mon père! о татъл' міеъ! о mes
enfans! о копії меї! сънт' жи казъл' во-
катів', пентръ къ къвжитъл' се жи дреп-
тъзъ кжтре алъ персоанъ. Іатъ че поате,
нешибіне съ зікъ деспре казърі каре сънт'
шасе ші каре се нымеск': nominif, nomi-
natiв', génitif, генитів', datif, датів', ac-
cusatif, а́къзатів', vocatif, вокатів', et
ablative, ш'аблатів'.

ВКЗЕМПЛЯ ДЕ ДЕКЛАІНАЦІА.
АРТІКОЛІЛОВ.

Ям' зіс' къ du, au, des, aux, се сокотеск' де артіколе пентръ къ се пън' жи лок' де de le, à le, de les, à les, кънд зічеріле че ڦрмѣзъ се жицеп' к'о негласнікъ аг' к'жн' h, пронунціат'. Яша дар' ка съ ڻнім' ڻн' събстантів' къ зічерѣ ڦрмѣтоаре, трібзе съ пънем' пъ de аг' а жинайнт' ачеств' събстантів', прекъм: fruit de l'arbre, роd де пом'; uile à l'homme, фолосітор' омълдї.

Ятънчі, жи лок' д'а пъне пъ de le, жинайнт' ڻн' събстантів' бърбжтеск' де нъмър' сінгъріт' каре се'нчепе к'о негласнікъ, пънем' пъ du.

Жи лок' де à le, пънем' пъ au; de les, жинайнт' ڻн' събстантів' де нъмър' жммълцит' се скімбъ жи des; ші à les се скімбъ жи aux, прекъм:

Сінгъріт' бърбжтеск'.

le Maître.

Maison du Maître, жи лок' de le Maître.
je plais au Maître, жи лок' à le Maître.

Жммълцит' бърбжтеск'.

les Maîtres.

Maison des Maîtres, жи лок' de les Maîtres.
je plais aux Maîtres, жи лок' à les Maîtres.

Ж М М 8 Л Ц И Т' Ф Е М Е Е С К'.

les Maîtresses.

Maison des Maîtresses, жи лок' de les Maîtresses.
je plais aux Maîtresses, жи лок' à les Maîtresses.

Дін протівъ, de ші à жинайнтѣ льї
ла нысе скімбъ ніч'одатъ.

СІНГУРІТ' ФЕМЕЕСК'.

la Maîtresse.

de la Maîtresse.

à la Maîtresse.

К А П' IV.

Л Е Ц І І А А П А Т Р А.

АДЖЕКТИВЪЛ', L'Adjectif.

АДЖЕКТИВЪЛ' ЕСТЕ О ЗІЧЕРЕ ЧЕ С'АДОГЖ СВІСТАНТІВЪЛ'ІИ ка сх'ї дж' о коалітате. Вжнд зік', un bon père, 'ын' бүн' татъ, une tendre mère, о држгастоасъ м'ымъ, зічериае bon, tendre, схнит' АДЖЕКТИВЕ кичі аратъ коалітациіле с'вістантівъл'їи р'ере, татъ, et mère, ші м'ымъ.

К'юноашем о зічере къ есте АДЖЕКТИВ' дакъ жі п'утем' адзога зічерѣ рег-

sonne, аж chose, персоанж аж лъкру. Яша
Аар Зічеріле: grand, маре, petit, мік',
honorable, чінстіт', glorieux, глоріос', схнг'
Яджектіве, кячі пұтем' зіче: une person-
не grande, о персоанж маре, petite, мі-
кж, une chose honorable, ou glorieuse, ұн'
лъкру маре аж глоріоз'.

Яджектівеле аж ка ші Сұбстантівеле
до'ж нұмұрі ші до'ж нұмәре.

РЕГУЛА ҮЕНДРАЛДЫ.

Каса фачем' фемееск'ді жи яджекті-
ве, аджогам' ұн' е мұт' ла термен'. Ұк-
Земплы:

Grand, petit, savant, gaï ; маре, мік',
жмбжцат', бесел' ; фемееск' се скріж': grande,
маре, petite, мікж, savante, жмбжцата,
gaie, беселж.

ОТСЕБІРІ.

1. Яджектівеле каре ла варбажтеск' де
терміндері жи е мұт', нұ прімеск' німік'
ла фемееск': noble, нобіл', estimable, вред-
нік' де чінсте, фак' ші ла фемееск' іар
noble, нобілж , estimable , вреднікж де
чинсте.

2. Яджектівеле термінате ла варбаж-
теск' жи el, eil, en, on, et, ot, ul, аж
жи ұн' s, жандоееск' ла фемееск' негласні-
к'а

к'а лор' чѣ дін 8рмж, маї аджогжнад' жи-
къ 8н' е. 8кземплъ:

Essentiel, 8сіодіс', pareil, асеменѣ, ancien, векі, bon, б8н', net, к8рат', sot, нерод', nul, ніч'8н', épais, д8с'; фемееск' фак': essentielle, 8сіодісж, pareille, асеменѣ, ancienne, веке, bonne, б8нж, nette, к8ратж, sotte, неродж, nulle, ніч'о, épaisse, д8сж.

3. Яджеектівеле термінате жи f, скімбъ пж f, жи ve, прекъм: bref, ск8рат', vif, віе, neuf, но8, фак' ла фемееск': brève, ск8ратж, vive, віе, neuve, но8ж.

4. Long, л8нг', фак' longue, л8нгж; malin, віклѣн, bénin, пжртінітор', фак' фемееск'ял', maligne, віклѣнка, bénigne, пжртінітоаре; public, п8блік', publique, п8блікж; caduc, слажноціт', caduque, слажноцітж.

5. Beau, ф8мос', nouveau, но8, fou, неб8н', шou, мօале, vieux, б8тражн', жи-
наінтѣ 8н'ї С8естантів' бэрбітеск' каре
се жицепе к'о гласнікж, аж к'8н' h, м8т',
се скімбъ жи bel, nouvel, fol, mol, vieil,
прекъм: bel habit, ф8мосж ҳайнж, nou-
velle, но8ж, folle, неб8нж, molle, мօале,
vieille, б8тражнж.

6. С8естантівеле термінате жи eur,
прекъм: chanteur, кжнтарец', danseur,
ж8катор', parleur, ворбітор', каре се фак'

дін ве^рб^ріле chante, акжита, dancer, аж^кка, parler, а ворбі, фак' фемееск^{ла} лор' жи euse, chanteuse, кжнтар^кцж, danseuse, ж^ккжтоаре, parleuse, ворбітоаре.

Челелалте зічер^ї термінате жи teur, скімбж ла фемееск' пж тене жи trice. Acteur, актор', lectrice, чітітор', tuteur, епітрап', фак' ла фемееск' actrice, актріцж, lectrice, чітітоаре, tutrice, епітрапж, ші чл.

Auteur, а^втор', ші amateur, м^жза-^вар', н'а^в фемееск': се зіче, une femme auteur а^в amateur.

7. Яджек^тівеле термінате жи х, скімбж жи фемееск' ач^кстж літерж жи se; heureux, ферічіт', jaloux, жал^ж', фак' ла фемееск' heureuse, ферічітж, jalouse, жал^жж, осебіт' д^е doux, д^жлче, гоух, рош^ж, ші faux, мінчінос', каре ла фемееск' фак': douce, д^жлче, гоуссе, рошие, fausse, мінчіноасж.

Регуля пент^р жмм^жлціт'.

Жмм^жлціт^{ла} яджек^тівелоар' се фчаде аджогжн^жле ын' s, ла ефжршіт'. Вк-
зимпл^ж:

Un homme savant, ын' ом' жмвхцат', une femme douce, о феме^ї д^жлче; жмм^жлціт': des hommes savants, оамені жмвхцаці, des femmes douces, феме^ї д^жлчи а^в пажкоте.

Біл'о кжтеба яджектіве термінате жи-
ал, н'ай жммұлціт, ла бжрбжтеск; пре-
к8м: fatal, ненорочіт а8 ватжмжтор, fi-
lial, фіеск, final, сұжаршітор, frugal, сім-
плас а8 кжмпенеск, naval, наval, pasto-
ral, пастореск, pectoral, дохторіе джіепт,
а8 кр8чк че поарты 8піскопії ла піепт.
Н8 тред8е зіс: des combats fataux, des re-
pas frugaux; чі, des combats funestes, des
repas où règne la frugalité.

Ако рад8л яджектівело.

Яджектівеле тред8е то-д'а8на еж фіз
д'ачелаші н'ем' ші н8мжр' к8 с8станті-
в8л' ла каре се ред8че; Асфел' Зічем' вор-
кінд' жи сінг8ріт, А'о фіїнцж бжрбжтес-
кж: le bon père, бүн8л' тата; фемеіа-
кж: la bonne mère, бүн'а м8мж; жммұл-
ціт' бжрбжтеск; les bons pères, бүнії та-
ції; фемееск' жммұлціт': les bonnes mè-
res (*) бүніле м8мі.

Канд

(*) Тріб8е еж Зічем': cette personne a l'ain-
doux, ачқстк персоані аре аер' д8лчес-
адікж кжтжт8рж блжнды, іар н8 дон-
се, фіїн-кж Зічерк' аіг, аер', ла каре
се ред8че аджеңтів8л' doux, д8лчес,
есте де н'ем' бжрбжтеск'.

Киңд аджектівдің се реджче ла дө'ж сұбстантіве, дін каре үнділ' есте бәрбәтеск', ші чөлжелділ' фемеск, се пұнға тоғанда ла чөл' бәрбәтеск'. Әкземпль:

Mon frère et ma soeur sont joyeux,
Fratre meծ ші сорғымъ сұнтар, іар нұ
joyeuses, өселе.

Киңд дұпқ үн' аджектів' үрмәңзек',
дө'ж сұбстантіве, атұнчай се пұнға ла чөл'
дұпқ үрмә. Әкземпль:

Cet enfant travaille avec un zèle et
une activité surprenante, ачест' копіл'
ләкәрізек к'o ғәбнік ш'o воінцж мінһнатж.
Marcher les pieds et la tête пие, амәршт кo
пічоареле ші кd капыл' гол'.

Аджектівде Позитівде, Компаратівде, ші Сұбстантіве.

Позитівдің, le positif, аратж сімплек
коалітатк' үнді Сұбстантів', ші нұ есте
алт' де ккет аджектівдің, прекъм: bon,
вън', précieux, прещіос', ші чл.

Компаратівдің, le comparatif, аратж
компэрірк' ләкәрділор' ші прін үрмаре ко-
нжаршірк' la supériorité, мікшорарк' l'infé-
riorité, ал потрівірк' l'égalité, прекъм:
plus savant, маң жмбахцат', moins savant,
маң пұнған жмбахцат', aussi savant que,
ама де жмбахцат' ка ші кdтаре.

СУПЕРЛАТИВЪ, le superlatif, аратъ коалітатъ чѣ маї дѣ сѹсъ, кѹмъ: un homme très-savant, ѹнъ омъ прѣ хмвжцатъ, bien habile, прѣ жиdemжнатекъ, fort adroit, фоарте істенъ, атѹнчі есте ѹнъ суперлативъ абсолютъ; дар кѹндъ зічемъ: le plus savant, челъ маї хмвжцатъ, le plus habile de tous les hommes, челъ маї жиdemжнатекъ дїн тоци саменъ, атѹнчі есте ѹнъ суперлативъ релативъ.

АДЖЕКТИВЕ И ЧИМЕРАЛЕ.

Аджеектіве и чимерале сѫнтъ ачелѣ карѣ аратъ и чимэраль саѹ ржнадълъ, ші сѫнтъ дѣ дѹж фелдърѣ, кардинале, cardinaux, ші ординале, ordinaux.

Кардинале прекѹмъ: un, ѹнъ, deux, дѹи, trois, треи, quatre, патръ, cinq, чинчі, six, шасе, sept, шапте, huit, оптъ, neuf, но'жъ, dix, зече, vingt, дѹжзечі, trente, треїзечі, quarante, патръзечі, cinq- quante, чинчізечі, soixant, шайзечі, cent, o сѹтъ, mille, o міе, ші чл.

Ординале се факъ дїн челе кардинале маї аджеокжнадъле ла сѹжршітъ ѹнъ іє, те, прекѹмъ: deux, дѹи, deuxième, алъ дѹилѣ, troisième, алъ треїлѣ, quatrième, алъ патрълѣ, cinqième, алъ чинчілѣ, sixième, алъ шаселѣ, septième, алъ шапте лѣ,

лѣк, huitième, ал' оптълѣк, centième, ал' істілѣк, millième, ал' міилѣк, ші чл.

Май сжнт' ш'алте аджектівے нчмера-
ле че се нчмеск' коллектівے, collectifs, ші
партітівے, partitifs.

Челе коллектівے аратж о кжтжціме дѣ
обжетърї ададнате сбт' о стжпжніре,
прекъм: une dixaine, о Зечіме, une douz-
aine, о Адзінж ах о до'жспрЕЗечіме, une
vingtaine, о до'жЗечіме.

Челе партітівے аратж партѣ 8н8ї тот',
прекъм: un tiers, о атрєіа партє, un quart,
8н' сферт', une moitié, о жчмжтате, ші чл.

К а п' V.

Д е ц ї а а ч і н ч е а .

Прончмеле, Le Pronom.

Прончмеле есте о Зічере че се пчне жи ло-
къл' нчмел8ї ка сж нч'л' май тот' репе-
тім', прекъм: Cet enfant est sage, je lui
donnerai une récompense, ачест' копіл' есте
жнцелепт', ех' жі вої да о ржсплжтіре; Зі-
черѣ lui, л8ї, есте 8н' прончмле, фіін-кж
цине локъл' de cet enfant, ачест' копіл'.

Сжнт' шасе фелдри дѣ пронуме: пронуме персонале, les pronoms personnels, демонстратівѣ аѣ аржатоаре, démonstratifs, посесівѣ аѣ дѣ стажніре, possessifs, релатівѣ аѣ реджкатааре relatifs, інтерогатівѣ аѣ жнтрегатааре, interrogatifs, ші недефинітѣ аѣ неотхржте, indéfinis.

Пронуме персонале.

Ячестѣ цін' локъл' персоанелор' каре сжнт' треї, је, ти, il, еї, тѣ, ел' ла сінгъріт', elle, ea асеменѣ ла сінгъріт' нымаї пентръ фемееск' ла атреіа персоанж; nous, vous, ils, ної, вої, еї, жммълціт', elles, еле пентръ фемееск' ла атреіа персоанж, адікъ:

је, me, moi, аратж персоан'а жнтж ла сінгъріт'; nous, ла жммълціт'.

ти, te, toi, аратж адож персоанж ла сінгъріт'; vous, ла жммълціт'.

il, elle, lui, se, soi, аратж атреіа персоанж ла сінгъріт'; ils, elles, eux, leur, se, soi, аратж жммълцітъл'.

Le, л', la, а, les, і ші ле, каре сжнт' артикъле, се фак' пронуме д'атреіа персоанж, кжд сжнт' пъсе жннаінтѣ үнди веरб', прекъм: je le respecte, жл' респек-тез', je la vois, о вкз', je les aime, жл' аѣ ле іүбеск'; адікъ: je respecte lui, ре-

спекте^з пж ел', је vois elle, ваз^з пе еа,
їаime eих, ізбеск^з пж еї а^з пж еле.

Якорд^з Пронумеле.

Пронумеле с'акорд^з то-д'адна жн
нумзр^з ші н'єм' к^з с'єкстантів^зл' жн ло-
к^зл' к^зрора та п^зс'; асфел' ворбінд' д'ун'
ом', т^зрібде с^з зічем', il est savant, ел' есте
жмв^зцат^з, а^з к^з щінц^з; ворбінд' д'о фе-
мее зічем', elle est savante, еа есте жмв^з
цат^з; ла жмм^злціт^з барб^зтеск^з зічем',
ілс sont savans, еї схн^зт^з жмв^зцаці, ші ла
фемееск^з жмм^злціт^з, elles sont savantes, еле
схн^зт^з жмв^зцат^з.

Пронуме Демонстратів.

Пронумеле демонстратів^з жл' жнтр-
вінц^зм' а аржта ун' л^зк^зр^з а^з о персоа-
нз. К^знд' зік': се garçon est petit, ачест'
пр^знк^з е мік^з, а^з ce livre est petit, ач^зест^з
карте е мік^з, cette table est ronde, ач^з-
ест^з табл^з е р^зт^зн^зд^з, аржт^з ун' пр^знк^з,
о карте шо мас^з.

Пронуме демонстратів^з жн лімб^за
Франц^зуз^зск^з схн^зт^з: ceci, ачеста; cela,
ачела; cet, ачест^з; cette, ач^зеста; жмм^зл-
ціт^з: ces, ачешіа ш'ачест^з; celui, ач-
еста; celle, ач^зеста; жмм^злціт^з: ceux, а-

чєіа ; celles , ачелєа ; celui-ci , ачеста ; celle-ci , ачєста ; celui-là , ачела ; celle-là , ачеіа ; жммѹлцит : ceux-ci , ачєшіа ; celles-ci , ачестік ; ceux-là , ачеіа ; celles-là , ачелік .

Се , ачест' , се пѹне жннаінтѣ ѹнѹї сѹбстантів' де нѹмжр' сінгѹріт' де нїкм' бжрбжтеск' каре се жнчепе к'о негласнікъ аз ѹн' h пронѹнцїат' ; се гарçon , ачест' прѹнк' , се livre , ачєстж карте , се héros , ачест' ерои . Сет , ачест' , се пѹне жннаінтѣ ѹнѹї сѹбстантів' каре се нчепе к'о гласнікъ аз к'ѹн' h мѹт' ; set enfant , ачест' копіл , cet homme , ачест' ом' .

Ceci , ачест' , celui-ci , ачеста , celle-ci , ачєста , аратж лѹкѹрї А'апроапе ; cela , ачел' , celui-là , ачела , celle-là , ачеіа , аратж лѹкѹрї А'епжратае . Бкземплѹ : сінгѹріт . жммѹлцит .

Бжрбжтеск' .	Фемееск' .	Бжрбжтеск' .	Фемееск' .
се , set.	cette.	ces.	ces.
celui.	celle.	ceux.	celles.
celui-ci.	celle-ci.	ceux-ci.	celles-ci.
celui-là.	celle-là.	ceux-là.	ceux-là.
ceci.			
cela,			

Пронѹме посесіве .

Ачесте пронѹме се нѹмек' аша , кжчї аратж стжпжнірѣ вр'ѹнѹї лѹкѹр ; еле сжнг' то-

то-а'д'яна үніте ла вр'юн' събстантів', пре-
към: ton habit, ҳай'а мѣ, votre table,
табл'а а'з ма'са та, ба съ зікъ ҳай'а че о
стхажнеск' е'з, ма'са че се къвіне д'я-
тала.

Прон'меле посесіве сънц' топ, ал' мієш,
та, амѣ, mes, аї мієї а'з але мел; ton,
алтж'з, ta, ата, tes, аї вошрі а'з але
воастре; son, ал' съз, sa, аса, ses, але
галь, notre, ал' ностр', votre, ал' во-
стри, leur, ал' лор'; жмм'лаціт': nos, аї
ношрі а'з але ноастре, vos, аї вошрі а'з
але воастре, leur, ал' лор. Өк'земплад:

синг'яріт'.

жмм'лаціт.

Бжржатеск'. Фемеск'.

Пентр' амхндо'жн'ж-
м'яріле.

топ.	та.	mes.
ton.	ta.	tes.
son.	sa.	ses.
notre.	notre.	nos.
votre.	votre.	vos.
leur.	leur.	leurs.

Ка съсе факт прон'иція маї пазк'я-
ти ші съ нъ батжме үрекъ, жнтреб'їн-
цъм' прон'меле Бжржатеск' топ, ton, son,
жннайнтъ үн'ї събстантів' фемеск' каре
се'нчепе к'о гласнікъ а'з к'юн' й, м'ят'.
Ясфел' зічем' топ épouse, соц'ял' мієш,
ton әше, съфлет'ял' тж', son һимeur, ке-

φσλ' αγι, ιαρ νς, та épouse, ta âme, sa humeur.

Маи сжнт' ш'алте прончме посесів
каре нысе ұнек' ніч'одатж ла ұн' сұб-
стантів'; ші сжнт' ачестк': le mien, ал'
міеъ, le tien, ал' тәъ, le sien, ал' сәъ;
фемееск': la mienne, амъ, la tienne, ата,
la sienne, аса; жммұлціт', барбажтеск': les
miens, аї міеъ, les tiens, аї тәъ, lessiens,
аї сәъ; фемееск': les miennes, але меле,
les tiennes, але тале, les siennes, але сале.
Le nôtre, ал' ностр', le vôtre, ал' востр',
le leur, ал' лор; жммұлціт': les nôtres,
аї ношрі аڈ але ноастре, les vôtres, аї
ношрі аڈ але воастре, les leurs, аї лор'
ш'але лор. Әкземплад:

синг'яріт'.

жммұлціт'.

барбажтеск'.	фемееск'.	барбажтеск'.	фемееск'.
le mien.	la mienne.	les miens.	les miennes.
le tien.	la tienne.	les tiens.	les tiennes.
le sien.	la sienne.	les siens.	les siennes.

пентр' амжандо'з нѣ-
мұріле.

le nôtre.	la nôtre.	les nôtres.
le vôtre.	la vôtre.	les vôtres.
le leur.	la leur.	les leurs.

Пронуме релатів.

Пронумеле релатів схнт' ачелѣ каре се реджк' ла субстантів челе пречеде ші каре се нумеск' античеденте, преком: Dieu qui a créé le monde, Думнезъ каре а зі-діт' Думѣ; qui, каре, се реджче ла Думнезъ; le livre que je lis, картѣ че чі-теск', че, че, се реджче ла картє; Dieu ші livre, схнт' античедентелу пронумелою релатів каре ші че. L'homme qui travaille, омъл' каре люкрѣзъ, la leçon que j'ai prise, лецїа че ам' жмвжцат'; qui ші че, схнт' пронуме релатів, кжчі съ реджк' ла ом' ші ла лециe.

Пронумеле релатів схнт' маї мълте, преком: qui, que, dont, duquel, auquel, lequel, laquelle, lesquels, lesquelles, у, en.

Пронуме інтерогатів.

Qui, que, quel, quoi? схнт' асеменѣ ші пронуме інтерогатів, кжд ле жнтрегнцжм' ла жнтребаре, преком: qui est venu? чіне аженіт'? que demandez-vous? че черї? qui ші че, схнт' пронуме інтерогатів кжд н'ад' античеденте.

Пронуме недефініте.

Пронумеле недефініте схнт' ачелѣ каре ад' о сініфікаціе саъ жнсемнаре үненра-

лж ші неотхржтк, прекъм: он, нещіне аж чінекаш, quelqu'un, оаре чіне. Вкземпль:

On vous écoute, нещіне аж чінекаш' та аскълтк; quelqu'un vous demande, оаре чіне та жнтрѣкъ аж жцї, чеде. Ячесте зічерї: on, quelqu'un, цін' локъл' ыней персоане, дар нехотхржта.

Пронъмеле неотхржте схнт': on, quelqu'un, chacun, quiconque, autrui, personne, rien, quelque, chaque, certain, nul, aucun, l'un, l'autre, même, tel, tout, plusieurs.

Обсерваціе аж бжгара де съмк, асъпра пронъмелор' quelque, tout, le, en, ші personne.

Пронъмеле quelque, пъс' жннаінтъ ынъї Събстантів, с'акордѣкъ жн нымкъ къ ачел' Събстантів. Вкземпль:

Lisez-moi quelque chose, чітеџем' вр' ын' лжкъ; savez-vous quelques nouvelles intéressantes? үїї ніскай нобеле інтересате?

Quelque, жннаінтъ ынъї аджектів, ржмжне то-д'ажна жн сінгъріт'. Вкземпль:

Quelque prudent qu'il soit, кжт де жмвцат дар' фі; quelque riches que nous soyons, кжт де богацї д'ам' фі.

Quelque , жннаінтѣ 8н8ї веřб' се жм-
партѣ жи до'ж зічерї , дін каре quel с'а-
кордѣзъ жи н8мжр' ші нѣм' к8 с8бстан-
тівла' че 8рмѣзъ веřб8л8ї . Бкземпл8:

*Quelle que soit votre richesse, оřі ка-
ре ар' фі бзгжїа та ; quels que soient vos
moyens, оřі каре ар' фі міжлоачеле тале ;
quelles que puissent étre vos facultés, оřі
каре ар' п8тѣ фі п8теріле тале .*

Прон8мелe tout , tot' , кжнđ аре жн-
семнарѣ л8ї quelque , ржмжне жи нѣм8л'
бзрежтеск' ші жи н8мжр8л' сінг8ріт' жн-
наінтѣ т8т8лор' аджектівелор' . Бкземпл8:

Ces enfans tout instruits , tout savans
qu'ils sont , n'ont pas atteint à la perfection.
Ячешї копії к8 тоатж жмвжцж8р' а , лор' ,
к8 тоатж жнцелепч8нѣ жи каре сжнт' , жн-
ка н'а8 аж8нс' ла десквжршіре .

Ces nouvelles , tout agréables qu'elles
sont , ne me plaisent pas , ачесте новелe ,
кжт сжнт' де десфжттоаре , н8'м' плак'
жнсx.

Дар дакж аджектів8л' е де нѣм' фе-
мeeск' ші се жнчепе к'о негласнікж , ат8нчї
прон8мелe tout , с'акордѣзъ жи нѣм' ші
н8мжр' к8 ачест' аджектів' . Бкземпл8:

Cette histoire toute jolie qu'elle est ,
м'a déplu .

Ces personnes , toutes raisonnables qu'el-
les sont , ne laissent pas de commettre plu-
sieurs fautes .

Пронъмеле ёе, ціїнда' локъл' ынъї аджектів ржмжне то-д'адна жи сингъріт' бэрбатеск'; адікъ дакъ не жндрептжм' ворбірѣ кжтре о фемее зічем: Madame, êtes-vous laborieuse? Мадамъ са' доамнъ еші мънчітоаре? я трібъе съ ржспұнзъ: je le suis, іар нѣ је la suis.

Пронъмеле personne, німінї, є то-д'адна бэрбатеск; де ачеіа о фемее трібъе съ зікъ: personne n'est plus content que moi, німінї нѣ маї мълцъмітъ де кжт міне, іар нѣ contente, мълцъмітъ.

Пронъмеле en, трібъе то-д'адна съ фіе п'єс жннаінтѣ ынъї веरб'. Ясфел' зічем': je m'en suis allé, tu t'en es allé, il s'en est allé, іарнъ, је me suis en allé, ші чл.

Нѣ трібъе кжтр'ачестѣ ніч'одатъ а зіче: је m'en rappelle, мадък' амінте, чі, је me le rappelle, жм'адък' амінте, фіїн-къ зічем' se rappeller quelque chose, іар нѣ, de quelque chose.

К а п' VI.

Л е ц ю а ш' а с а.

В е р б ы л', Le Verbe.

В е р б ы л' е с т е о з і ч е р е п ї к а р е о ж н т р е б є -
і н ц ї м' а д р ї т а ч е с ж н т е м' а ё ч е ф а ч е м'
ш і ч е п ї т і м і м', п р е к є м : je suis content,
є ё с ж н т' м ѡ л ї ц є м і т'; je lis un livre, ч і -
т е с к' о к а р т є ; з і ч е р і л е suis, с ж н т', lis,
ч і т е с к', с ж н т в е р б є р і к ї ч і а р а т ї л є к р а р е .

То а т е з і ч е р і л е к ї т е п р і м е с к' п р о н ъ -
м е л е п е р с о н а л е , ј е , т и , il , а ё elle , є ё ,
т ё , е л' а ё ea ; nous , vous , ils , а ё elles ,
ної , вої , е ё , а ё е л е , с ж н т' в е р б є р і . Я с -
ф е л' chanter , а к ї н т а , е с т е ү н в е р б ' , к ї ч і
с е по а т е ко н ж є г а ; je chante , tu chantes , il
chante , nous chantons , vous chantez , ils
chantent ; к ї н т' , к ї н ц і , к ї н т ї , к ї н т з м' ,
к ї н т а ц і , к ї н т ї ; п р і н т р ' а ч е с т' м і ж л о к'
п ї т е м' ос е б і в е р б є р і л е д е ч е л е л а л т е з і ч е р і .

К он ж є г а р ц ү н ё в е р б ' с е з і ч е к ї н д
ж л' ч і т і м' ж и то а т е п е р с о н а л е , н ѡ м е р і л е ,
т і м п і ї ш і м о д є р і л е .

В е р б є р і л е а ё т р е ѕ п е р с о н е .

П р о н ъ м е л е ј е , nous , є ё , ної , а р а т ї
п е р с о н а ж н т ї , а д і к ї а ч е і а к а р е в о р б е -
щ е

щє дє сінеш'; кѹм: j'aime, nous aimons,
ες і́збеск', ної і́збім'.

tu, vous, тѹ, вої, аратж персоан'а
до'а, адікж ачеіа кð каре ворбеши; tu aime,
vous aimez, тѹ і́збеші, вої і́збіці.

il, elle, ils, elles, аратж персоан'а
атреіа, адікж ачеіа дє каре ворбеши; il,
аë elle aime, ел' аë ea і́збеші, ils, аë
elles aiment, еї аë еле і́збеск'.

Орї че с'вєстантів' п'хс' жниаінтѣ үнчі
верб, аратж персоан'а атреіа, адікж ачеіа
деспре каре ворбеши; l'enfant joue, les ou-
vriers travaillent, копілҹл' се жоакж, ме-
шешҹареци лҹкրէз.

Вербҹріле май аë ші до'ж н'чмере, le
singulier, et le pluriel, сінгҹріт' ші жи-
мҹлціт'.

Сінгҹріт', кжнð ворбім' д'о сінгҹрж
персоанж; прекѹм: je lis, notre frère tra-
vaille, еë чітеск', фрател€ нострð лҹкրէ-
з; ші жммҹлціт' кжнð ворбім' дє май
мҹлте, кѹм: nous lisons, ної чітім', vos
frères travaillent, фраџі вонгри лҹкրէз.

Тімпії вербҹрілор сжнт' треї: Пре-
зентҹл', le présent, трекҹтҹл', le passé,
ші війтօրҹл', et le futur.

Презентҹл' аратж кж үн' лҹкրж есте
аë се фаче акѹм: j'écris, скрїչ, je lis, чі-
теск', ші чл.

ТРЕКЧТЫЛ' аратж къ 8и⁹ АЧКРЫ А ФОСТ',
а⁸ с'а ФАКЧТ', КЧМ: j'ai écrit, j'ai lu, скри-
тей, читий.

ВИЙТОРЧЛ' АРАТЖ КЪ АЧКРЫЛ' ВА ФИ А⁸
СЕ ВА ФАЧЕ, КЧМ: j'écrirai, je lirai, вої
скрі, вої чіті.

ФЕЛЧРІЛЕ ТРЕКЧТЫЛЧІ СХНТ' ЧІНЧІ: l'im-
parfait, скважшіттыл', кчм: j'aimais, іш-
бесам'; le passé défini, скважшіттыл' отк-
ржт', кчм: j'aimai, ішбій'; le passé indefini,
скважшіттыл' неоткожт', j'ai aimé, ам'
ішбіт'; le passé antérieur, скважшіттыл' маї
денаінте, j'eus aimé, ішбій'; le plus-que-
parfait, маї мұлат' де кжт скважшіт', кчм:
j'avais aimé, ішбісем'.

ФЕЛЧРІЛЕ ВИЙТОРЧЛЧІ СХНТ' АО'Ж: le
futur simple, виитор' тімпаль а⁸ I. кчм:
j'aimerai, вої ішбі; et le futur antérieur ou
passé, ші вииторчл' ал' II. кчм: j'aurai
aimé, вої фі ішбіт'.

МОДЧРІ СХНТ' ЧІНЧІ АДІКЖ: l'indicatif,
мод' откожтօр', le conditionnel, мод' поф-
тітօр', ші жидоітօр', l'impératif, мод' по-
ғынчітօр', le subjonctif, мод' сұнпծс', et
l'infinitif, ші модчл' інфінітів'.

МОДЧЛ' ОТКЖТӨР' АРАТЖ КЪ АЧКРЫЛ'
ЕТЕ, А ФОСТ', А⁸ ВА ФИ, КЧМ: j'écris, скрій,
j'ai écrit, ам' скріс', j'écrirai, вої скріе.

Чел' пофти́тор' ші жи́доіто́р', аратж
о кондіцие пентрұ ұн' лұкру кә ар' фі
аұ ар' фі фост', кұм: je travaillerais bien,
si je n'etais pas malade, әүш' аш' лұкру біне
дакж н'аш' фі фост болнаң'.

Порұнчі́торұл' аратж о порұнкі, кұм:
venez ici, віно аічі, allez là, мерій а-
коло.

Модыл' сұппұс' аратж жи́доіалж, фрі-
кж, дөрінцж, воінцж аұ тревінцж, кұм:
je doute, je crains que votre frère ne vien-
ne, әүш' мж жи́доеск, мі фрікж ка сж нұ
віе фрате таұ.

— je désire, je veux que vous m'obé-
issiez; — il faut que vous lisiez. әүш' дө-
реск', әүш' воі ка сж те сұппуді міе; трібде
ка сж чітеші.

Інфінітівұл' аратж старж ұнұті берб'
песте тот' аұ жи үенжрал', ші нұ пріме-
ше нічі ұымжар' нічі персоане, кұм: aimer,
а ішбі, écrire, а скріе. Ячест' інфінітів'
істе маі де мұлте орі пұс' дұпж ұн' берб'
аұ дұпж о препозіцие. Әкземілді:

il faut étudier, ce кұбіне а жмвжца.
Nous devons travailler, сжнтем' даторі а
лұкру; je lis pour me désennuyer, әүш' чі-
теск ка сжм' петрек'; je suis prêt à exécu-
ter vos ordres, әүш' сжнт' гата а сжвжші
порұнчіле дұмітале.

Вербұріле французші ағ ка ші челе
ромжнеші патрұ конжұгзарі осебіте, соп-
јуgaisons, каре се кұноск' пұ терменұл'
деля інфінітів.

Конжұгарғұ жнтжіа, аре інфінітівұл'
термінат' жн ег, құм: aimer, а ішбі;
а дә'а жн іг, құм: finir, а сұвжарші; а
треіа жн оіг, құм: recevoir, а пріімі;
ші чѣ д'а патра жн ге, құм: rendre, а
трііміте ағ а жнтоарче.

Маї сжнт' жн лімб' а французкек дә'а
вербұрі че се иұмек' яұксіліеरе ағ ажжұ-
тқтоаре, auxiliaires, кжчі ажжұтқ ка сж
се факж о жнтрұгж конжұгаре, ші сжнт':
авоіг, авғ, et біре, ші ағі.

Жнчепем' маї жнтжі а конжұга пұ
челе яұксіліеरе ш'апоі дұпж еле вом' да
модұл' пентрұ челе лалте патрұ конжұ-
гзарі.

К а п' VII.

Л е ц ї а а ш а п т е а.

БЕРЕГА' АКСІЛІЕР' а АВЕА.

Verbe auxiliaire avoîr.

МОД' ОТКРЯТОР'. Съвжршіт' открайт'.

Презент.

Indicatif.

Présent.

j'ai.	ам'.
tu as.	аї.
il a, elle a.	ағе.
nous avons.	авем.
vous avez.	авеци.
ils a ^s elles ont.	а ^s .

Несъвжршіт'.

Imparfait.

j'avais.	авеам'.
tu avais.	абга.
il avait.	абла.
nous avions.	абрам.
vous aviez.	абриц.
ils avaient.	аблан.

Passé défini.

j'eus.	авыс.
tu eus.	абз.
il eut.	або.
nous eûmes.	абијем.
vous eûtes,	абијбі.
ils eurent.	абија.

Съвжршіт' НЕОТКРЯТ'.

Passé indéfini.

j'ai eu.	ам' авыт'.
tu as eu.	
il a eu.	
nous avons eu.	
vous avez eu.	
ils ont eu.	

Съвѣршил' маї дѣ-
наинте.

Passé antérieur.

ј'eus eu. авѣсі.
tu eus eu.
il eut eu.
nous eûmes eu.
vous eûtes eu.
ils eurent eu.

Маї мѹлт' дѣ кхт
съвѣршил'.

Plus-que-parfait.

ј'avais eu. авѣсем'.
tu avais eu.
il avait eu.
nous avions eu.
vous aviez eu.
ils avaient eu.

Биитор' I.

Futur.

ј'aurai вої авра.
tu auras.
il aura.
nous aurons.
vous aurez.
ils auront.

Биитор' II.

Futur antérieur.

ј'aurai eu. вої фі авѣт'.
tu auras eu,
il aura eu.
nous aurons eu.
vous aurez eu.
ils auront eu.

Моа' пофтитор'
ші жндоитор'.

Презент'.

Conditionnel.

Présent.

ј'aurais. аш' авра.
tu aurais.
il aurait.
nous aurions.
vous auriez.
ils auraient.

Треќект'.

Passé.

ј'aurais eu. аш' фі
авѣт'.
tu aurais eu.
il aurait eu.

nous aurions eu.
vous auriez eu.
ils auraient eu.

М о д' πօρθηчи-
тօρ'.

И мр éрат и f.

Aye.	αιбі.
qu'il ait.	αιбз.
ayons.	ε'αвεм.
ayez.	αвεці.
qu'ils aient.	αιбз.

М о д' εγнпθс'.
ПРЕЗЕНТ'.

Субјонс т и f.

Présent, ou futur.	
il faut ou il faudra.	
τριбщe αδ' ба τρибщi.	
Que j'aye. каcz ам.	
que tu ayes.	
qu'il ait.	
que nous ayons.	
que vous ayez.	
qu'ils aient.	

Нескважшит'.

И mparfait.

il fallait, il fallut, il
faudrait.

τρибщia, τρибщi, ба
τρибщi.

Que j'eusse, каcz фi'8
ав8т'.

que tu eusses.

qu'il eût.

que nous eussions.

que vous eussiez.

qu'ils eussent.

Τρек8т' αδ' εкважшит'.

Пассé.

il a fallu. α τρибщit'.

Que j'aye eu. каcz фi
фoст' ав8т'.

que tu ayes eu.

qu'il ait eu.

que nous ayons eu.

que vous ayez eu.

qu'ils aient eu.

**Мai м8лт' де кжт
εкважшит'.**

Plus-que-parfait.

il aurait fallu.

αρ' фi τρибщit'.

Que j'eusse eu, каcz
фi'8 фoст' ав8т'.
que

que tu eusses eu.
qu'il eût eu.
que nous eussions eu.
que vous eussiez eu.
qu'ils eussent eu.

Инфинитив.

Презент'.

Infinitif.

Présent.

Avoir. а avea.

Вербъ язкелляп' а фи.

Verbe auxiliaire être.

Моd' отържтоp'.

Презент'.

Индикатив.

Présent.

Je suis.	сънт'.
tu es.	ешиб'.
il est.	есте.
nous sommes.	сънтем'.
vous êtes.	сънтец'.
ils sont.	сънт'.

Passé. τρεκδт'.
Avoir eu. αφι αвδт'.

Participe présent.
Партиципе презент'.

Ayant. αвѧнð'.

Трекдт' актів'.

Passé actif.

Ayant eu. αφι αвδт'.

Трекдт' пасів'.

Passé passif.

Eu, eue. αвδт'.

Нескважшіт'.

Imparfait.

j'étais. ερам'.

tu étais.

il était.

nous étions.

vous étiez.

ils étaient.

Свѣжшіт' отъѣхът'.

Passé défini.

je fus.	φιι, φιει.
tu fus.	
il fut.	
nous fûmes.	
vous fûtes.	
ils furent.	

Свѣжшіт' не отъѣхът'.

Passé indéfini.

j'ai été.	αμ' φοετ'.
tu as été.	
il a été.	
nous avons été.	
vous avez été.	
ils ont été.	

Свѣжшіт' маѣ дѣ

наинте.

Passé antérieur.

j'eus été.	φιι.
tu eus été.	
il eut été.	
nous eûmes été.	
vous eûtes été.	
ils eurent été.	

Маї мѹлт' дѣ кът
свѣжшіт'.

Plus-que-parfait.

j'avais été.	φιεεεμ'.
tu avais été.	
il avait été.	
nous avions été.	
vous aviez été.	
ils avaient été.	

Биитоп' I.

Futur.

je serai	боiς φι.
tu seras.	
il sera.	
nous serons.	
vous serez.	
ils seront.	

Биитоп' II.

Futur antérieur.

j'aurai été.	боiς φι φοεт'.
tu auras été.	
il aura été.	
nous aurons été.	
vous aurez été.	
ils auront été.	

Мо́д' пофти́то́р'	soyons.	съ фім'.
ші́жндоіто́р'.	soyez	фіці.
ПРЕЗЕНТ'.	qu'ils soient.	фіе.
Conditionnel.	МОД' СЧППЧІ.	
Présent.	ПРЕЗЕНТ'.	
je serais. аш' фі.	Subjonctif.	
tu serais.	Présent ou futur.	
il serait.	Que je sois. ка съ фіъ.	
nous serions.	que tu sois.	
vous seriez.	qu'il soit.	
ils seraient.	que nous soyons.	
ТРЕКІТ'.	que vous soyez.	
Passé.	qu'ils soient.	
j'aurais été. аш' фі ФОСТ'.	Несъвжршіт'.	
tu aurais été.	Imparfait.	
il aurait été.	Que je fusse. ка съ фіъ	
nous aurions été.	ФОСТ'.	
vous auriez été.	que tu fusses.	
ils auraient été.	qu'il fût.	
МОД' ПОРЧИ- ТОР'.	que nous fussions.	
Impératif.	que vous fussiez.	
Sois. фій.	qu'ils fussent.	
qu'il soit. фіе.	Съвжршіт'.	
	Passé.	
	Que j'aye été. ка съ	
	фіъ ФОСТ'.	
	que	

que tu ayes été.
qu'il ait été.
que nous ayons été.
que vous ayez été.
qu'ils aient été.

Ма̄и мълт' дѣ кат
съвжршит'.

Plus-que-parfait.

Que j'eusse été. ка съ
філ фост'.
que tu eusses été.
qu'il eût été.
que nous eussions été.
que vous eussiez été.
qu'ils eussent été.

Мод' инфинитив'.

Презент'.

Infinitif.

Présent.

Être. афи.

ТРЕКСТ'.

Passé.

Avoir été. а фі фост'.

Партиципи.

Презент'.

Participe.

Présent.

Étant. фінда.

ТРЕКСТ'.

Passé.

Été, ayant été. фост'.

К а п' VIII.

Л е ц і я а о п т а .

В е р б ы р е г у л а т ь

КОНЖУГАЦІЯ ІНДІЯ. I.

жн ег.

Première conjugaison.

Ісфіл' се конжуз тоате веरбіле тегінатае жн ег, кым: aimer, a i̯s̫i, daner, a жұка, parler, a ворбі, ші чл.

о д' откържтօρ'.	Нескважшіт'.
------------------	--------------

Презент.	Imparfait.
----------	------------

Indicatif.	j'aimais. i̯s̫eam'.
------------	--------------------------

Présent.	tu aimais.
----------	------------

аime.	il aimait.
-------	------------

аimes.	nous aimions.
--------	---------------

аime.	vous aimiez.
-------	--------------

us aimons.	ils aimaiient.
------------	----------------

us aimez.	Скважшіт' откържт'.
-----------	---------------------

аiment.	Passé défini.
---------	---------------

и̯s̫eck'.	j'aimai. i̯s̫ii.
-----------	-----------------------

	tu aimas.
--	-----------

il aimia.
nous aimâmes,
vous aimâtes.
ils aimèrent,

Съжршит' неотжржт'.

Passé indéfini.

j'ai aimé. а ізбіам'.
tu as aimé.
il a aimé.
nous avons aimé.
vous avez aimé.
ils ont aimé.

Съжршит' маи де
наінте.

Passé antérieur.

j'eus aimé. ізбii, із-
бісем'.
tu eus aimé.
il eut aimé.
nous eûmes aimé.
vous eûtes aimé.
ils eurent aimé.

Маи мълт' де кжт
съжршит'.

Plus-que-parfait.

j'avais aimé. ізбісем'.
tu avais aimé.

il avait aimé.
nous avions aimé.
vous aviez aimé.
ils avaient aimé.

Бійтoр' I.

Futur.
j'aimerai. воi ізбi.
tu aimeras.
il aimerá.
nous aimerons.
vous aimerez.
ils aimeront.

Бійтoр' II.

Futur antérieur.
j'aurai aimé. воi фi із-
бiт'.

tu auras aimé.
il aura aimé.
nous aurons aimé.
vous aurez aimé.
ils auront aimé.

Моа' пофтитоr
ши жндоітoр'.
Презент'.

Conditionnel.
Présent.

j'aimerais. аш' ізбi.
tu aimerais.

il

il aimerait.
nous aimerions.
vous aimeriez.
ils aimeraient.

ТРЕКСТ'.

Passé.

j'aurais aimé. аш' фи
и8біт'.

tu aurais aimé.
il aurait aimé.
nous aurions aimé.
vous auriez aimé.
ils auraient aimé.

Мод' по рънчи-
то р'.

Impératif.

Aime. и8беше.
qu'il aime. и8бешакъ.
aimons. съ и8бім'.
aimez. и8біц'.
qu'ils aiment. и8бешакъ.

Мод' съ п н 8 с'.

Презент'.

Subjonctif.

Présent ou futur.

que j'aime. ка съ и8-
беск'.

que tu aimes.
qu'il aime.
que nous aimions.
que vous aimiez.
qu'ils aiment.

Несъвршит'.

Imparfait.
que j'aimasse. ка съ фи8'
и8біт'.
que tu aimasses.
qu'il aimât.
que nous aimassions.
que vous aimassiez.
qu'ils aimassent.

ТРЕКСТ'.

Passé.

que j'aye aimé. ка съ
фи8 и8біт'.
que tu ayes aimé.
qu'ils ait aimé.
que nous ayons aimé.
que vous ayez aimé.
qu'ils aient aimé.

Маи м8ат' де ка т съ-
в8ршит'.

Plus-que-parfait.

que j'eusse aimé. ка съ
фи8 и8біт'.

que tu eusses aimé.
qu'il eût aimé.
que nous eussions aimé.
que vous eussiez aimé.
qu'ils eussent aimé.

Мод' інфінітів.

Презентъ.

Infinitif.

Présent.

Aimer. а ішбі.

Трекстъ.

Passé.

Avoir aimé. афи ішбітъ. Aimé, aimée. ішбітъ.

КОНЖУГАРВЯ II.

жн іг.

Ясферъ се конжучу тоате бербұрлар кәтес ағ інфінітіва термінаты жн іг, күмбінір, avertir, punir, а сұхжарші, а весті а пәдепсі, ші чл.

Мод' откържтоғъ.

Презентъ.

Indicatif.

Présent.

Je finis.

сұхжаршескъ.

tu finis.

сұхжаршеші.

il

Партіципі.
Презентъ.

Participe.

Présent.

Aimant. ішбінде.

Трекстъ актівъ.

Passé actif.

Ayant aimé. афи ішбіт.

Трекстъ пасівъ.

Passé passif.

il finit.	съвѣршающ.
nous finissons.	съвѣршімъ.
vous finissez.	съвѣршиці.
ils finissent.	съвѣршеску.

Несъвѣршітъ.

Imparfait.

je finissais.	съвѣршамъ.
tu finissais.	
il finissait.	
nous finissions.	
vous finissiez.	
ils finissaient.	

Тѣкстъ отъѣхътъ.

Passé défini.

je finis.	съвѣрши.
tu finis.	
il finit.	
nous finîmes.	
vous finîtes.	
ils finirent.	

Тѣкстъ неотъѣхътъ.

Passé indefini.

j'ai fini.	амъ съвѣршитъ.
tu as fini.	

il a fini.	
nous avons fini.	
vous avez fini.	
ils ont fini.	

**Съвѣршитъ май да-
найти.**

Passé antérieur.

j'eus fini.	съвѣршии,
	съвѣршицемъ.
tu eus fini.	
il eut fini.	
nous eûmes fini.	
vous eûtes fini.	
ils eurent fini.	

**Май мылъ да-какъ
съвѣршитъ.**

Plus-que-parfait.

j'avais fini.	съвѣрши-
	цемъ.
tu avais fini.	
il avait fini.	

nous avions fini.
vous aviez fini.
ils avaient fini.

Лиитор' I.
Futur.

je finirai. *бої съвжрши.*
tu finiras.
il finira.
nous finirons.
vous finirez,
ils finiront.

Лиитор' II.

Futur antérieur.

j'aurai fini. *бої фі съ-
вжршіт'.*
tu auras fini.
il aura fini.
nous aurons fini.
vous aurez fini.
ils auront fini.

*Мод' пофтито, р'-
ши жндоитор'.*

Презент'.

Conditionnel.

Présent.

je finirais. *аш' съвжрши.*

tu finirais,
il finirait.
nous finirions,
vous finiriez,
ils finiraient.

Треќт'.

Passé.

j'aurais fini. *аш' фі съ-
вжршіт'.*
tu aurais fini.
il aurait fini.
nous aurions fini.
vous auriez fini.
ils auraient fini.

*Мод' пофтито,-
тог'.*

Impératif.

finis. *съвжршаще.*
qu'il finis-
se. *съвжршаск.*
finissons. *съвжршім'.*
finissez. *съвжршиці.*
qu'ils fi-
nissent. *съвжршаск.*

Мод'

М о д' с н н ы с'.

П р е з е н т'.

С у б ю н к т и ф.

П р е з е н т , о u ф у т у р .

Que je finisse. ка съ въ
вършеск'.

que tu finisses.

qu'il finisse.

que nous finissions.

que vous finissiez.

qu'ils finissent.

Н е с вършит'.

И м п а р ф а и т .

que je finisse. ка съ ф і ё
съвършил'.

que tu finisses.

qu'il finît.

que nous finissions.

que vous finissiez.

qu'ils finissent.

Съвършит'.

П а с с е .

Que j'aye fini. ка съ
ф і ё съвършил'.

que tu aye fini.

qu'il ait fini.

que nous ayons fini.

que vous ayez fini.

qu'ils aient fini.

М а ѫ м ё л т ' д е к а т
съвършил'.

П л у с - к у е - п а р ф а и т .

Que j'eusse fini. ка съ
ф і ё съвършил'.

que tu eusse fini.

qu'il eût fini.

que nous eussions fini.

que vous eussiez fini.

qu'ils eussent fini.

И н ф і н і т і в .

П р е з е н т ' .

И н ф і н і т і ф .

П р е з е н т .

Finir. а съвърши.

Т р е к ъ т ' .

П а с с е .

Avoir fini. а ф і съвър-
шит'.

Партиципів.	ТРЕКЧТ' актів'.
Презент'.	Passé actif.
Participe.	Аヤнт фіні. афі съвжршит'.
Présent.	ТРЕКЧТ' пасів'.
Finissant. съвжршина.	Passé passif.
	Fini, finie. съвжршит'.

КОНЖДГЯРВЯ III.

жн оіг.

Лефел' се конждгж тоате бербчріле, кжте ау інфінітів'а термінатж жн оіг, кдм: recevoir, devoir, concevoir, ші ча.

Мод' отжржтоў.	Несъвжршит'.
Презент'.	Imparfait.
Indicatif.	je recevais. прімеам'.
Présent.	tu recevais.
Je reçois.	il recevait.
tu reçois.	nous recevions.
il reçoit.	vous receviez.
nous rece-	ils recevaient.
vons.	
vous rece-	Съвжршит' отжржт'.
vez.	Passé défini.
ils reçoiv-	je reçus. прімii.
ent.	tu reçus.

il reçut.
nous reçumes.
vous reçûtes.
ils reçurent.

Съвѣршил' неотложитъ.

Passé indéfini.

j'ai reçu. ам' прімітъ.
tu as reçu.
il a „
nous avons reçu.
vous avez „
ils ont „

Съвѣршил' маи де-
наинте.

Passé antérieur.

j'eus reçu. прімії,
прімісемъ.

tu eus reçu.

il eut „

nous eûmes reçu,

vous eûtes „

ils eurent „

Маи мълтъ де кжт
съвѣршил'.

Plus-que-parfait.

j'avais reçu. прімісемъ.

tu avais reçu.
il avait „
nous avions reçu.
vous aviez „
ils avaient „

Будущ. I.

Futur.

je recevrai. вої прімі.
tu recevras.
il recevra.
nous recevrons.
vous recevrez.
ils recevront.

Будущ. II.

Futur antérieur.

j'aurai reçu. вої фі прі-
мітъ.

tu auras reçu.

il aura „

nous aurons reçu.

vous aurez „

ils auront „

Модъ

Мод' пофтито ^{р'} ші жндоіто ^{р'} .	recevons. <i>къ прімім'</i> . recevez. <i>пріміці.</i>
Презент'.	qu'ils reçoi- vent. <i>пріменаска.</i>
Conditionnel.	
Présent.	
Je recevrais. аш' прімі. tu recevrais. il recevrait. nous recevrions. vous recevriez. ils recevraient.	Мод' сънн ⁸ т'. Презент'.
Текст'.	Subjonctif.
Passé.	Présent ou futur.
j'aurais reçu. аш' фі пріміт'. tu aurais reçu. il aurait ", nous aurions reçu. vous auriez ", ils auraient ",	Que je reçoiye. <i>ка съ пріменск'</i> . que tu reçoiyes. qu'il reçoiye. que nous recevions. que vous receviez. qu'ils reçoivent.
Мод' пофтичи- то ^{р'} .	Несважршіт'.
Impératif.	Imparfait.
Reçois. пріменже. qu'il reçoi- ve. пріменаска.	que je reçusse. <i>ка съ фі⁸ пріміт'.</i> que tu reçusses. qu'il reçût. que nous reçussions. que vous reçussiez. qu'ils reçussent.

ТРЕКТОР'.

Passé.

que j'aye reçu. ка съ
фі́ш пріміт'.

que tu ayes reçu.

qu'il ait reçu.

que nous ayons reçu.

que vous ayez reçu.

qu'ils aient reçu.

Ма́и мълт' дѣ кът
съвѣршил'.

Plus-que-parfait.

que j'eusse reçu. ка съ
фі́ш пріміт'.

que tu eusses reçu.

qu'il eût reçu.

que nous eussions reçu.

que vous eussiez „

qu'ils eussent „

И н ф і н і т і в'.

Презент'.

Infinatif.

Présent.

Recevoir. а прімі.

ТРЕКТОР'.

Passé.

Avoir reçu. а фі прі-
міт'.

Партиципів.

Презент'.

Participe.

Présent.

Recevant. прімінда'.

ТРЕКТОР' актів'.

Passé actif.

Ayant reçu. а фі прі-
міт'.

ТРЕКТОР' пасів'.

Passé passif.

Reçu, reçue. пріміт'.

КОНЖУГАРВА IV.

жн ге.

Quatrième conjugaison.

Ясфел' се конжүгъ тоате веρбъріле
къте а^у інфінітів'я термінатъ жн ге, пре-
към: rendre, entendre, vendre ші чл.

Мод' отържто^р. tu rendais,

Презент. il rendait.

Индикатив. nous rendions.

Présent. vous rendiez.

ils rendaient.

Je rends. тріміц^у(*

tu rends. тріміц^и.

il rend. тріміте.

nous rend-

ons. тріміт^{ем}.

rous rendez. тріміт^{еці}.

ils rendent. тріміт^ы.

Нескважшіт'.

Imparfait.

je rendais. тріміт^{еам}.

(* rendre, аремаймъл-

те жисемніжрі, жн- j'ai rendu. ам' тріміц'.

тре каде есте ші: a tu as rendu.

жнтоаρче.

Скважшіт' отържт'.

Passé défini,

je rendis. тріміц^и.

tu rendis.

il rendit.

nous rendîmes.

vous rendîtes.

ils rendirent.

Скважшіт' неотържт'.

Passé indéfini,

j'ai rendu. ам' тріміц'.

il a rendu.

nous

nous avons rendu.
vous avez rendu.
ils ont rendu.

**Съвѣршилъ маі ае
наинте.**

Passé antérieur.

j'eus rendu. *τριμίτει*,
τριμίτεсемъ.
tu eus rendu.
il eut rendu.
nous eûmes rendu.
vous eûtes rendu.
il eurent rendu.

**Маі мълтъ ае кхт
съвѣршилъ.**

Plus-que-parfait.

j'avais rendu. *τριмісесемъ*.
tu avais rendu.
il avait rendu.
nous avions rendu.
vous aviez rendu.
ils avaient rendu.

Бииторъ I.

Futur.

je rendrai. *бої τρіміті*.

tu rendras.
il rendra.
nous rendrons.
vous rendrez.
ils rendront.

Бииторъ II.

Futur antérieur.

j'aurai rendu. *бої φі
τρімітъ*.
tu auras rendu.
il auras rendu.
nous aurons rendu.
vous aurez rendu.
ils auront rendu.

**Моа' пофтиторъ
ши хндоиторъ.**

Презентъ.

Conditionnel.

Présent.

Je rendrais. *ав' τρімі-
те.*

tu rendrais.

il rendrait.

nous rendrions.

vous rendriez.

ils rendraient.

ТРЕКСТ'.

Passé.

j'aurais rendu. аш' фі
тріміс'.

tu aurais rendu.

il aurait rendu.

nous aurions rendu.

vous auriez rendu.

ils auraient rendu.

МОД' ПОРЯДНЧИ-
ТОРЬ.

Imperatif.

Rends. тріміте.

qu'il ren-

de. тріміаць.

rendons. ка трімітєм.

rendez. трімітєць.

qu'ils ren-

dent. тріміаць.

МОД' СОННОСТ'.

Презент'.

Subjonctif.

Présent ou future.

Que je rende. ка ся трі-
міць.

que tu rendes.

qu'il rende.

que nous rendions.

que vous rendiez.

qu'ils rendent.

НЕСВІЖАШІТЬ.

Imparfait.

que je rendisse. ка ся

фі ѿ тріміс'.

que tu rendisses.

qu'il rendît.

que nous rendissions.

que vous rendissiez.

qu'ils rendissent.

ТРІКСТ'.

Passé.

que j'aye rendu. ка ся

фі ѿ тріміс'.

que tu ayes rendu.

qu'il ait rendu.

que nous ayons rendu.

que vous ayez rendu.

qu'ils aient rendu.

Маї мұлт' де кхт съ- вжршіт'.	ТРЕКҮТ'. Passé. Avoir rendu. а фі т्रі- міс'.
Plus-que-parfait.	
que j'eusse rendu. ка съ фі є т्रіміс'.	Партіципе. Презент'.
que tu eusses rendu.	Participе. Présent.
qu'il eût rendu.	Rendant. т्रіміцінә'.
que nous eussions rendu.	ТРЕКҮТ' актів'.
que vous eussiez rendu.	Passé actif.
qu'ils eussent rendu.	Ayant rendu. а фі т्रі- міс'.
Мод' інфінітів'.	ТРЕКҮТ' пасів'.
Презент'.	Passé passif.
Infinitif.	Rendre. а т्रіміте.
Présent.	Rendu, rendue. т्रіміс'.

К а п' IX.

Д е ц і я а н о 'д.

Тімпі прімітів'. Temps primitifs.

Борбінд' деспре веरбұрі, есте акым де ма-
ре тредінцж ка съ ворбім ші деспре тім-
пі прімітів', адікж деспре ачеіа дін каре-
се факт' чең лалці тімпі ал веरбұрілор' ка-
ре сжнт' жи челе патрұ конжүгжір'.

Презент' діла інфінітів.	Партіціпіє презент'.	Партіціпіє треクトів.
Présent de l'infinitif.	Participe présent.	Participe passé.
Aimer. а ішбі.	Aimant. ішбінд'.	Конжага- Aimé. ішбіт'.
Finir. а схврші. ouvrir. а дешкіді. sentir. а тімці. tenir. а цінда.	Finissant, схвршінд'. ouvrant, дешкізжна'. sentant. тімцинд'. tenant. цінда'.	Конжага- Fini. схвршіт'. ouvert. дешкіс'. senti. тімцит'. tenu. цінгт'.
Recevoir. а прімі.	recevant. прімінд'.	Конжага- теçу. пріміт'.
Rendre. а тріміте. prendre. plaindre, plaire, paraître, réduire,	rendant. тріміцинд'. prenant. plaignant. plaisant. paraissant. réduisant.	Конжага- rendu. тріміс'. pris. plaint. plu. paru. réduit.

СЖНІГ' ЧІНЧІ АДІКЗ:

ПРЕЗЕНТ' ДЕЛА СЖВЖРШІТ' ОТЖ-
МОД' ОТЖРЖ- РАТ' ДЕЛА МОД'
ТОР'. ОТЖРЖТОР'.

Présent de Passe défini de
l'indicatif. l'indicatif.

Р Е А I.

Jaime. J'aimai.
і́шнєск'. і́шнii.

Р Е А II.

je finis.	je finis,
сжвжршеск'.	сжвжршиi.
j'ouvre.	j'ouvrir.
дешкізъ.	дешкісеi.
je sens.	je sentis.
сімцъ.	сімциi.
je tiens.	je tins.
цизъ.	цинзи.

Р Е А III.

je reçois.	je reçus.
п'рімеск'.	п'рімii.

Р Е А IV.

je rends.	je rendis.
тріміцъ.	трімісеi.
je prends.	je pris.
je plains.	je plaignis.
je plais.	je plus.
je paraiss.	je parus.
je réduis.	je réduisis.

Тімпії чеї дієрібації схинт' шапте ші
се фак' дін чеї прімітіві ділаз міжлокдл'
че ڈرمکз адікз:

1.

Дін презентдл' інфінітіві, се фаче вій-
тордл' I. скімбжнд' пж г, оіг, аð те, жн
rai. Екземплд:

Aimer, finir, recevoir, rendre; вій-
тордл' I. фак': j'aimerai, je finirai, je rece-
vrai, je rendrai.

Дін війтодл' I., се фаче презентдл'
деля модл' пофтитор' ші жндоітор',
скімбжнд' пж rai жн rais. Екземплд:

J'aimerai, je finirai, je recevrai, je ren-
drai; модл' пофтитор' ші жндоітор' фаче:
j'aimerais, je finirais, je recevais, je
rendrais.

2.

Дін партіципіє презент', се фак' челе
треї персоане деля жммлаціт' але модл'-
лдї отжржтор' деля тімпдл' презент', скім-
бжнд' пж ant жн ons, ez, ent. Екземплд:

Aiment, finissant, recevant, rendant;
жммлаціт' ла презентдл' модлдї отжрж-
тор' фак': nous aimons, vous aimez, ils
aiment; nous finissons, vous finissez, ils
finissent; nous recevons, vous recevez, ils

reçoivent (*); nous rendons, vous rendez, ils rendent.

Дін житжіа персоанж а жмұлцитұлайі деда презент', се фаче несимвршітұл' деда модұл' отқаржтор', скімбжид' пә оң жи ай. Әкземпль:

Nous aimons, nous finissons, nous recevons, nous rendons; несимвршіт': я aimais, je finissais, je recevais, je rendais.

Дін атреіа персоанж а жмұлцитұлайі деда презентұл' модұлайі отқаржтор', се фаче, презентұл' деда мод' сұппұс', скоцінд' пә нт. Әкземпль:

ils aiment, ils finissent, ils reçoivent, ils rendent; презент' деда модұл' сұппұс' фаче: que я aime, que je finisse, que je reçoive, que je rende.

3.

Дін партіципіе тәрекұтқа се формѣзж тоці тімпій компұши, адікк ачейіа че се

7**

жм-

(*) Кінд атреіа персоанж деда жмұлцит' есте неғерғұлатқа, атбынчі еа се формѣзж деда атреіа персоанж. а сінгірітұлайі, скімбжид' пә т жи lent aš vent, дакк веңдеуда есте термінат' жи loir aš voir. Әкземпль: vouloir, il veut, ils veulent; devoir, il doit, ils doivent.

жмпрѹмѹтъ дѣла веѹбѹріе Аѹкϲілієре авоїг
аѹ єїre. Асфел' дїн паѹтіціпїлє тѹекѹтє:
aimé, fini, reçu, rendu, се фѹмѹз тїм-
пїї ѹрѹтօրї: j'ai aimé, j'eus aimé, j'avais
aimé, j'aurai aimé, j'aurais aimé, que j'aye
aimé, que j'eusse aimé, avoir aimé, ayant
aimé.

— j'ai fini, j'eus fini, j'avais fini, ші чл.

4.

Дїн прѹзентѹл' мѹдѹлѹи отѹржтоѹ
се фаче мѹдѹл' порѹнчітօր, скоѹїнд' про-
нѹмеле је. ҈кѹемплѹ:

j'aime, je finis, je reçois, je rends.
Порѹнчітօр фаче, aime, finis, reçois, rends.

5.

Дїн сѹвјршітѹл' отѹржт' се фаче не-
сѹвјршітѹл' мѹдѹлѹи сѹппѹс', скімбжнð'
пž аї жи asse пentrѹ жнтжіа конжѹгаре,
ші адежѹжнð' пž se пentrѹ атрєіа кон-
жѹгаре. ҈кѹемплѹ:

j'aimai, que j'aimasse; je finis, je re-
çus, je rendis; que je finisse, que je re-
çusse, que je rendisse.

О с е в і р ы.

Ӯрѹтօареле веѹбѹрї се осеѹеск' дє ре-
гѹліле че арѹтарзм':

1. Aller φαχε λα βιιτορ' j'irai ; en-
voyer , j'enverrai ; acquérir , j'acquerrai ; cou-
rir , je courrai ; cueillir , je cueillerai ; mour-
rir , je mourrai ; tenir , je tiendrai ; venir ,
je viendrai ; avoir , j'aurai ; s'asseoir , je
m'asseyerrai ; déchoir , je décherrai ; pour-
voir , je pourvoirai ; pouvoir , je pourrai ;
savoir , je saurai ; valoir , je vaudrai ; voir ,
je verrai ; vouloir , je voudrai ; falloir , il
faudra.

— Etre , je serai ; faire , je ferai.

2. Παρτιցιπία πρεζέντ' ауант φαче
λа жнтжіа персоанж де нчмжржл' жммчл-
ціт' а πρεζентжлжі дела моджл' отжржтор' ,
nous avons ; étant , nous sommes ; sachant ,
nous savons . — Disant , vous dites ; faisant ,
vous faites . — Allant φαче λа πρεζентжл'
моджлжі εчпнжс' , que j'aille ; falloir , qu'il
faille ; pouvant , que je puisse ; sachant , que
je sache ; valant , que je vaille ; voulant ,
que je veuille ; étant , que je sois ; faisant ,
que je fasse .

3. Πρεζентжл' моджлжі отжржтор' j'ai
φαче λа моджл' поржнчітор' , ауе ; je suis ,
sois ; je sais , sache ; je vais , va .

К а п' X.

Л е ц і я а з е ч е а .

Verbes irréguliers. ВЕРБУРІ НЕРЕГУЛАТЕ.

ВЕРБУРІЛЕ НЕРЕГУЛАТЕ СХИТ' АЧЕЛЕА КАРЕ СЕ
ОСЕБЕСК' ДЕ ФЕЛДЛ' КОНЖУГАЦІЇ ВЕРБУРІЛОР'
РЕГУЛАТЕ.

Зрмжнà д'упк регуляле че архтаржм'
жн капчл' тракт', есте прѣ лесне, д'акон-
жчга тоате вербуріле лімбї французші;
дар фіїнд' кз жн лімб'а ач'єста схит' пре-
сте чінчізечі де вербурі нерегулате, фір'
анчмжра пк челе дерівате, де ачеіа а
щернем' май жос' о таблі де тімпій лор'
чей прімітіві, прін ажчторчл' кяріавом'
пчтк сз ле конжчгам' аша де лесне ка ші
пк челе регулате.

Тімпі прімітіві аї ВЕРБУРІЛОР'
НЕРЕГУЛАТЕ,

презент'	парти-	партици-презент'	тракт'	
дела ін-	ціпіе	піе тре-	дела	отхр-
фінітів'.презент'	кчтк.		отхр-	тор
			тор.	дела
				отхр-
				тор'.

Aller.	allant.	allé.	je vais.	j'allai.
Acquérir.	acquérant.	acquis.	j'acquiers.	j'acquis.
Bouillir.	bouillant.	bouilli.	je bouis.	je bouillis.

пРЕЗЕНТ'	ПАРТИ-	ПАРТИЦИ-	ПРЕЗЕНТ'	ТРЕКЧТ'
ДЕЛА ИН-	ЦИПІЕ	ПІЕ ТРЕ-	ДЕЛА	ОТЗРХТ'
ФІНІТІВ'	ПРЕЗЕНТ'	КЧТЗ.	ОТЗРХ-	ДЕЛА
			ТОР'	ОТЗРХ-
				ТОР'.

Courir.	courant.	couru.	je cours.	je courus.
Cueillir.	cueillant.	cueilli.	je cueille.	je cueillis.
Faillir.	faillant.	failli.		je faillis.
Fuir.	fuyant.	fui.	je fuis.	je fuis.
Hair.	haissant.	hai.	je hais.	je hais.
Mourir.	mourant.	mort.	je meurs.	je mourus.
Tressaillir.	tressaillant.	tressailli.	je tressaille.	je tressailis.
Vêtir.	vêtant.	vêtu.	je vêtis.	je vêtis.
Déchoir.	déchéant.	déchu.	je déchois.	je dechus.
Falloir.		fallu.	il faut.	il fallut.
Mouvoir.	mouvant.	mu.	je meus.	je mus.
Pleuvoir.	pleuvant.	plu.	il pleut.	il plut.
Pourvoir.	pourvoyant.	pourvu.	je pourvois.	je pourvus.
pouvoir.	pouvant.	pu.	je peux.	je pus.
S'asseoir.	s'asseyant.	assis.	je m'assieds.	je m'assis.
Savoir.	sachant.	su.	je sais.	je sus.
Surseoir.	sursoyant.	sursis.	je sursois.	je sursis.
Valoir.	valant.	valu.	je vaux.	je valus.
Voir.	voyant.	vu.	je vois.	je vis.
Vouloir.	voulant.	voulu.	je veux.	je voulus.
Absoudre.	absolvant.	absous.	j'absous.	
Boire.	buvant.	bu.	je bois.	je bus.
Circoncire.	circoncisant.	circoncis.	je circoncis.	je circoncis.
Clore.		clos.	je clos.	
Conclure.	concluant.	conclu.	je conclus.	je conclus.
Confire.	confisant.	confit.	je confis.	je confis.
Coudre.	cousant.	cousu.	je couds.	je cousis.
Croire.	croyant.	crû,	je crois.	je crus.
Croître.	croissant.	crû.	je crois.	je crûs.
Dire.	disant.	dit.	je dis.	je dis.
Écrire.	écrivant.	écrit.	j'écris.	j'écrivis.
Exclure.	excluant.	exclus.	j'exclus.	j'exclus.
Faire.	faisant.	fait.	je fais.	je fis.
Frire.		frit.		
Lir.	lisant.	lu.	je lis.	je lus.
Luire.	luisant.	lui.	je luis.	je luisis.

предъент'	парти-	партици-предъент'	треекст'
дела ии-	ципие	пие тре-	дела
финитив'			открыть
			дела
			откры-
			тор'.

Maudire.	maudissant.	maudit.	je maudis.	je maudis.
Mettre.	mettant.	mis.	je mets.	je mis.
Moudre.	moulant.	moulu.	je mouds.	je moulus.
Naitre.	naissant.	né.	je nais.	je naquis.
Nuire.	nuisant.	nui.	je nuis.	je nuisis.
Résoudre.	résolvant.	résolu.	je résous.	je résolus.
Rire.	riant.	ri.	je ris.	je ris.
Suffire.	suffisant.	suffi.	je suffis.	je suffis.
Suivre.	suivant.	suivi.	je suis.	je suivis.
Traire.	trayant.	trait.	je traist.	
Vaincre.	vainquant.	vaincu.	je vaincs.	je vainquis.
Vivre.	vivant.	vécu.	je vis.	je vécus.

Вербите делівате дінтар' ачестік се кон-
жыгъ асеменік, адікк: survivre, съ кон-
жыгъ ка vivre, ші 3ічем': survivre, sur-
vivant, survéeu, je survis, je survéeus,
ші челелалте.

К а п' XI.

Л е ц і а а ұнспредзече а.

Des différentes sortes de verbes.

Пентар' осебіте фелдірі әе вербірі.

Сжит' чінчи фелдірі әе вербірі, адікк:
le verbe actif, le verbe passif, le verbe
neut-

neutre, le verbe *réfléchi*, ші le verbe *impersonnel*.

ВЕРБЫ́ *actif* есте ачела каре аратж лы-
кареа че фачем', ші дыпж каре се поате
пъне quelqu'un аж' quelque chose. *Aimer*,
donner, схнт' веरбърі aktive, кичі пъ-
тем' зіче aimer quelqu'un, donner quelque
chose.

ВЕРБЫ́ *passif* аратж старж пътимі-
тоаре аж' прімітоаре; ел' есте то-д'адна
преседат' (аре жинаянте) де веरбъл' *être*,
кым: je suis aimé, j'ai été averti, je serai
récompensé.

ВЕРБЫ́ *neutre* есте ачела каре н'ара-
тж де кът старж събжетълъї, ші дыпж
каре н' пътем' пъне quelqu'un, нічи' quel-
que chose. *Dormir*, *mourir*, схнт' веरбърі
недтаре, кичі н' пътем' зіче, dormir quel-
qu'un, mourir quelque chose.

ВЕРБЫ́ *réfléchi* се фаче веरб' recipro-
que кънд до'ж аж' маї мълте събжетърі
лыкарж зиене асъпра алтора. Бекземплъ:
Nous nous sommes disputés ensemble.

Іls se sont loués l'un l'autre.

ВЕРБЫ́ *impersonnel* есте н'ыміт' аша
кичі н'аре персоане ші кичі н' е жиңребъ-
інцат' жи тоци тімпії, фэрж н'ымай ла-
атреіа персоанж жи н'ымжръл' сінгұріт',
кым: il faut, il pleut, каре н'зле пътем'
зіче, яе faux, je pleux.

§. Ворбінд' жндестьбл' деспре бербч-
ріле актіве аж лякражтоаре, сх ворбім' а-
към ші деспре модбл' конжчгажрій челор'
маї ажпж ڈрмж патрж фелбл' де бербчрі.

К а п' XII.

Л е ц і а а д о ' а с п р е з е ч е а .

Verbes passifs. Бербчрі пасів.

Ачесте бербчрі се конжчгж жи тоці тім-
пії лор' кж бербчл' ажкесіліар' сај ажж-
татор' être.

М о д' отжражтоар'.

П р е з е н т .

I n d i c a t i f .

Présent.

Je suis aimé аж aimée. Бы сжнит' ішбіт' аж іш-
бітж.

tu es aimé.	тж еші ішбіт'.
il est aimé.	ел' е ішбіт'.
nous sommes aimés	ної сжнитем' ішбіці аж аж aimées.
vous êtes aimés.	кої сжнитеці ішбіці.
il sont aimés.	ел' сжнит' ішбіці.

Нескважшіт'.

Imparfait.

ј'étais aimé аෂ aimée.

ερам' і8біт', аෂ і8-
бітъ.

tu étais aimé.

il était aimé.

nous étions aimés.

vous étiez aimés.

ils étaient aimés.

Скважшіт' откважт'.

Passé défini.

je fus aimé аෂ aimée.

ф8и і8біт', аෂ і8-
бітъ.

tu fus aimé.

il fut aimé.

nous fûmes aimés.

vous fûtes aimés.

ils furent aimés.

Скважшіт' неоткважт'.

Passé indéfini.

ј'ai été aimé аෂ aimée.

ам' фօст' і8біт',
аෂ і8бітъ.

tu as été aimé.

il a été aimé.

nous avons été aimés.

vous avez été aimés.

ils ont été aimés.

Скважшіт' маи А-
наїнте.

Passé antérieur.

j'eus été aimé аෂ aimée.

ф8и саෂ ф8сесем' і8-
біт', аෂ і8бітъ.

tu eus été aimé.

il eut été aimé.

nous eûmes été aimés.

vous eûtes été aimés.

ils eurent été aimés.

Маи м8лт' АЕ КАТ
скужшіт'.

Plus-que-parfait.

j'avais été aimé аෂ ai-
mée. ф8сесем' і8біт'
аෂ і8бітъ.

tu avais été aimé.

il avait été aimé.

nous avions été aimés.

vous aviez été aimés.

ils avaient été aimés.

Бүйтөр' I.

Futur.

je serai aimé аш aimée.

бои фи i8бiт' аш i8бiтз.

tu seras aimé.

il sera aimé.

nous serons aimés.

vous serez aimés.

ils seront aimés.

Бүйтөр' II.

Futur antérieur.

j'aurai été aimé аш ai-

mée. бои фи фост' i8бiт' аш i8бiтз.

tu auras été aimé.

il aura été aimé.

nous aurons été aimés.

vous aurez été aimés.

ils auront été aimés.

Мод' по фти тօр' ши жндо и тօр'.

Презент'.

Conditionnel.

Présent.

je serais aimé аш aimée.

аш' фи i8бiт' аш i8бiтз.

tu serais aimé.

il serait aimé.

nous serions aimé

vous seriez aimés.

ils seraient aimés.

Тρект'.

Passé.

j'aurais été aimé аш ai-
mée. аш' фи фост'
j8бiт' аш i8бiтз.

tu auraïs été aimé.

il aurait été aimé.

nous aurions été aimés.

vous auriez été aimés.

ils auraient été aimés.

Мод' по фти тօр'.

Imperatif.

sois aimé аш aimée.

фи i8бiт' аш i8бiтз
qu'il soit aimé.

фи i8бiт'.

soyons aimés.

ex фим' i8бiц'i.

soyez aimés.

фиц'i i8бiц'i.

qu'ils soient aimés.

фиц'i i8бiц'i.

Мод'

М о д' ε 8 п п 8 ε'.

П р е з е н т'.

С у б ю н е т и ф.

П р е с е н т ou ф у т у р .

que je sois aimé ας ai-
mée. κα εξ φις ι8-
ειτ' ας ι8ειτζ.

que tu sois aimé.

qu'il soit aimé.

que nous soyons aimés.

que vous soyez aimés.

qu'ils soient aimés.

Н е с к в я ж и т'.

И м п а р ф а и т .

que je fusse aimé ας ai-
mée. κα εξ φις φοст'
ι8ειτ' ας ι8ειτζ.

que tu fusses aimé.

qu'il fût aimé.

que nous fussions aimés.

que vous fussiez aimés.

qu'ils fussent aimés.

С к в я ж и т'.

П а с с е .

que j'aye été aimé ας
aimée. κα εξ φις

ф о с т' ι8ειτ' ας ι8-
ειτζ.

que tu ayes été aimé.
qu'il ait été aimé.
que nous ayons été ai-
més.

que vous ayez été aimés.
qu'ils aient été aimés.

М а ѫ μ 8 λ т' Δ ε κ κ т
ε с к в я ж и т'.

П л у с - к у е - п а р ф а и т .

que j'eusse été aimé ας
aimée. κα εξ φις
ф о с т' ι8ειτ' ας ι8-
ειτζ.

que tu eusses été aimé.
qu'il eût été aimé.
que nous eussions été
aimés.

que vous eussiez été
aimés.

qu'ils eussent été aimés.

И н ф и н и т и в '.

П р е з е н т'.

И н ф и н и т и ф .

П р е с е н т .

être aimé ας aimée. α
φιι8ειτ' ας ι8ειτζ.

ТРЕКСТ⁹.

Passé.

Avoir été aimé а́з а́имée. а фі і́шбіт' а́з і́шбітъ.

Партіципіе.

Презентъ.

Participe.

Présent.

Étant aimé а́з а́имée.

Фіїнда́ і́шбіт' а́з і́ш-
бітъ.

Партіципіе тредкстъ.

Participe passé.

Ayant été aimé а́з а́имée. фіїнда́ фо́ст' і́шбіт' а́з і́шбітъ.

ВЕРБЫ НЕУДАРНЫЕ.

Verbes neutres.

ЧЕЛЕ МАЇ МЧЛТЕ ДІН ВЕРБУРІЛЕ НЕУДАРНЕ СЕ КОНЖУГАЖ ЖИ ТІМПІЙ ЛОР, ЧЕЙ КОМПУШІЙ КДЕ ВЕРБУЛ' АДКСІЛІАР' avoir, ЖИСК КАЦВА ДІН ТРЖНШІЙ ЖНТРЕБУІНЦАВЗ ШІ ВЕРБУЛ' être: каре схіт' чінчіспрєзече адікз: aller, arriver, décéder, déchoir, descendre, entrer, monter, mourir, naître, partir, passer, rester, sortir, tomber, venir; ші тоате ве́рбұріле кжте схіт' компұшсе, прекім: repasser, revenir, ші ча.

Конжұгарағың ұнді ве́рб' неудары кде а́дк-
сіліа́рұл' être.

Мод' отържто ^ρ .	Съвършит' неотържт'.
Предъент'.	Passé indéfini.
Индикатив.	je suis entré a ^γ entrée.
Прésent.	ам' інтра ^т .
J'entre.	tu es entré.
tu entres.	il est entré,
il entre.	nous sommes entrés.
nous entrons.	vous êtes entrés.
Vous entrez.	ils sont entrés.
ils entrent.	
Неквършит'.	Съвършит' маи а ^ε наинте.
Imparfait.	Passé antérieur.
j'entrais.	je fus entré a ^γ entrée.
tu entrais.	інтра ^{сем} .
il entrait.	tu fus entré.
nous entrions.	il fut entré.
Vous entriez.	nous fûmes entrés.
ils entraient.	vous fûtes entrés.
Севършит' отържт'.	ils furent entrés.
Passé défini.	Маи мълт' а ^ε кът съвършит'.
j'entrai.	Plus-que-parfait.
tu entras.	j'étais entré a ^γ entrée.
il entra.	інтра ^{сем} .
nous entrâmes.	tu étais entré,
Vous entrâtes.	
ils entrèrent.	

il était entré.
nous étions entrés.
vous étiez entrés.
ils étaient entrés.

Биитоп' I.

Futur.

я́влю́сь въ́тру́.
ты́ явлю́сь въ́тру́.
он́ явлю́сь въ́тру́.
мы́ явлю́сь въ́тру́.
вы́ явлю́сь въ́тру́.
они́ явлю́сь въ́тру́.

Биитоп' II.

Futur antérieur.

я́влю́сь въ́тру́.
ты́ явлю́сь въ́тру́.
он́ явлю́сь въ́тру́.
мы́ явлю́сь въ́тру́.
вы́ явлю́сь въ́тру́.
они́ явлю́сь въ́тру́.

Мо́д' по́фти́то́р',
ші́жндо́ито́р'.

Презент'.

Conditionnel.

Présent.

я́влю́сь въ́тру́.

ты́ явлю́сь въ́тру́.
он́ явлю́сь въ́тру́.
мы́ явлю́сь въ́тру́.
вы́ явлю́сь въ́тру́.
они́ явлю́сь въ́тру́.

Тре́кст'.

Passé.

я́влю́сь въ́тру́.
ты́ явлю́сь въ́тру́.
он́ явлю́сь въ́тру́.
мы́ явлю́сь въ́тру́.
вы́ явлю́сь въ́тру́.
они́ явлю́сь въ́тру́.

Мо́д' по́фти́то́р',
ші́жндо́ито́р'.

Impératif.

entre.	и́тру́.
qu'il entre.	и́тре.
entrons.	и́тру́м'.
entrez.	и́тру́ц'.
qu'ils ent-	
rent.	и́тре.

Мо́д'

М о д е с н и й с .

П р е з ен т .

С у б ю н е ц и ф .

П р е з ен т о у ф у т у р .

que j'entre . каcz i н т р а .

que tu entres .

qu'il entre .

que nous entrions .

que vous entriez .

qu'ils entrent .

Н е с в я ж ш и т .

И м п а р ф а и т .

que j'entrass e . каcz

φ и ѕ и н т р а т .

que tu entrass e s .

qu'il entrâ t .

que nous entrass ion s .

que vous entrass ie z .

qu'ils entrass ent .

С з в я ж ш и т .

П а с с е .

que je sois entré a ѕ en-

trée . каcz φ и ѕ и н -

т р а т .

que tu sois entré .

qu'il soit entré .

que nous soyons entrés .

que vous soyez entrés .

qu'ils soient entrés .

М а ѹ м Ѣ л т ' д є к ѧ т
с з в я ж ш и т ' .

П л у с - que - парф а и т .

que je fusse entré a ѕ

е н т р е е . каcz φ и ѕ

ф о с т ' и н т р а т ' .

que tu fusses entré .

qu'il fût entré .

que nous fussions entrés .

que vous fussiez entrés .

qu'ils fussent entrés .

И н ф и н и т и в ' .

П р е з ен т ' .

И n f i n i t i f .

П р е з ен т .

Е н т р е р . а и н т р а .

Т р е к ё т ' .

П а с с е .

être entré a ѕ entrée .

а φ и i н т р а т ' .

П а ф -

Партиципіє.	ТРЕКІТЬ.
Презент'.	Passé.
Participe.	Entré, entrée, étant
Présent.	entré. інтрат', фі-
Entrant. інтржнд'.	індр інтрат'.

К а п' XIII.

Л е ц і я а т р е і с п р е з е ч е а .

В е р б ы р ї с ф р ї н г я т о а р е .

Verbes réfléchis.

В е р б ы л е р ї с ф р ї н г я т о а р е с е к о н ж ы г ы
ж и т і м п і ї л о р ' ч е ѹ к о м п є ш і к є в е р б ы л '
а д к с і л і а р ' être; е л е с ю н т ' то-д' а д на пресе-
д а т е д е д о ' з прон є м е д' а ч е і а ш ' п е р с о д а н ж -

М о д ' о т з р я т о р ' .

Презент.

Indicatif.

Présent.

Je me loue.

Е ѕ м ї л а ў д ' .

tu te loues.

т є т е л а ў з ' .

il se loue,
nous nous louons,
vous vous louez,
ils se louent.

ЕЛ' СЕ ЛАЗДЖ.
НОІ НЕ ЛАЗДЖМ'.
ВОІ ВХ ЛАЗДАЦІ.
ЕЇ СЕ ЛАЗДЖ.

Несважршіт'.

Imparfait.

je me louais. *ες* *мж*
лаздам'.
tu te louais.
il se louait.
nous nous louions.
vous vous louiez,
ils se louaient.

tu t'es loué.
il s'est loué.
nous nous sommes loués.
vous vous êtes loués.
ils se sont loués.

Сважршіт' май де-
найнте.

Passé antérieur.

Сважршіт' отзржт'.
Passé défini.
je me louai. *мж лаздай*.
tu te louas.
il se loua.
nous nous louâmes.
vous vous louâtes.
ils se louèrent.

je me fus loué аг louée.
мж лаздасем'.
tu te fus loué,
il se fut loué.
nous nous fûmes loués.
vous vous fûtes loués.
ils se furent loués.

Май мылт' де кжт
сважршіт'.

Plus-que-parfait.

Сважршіт' неотзржт'.
Passé indéfini.
je me suis loué аг louée.
мам' лаздат'.

je m'étais loué аг louée.
мж лаздасем'.
tu t'étais loué,
il

il s'était loué.
nous nous étions loués.
vous vous étiez loués.
ils s'étaient loués.

Лиитор' I.

Futur.

je me louerai. мз вoi
лзьдяа.
tu te loueras.
il se louera,
nous nous louerons.
vous vous louerez.
ils se loueront.

Лиитор' II.

Futur antérieur.

je me serai loué а8
louée, мз вoi фi
лзьдат'.

tu te seras loué.
il se sera loué.
nous nous serons loués.
vous vous serez loués.
ils se seront loués.

Мод' пофтитор'
шi жндоитор'.
Презент'.

Conditionnel.

Présent.

je me louerais. маш'
лзьдяа.
tu te louerais.
il se louerait.
nous nous louerions.
vous vous loueriez.
ils se loueraient.

Трекст'.

Passé.

je me serais loué а8
louée. маш' фi лзь-
дат'.
tu te serais loué.
il se serait loué.
nous nous serions loués.
vous vous seriez loués.
ils se seraient loués.

Мод' пофчи-
тотор'.

Impératif.

loue toi. лзьдате.
qu'il

qu'il se loue. **λαζδεε**
ελ'.

louons-nous. **εχ η ελζδ**
δзм'.

louez-vous. **εχ ελζδ**
даці.

qu'ils se louent. **λαζδεε**
εт.

Мօδ' εγηηηγι.

Прεзент'.

Subjunctif.

Présent, ou futur.

que je me loue. **κα εχ**
μз λαζδ'.

que tu te loues.

qu'il se loue.

que nous nous louions.

que vous vous louiez.

qu'ils se louent.

Несвршит'.

Imparfait.

que je me louasse. **κα εχ**
μз φїδ' λαζδат'.

que tu te louasses,

qu'il se louât,

que nous nous louas-
sions.

que vous vous louassiez
qu'ils se louassent.

Свршит'.

Passé.

que je me sois loué **ας**
louée. **κα εχ μз φїδ'**
λαζδат'.

que tu te sois loué.

qu'ils se soient loué.

que nous nous soyons
loués.

que vous vous soyiez
loués.

qu'ils se soient loués.

Мai μылт' дe кaт εχ
вршит'.

Plus-que-parfait.

que je me fusse loué ou
louée. **κα εχ μз φїδ'**
φoсt' λαζδат'.

que tu te fusses loué.

qu'il se fût loué.

que nous nous fussions
loués.

que

que vous vous fussiez loués.	Партиципе превент'
qu'ils se fussent loués.	Participe présent.
Мод' инфинитив. Превент'.	Se louant, οχθάχηδε
Infinitif. Présent.	Τρεκτ'.
Se louer, α τι οχθάσα. Трект'.	S'étant loué ας louée. φιηδ' οχθάσατ'.
a φι οχθάσα. Passé.	
S'être loué ας louée. α φι οχθάσα.	

Βερβριδική ψηφερόναλε.

Verbes impersonnels.

Βερβριδική ψηφερόναλε ηδε κον-
жθάз жи тоці тімпій лор' фэркη ηδμаі λα
ләтреіа персоанж а сингұрітұлғі.

Мод' отжрато.	Нескважшіт'.
Превент'.	Imparfait.
Индикатив.	il fallait. τριεσιа.
Présent.	Скважшіт' отжрат'.
il faut. се күбіне, се ка- де ας τρієде.	Passé défini. il fallut. τριєси.

Съвѣршіт' неотвѣтъ.	Моd' пофтигъ
Passé indéfini.	ши хндоиторъ.
il a fallu. а тѣбѣтъ.	Презентъ.
Съвѣршіт' маи дѣ- наинте.	Conditionnel.
Passé antérieur.	Présent.
il eut fallu. а тѣбѣтъ а8 ар' фi тѣбѣтъ.	Тѣкстъ.
Plus-que-parfait.	Passé.
il avait fallu. тѣбѣтъ.	il aurait fallu. ар' фi тѣбѣтъ. (Порѣнчітогъ наре.)
Будтоъ I.	Моd' съннсъ.
Futur.	Презентъ.
il faudra. ба тѣбѣтъ.	Subjunctif.
Будтоъ II.	Présent.
Futur antérieur.	qu'il faille. ка съ тѣ- бѣтакъ.
il aura fallu. ба фi тѣ- бѣтъ.	Несъвѣршітъ.
	Imparfait.
	qu'il fallut. ка съ фi тѣбѣтъ.

Съвжршітъ.

Passé.

qu'il ait fallu. ка съ фі
фостъ т्रієдітъ.Маи мълтъ дѣ, кѫт съ-
вжршітъ.

Plus-que-parfait.

qu'il eût fallu. ка съ фі
фостъ т्रієдітъ.Інфінітівъ.
Презентъ.Infiniſtif.
Présent.

faloir. а т्रієдітъ.

Трекұтъ.

Passé,

Avoir fallu. а т्रієдітъ

(Партіціпіе презент
і аре.)

Партіціпіе трекұтъ.

Participе passé.

Ayant fallu. авында
т्रієдітъ.

К а пъ XIV.

Деңїа а патрұспрөзече а-

Обсервацие асұра тімпілоръ веरбұрілоръ ш
житрекұнцарабъ лоръ.Презентұлъ, ie présent, дәла мәддәлъ откірж
торъ аратж ләкіраръ че се фаче жи кед
міндетұлъ че ворбімъ. Прекұмъ: je chante
je

је cours, лъкрабѣ д'а кънта, д'а алерга
се трече аз се фаче жи очелаш мінѣт
жи каре ле зічем.

Нескважшітъл, l'imparfait, аратъ къ
ън' лъкрабѣ ера презентъ жи мінѣтъл жи
каре челжалт тречѣ.

Б К З Е М П Л 8:

Je lisais un livre, lors qu'on m'a ap-
pelé.

Скважшіт' открадт', le passé défini,
аратъ о лъкрабе трекдтъ жнтр'ън' тімп
жнтрег'.

Б К З Е М П Л 8:

Je fus hier dans votre maison. — Je
travaillai beaucoup l'année passée.

§. La journée d'hier, зіоа де ерї, l'an-
née passée, анъл' трекдт', схнт' де тімпї
хоткрадцї ші трекдцї жнтрєцї; ар' фі гре-
шалъ де вом' зіче: je fus malade ce ma-
tin; je travaillai beaucoup cette année, кжчї
la journée ші l'année, ны схнт' де tot'
трекдцї.

Скважшітъл' открадт', есте, прѣ жи-
требднцат' жи щілъл' історіческ'.

Б К З Е М П Л 8:

Jules César conquit les Gautes. — Les
Normands assiégerent Paris.

Савжршітъл' неотжржт', le passé indefini, аратъ о лжкрабе трактъ жнтр'о вре-
ме кана нс е дѣ тот' ісправитъ.

Б К З Е М П Л 8:

j'ai été malade ce matin ; j'ait fait beaucoup de progrès cette année.

Поате нешіне съ се сљжаскъ къ ел' ші жн локъл' ьнчи тімп' трактъ жнтрег', към : *j'ai été malade hier ; nous n'avons pas travaillé l'année dernière.*

Савжршітъл' маї жннаінте, le passé antérieur, аратъ ьн' тімп' трактъ жннаінте ьнчи алт' тімп'; ел' е маї къ са-
мъ пречедат' дѣ зічеріле quand aÙ lorsque,

Б К З Е М П Л 8:

Quand j'eus fini mon ouvrage, je me reposai.

Маї мълт' дѣ кът савжршітъл', le plus-que-parfait, аратъ асеменѣ ьн' тімп' трактъ жннаінте дѣ ьн' алт' тімп'; дар
ел' есте ьрмат' дѣ зічеріле quand aÙ lorsque.

Б К З Е М П Л 8:

j'avais fini mon ouvrage, quand vous êtes venu,

Війтoр' I., le futur, аратж о лыкраде
каре есте съ се факж, адікж каре се ба
фаче д'ак8м жинаянте.

Б к з е м п л 8:

j'étudierai ma leçon; *j'irai* vous voir
demain.

Війтoр8л' II., le futur antérieur, ара-
тж о лыкраде каре трыбдe съ трыкж жи-
наинтк' 8неi алте лыкради.

Б к з е м п л 8:

Quand *j'aurai* lu votre livre, je vous
le rendrai.

Якорад8л' тімпілoр' берб8рілoр'.

Жна д берб8л' чел' дін тжі есте жи
тімп8л' презент' а8 жи війтoр' дела мo-
д8л' отжржтоr', трыбдe ат8нчі ка чел'
а'ал' доілк' съ фіе жи презент8л' мoд8-
л8ї с8поп8с'.

Б к з е м п л 8:

Il faut, il faudra que vous chantiez.

Жна д берб8л' чел' дін тжі есте жи
тімп8л' несжвжршіт' дела мoд8л' отжрж-
тоr', жи трык8т8л' отжржт', неотжржт',
жи маi м8лт' де кжт сжвжршіт', а8 жи
мoд' пофтітoр' шi жндоітoр' презент',
9**

атънчї пѹнем' пж чел' д'ал доілѣ жи не-
сважршітъл' модълъї сѹпѹсї.

Б К З Е М П Л 8:

Il fallait , il fallut , il a fallu , il avait fallu , il faudrait que vous aimassiez , que vous finissiez , que vous reçussiez , que vous rendissiez .

Je désirerais que vous m'écrivissiez souvent , et que vous fissiez plus de progrès .

Дакъ чел' дін тжі веरб' есте жи мод' пофтитор' ші жндоітор' т्रекұт' , чел' д'ал доілѣ трібдє пјс' жи маі мұлт' де кжт суважршіт' ал модълъї сѹпѹсї .

Б К З Е М П Л 8:

Il aurait fallu que vous eussiez étudié .

Nous aurions désiré que vous eussiez remporté un prix .

Жнда веरбъл' чел' дін тжі есте жи суважршітъл' неотжржт' , ал жи вііторъл' II. , пѹнем' пж чел' д'ал доілѣ жи суважршітъл' модълъї сѹпѹсї , дакъ лұқтарж аржатж прін чел' д'ал доілѣ веरб' есте де тот' трактж .

Б К З Е М П Л 8:

Il a fallu que votre mère ait fait bien des démarches pour gagner son procès .

Je

Je suis persuadé que votre frère aura voulu que vous ayez agi de la sorte.

§. ДЕ ВОЕЩЕ НЕЩІНЕ СЖ ВОРБ'ЄСКѢ АД СЖ
СКРІЕ АРЕПТ' ШІ РЕГУЛАТ' ЛІМБ'А ФРАНЦ'-
ЗАСКѢ, ТРІБДЕ СЖ ЩІЕ ФОАРТЕ БІНЕ РЕГУЛІ-
ЛЕ АЧЕСТЪ; МАЇ ВЖРТОС' СЖ СЕ ДЕПРІНЗК КД
КДНОАШЕРК ТІМПУЛДІ НЕСЖВЖРШІТ ДЕЛА МО-
АДЛ' СУППДС', L'imparfait du Subjonctif, спре-
ал' житрєбдінца дұпк кдвіїнцж ші кжнд
треебдінц'а жл' ба чефе.

К а п' XV.

ДЕЦІІА ЧІНЧІСПРЕЗЕЧЕА.

КОНКОРДЕНЦ'А ВЕРБУРІЛОР' КД НОМИНАТИ-
ВУЛ' ЛОР'.

Accord des verbes avec leur nominatif.

Нжмім' номінатів' ад субјект', nominatif
ou sujet, ал' ұнды верб', зічерк каре пре-
чеде маї кд сұмж пж верб', ші каре фаче
лұқтарк лді; прекдм кжнд зік': l'enfant
étudie, ачі зічерк l'enfant, есте номіна-
тивул' вербұлді étudier, кжчі ел' е каре фа-
че лұқтарк ачестді верб' étudier.

Мн лімб'а французаскѣ афлам' но-
минатівул' ұнды верб' де вом' фаче жи-

тре-

треңарѣ qui est-ce qui ? адікъ : les hommes, siils étaient justus, ne se feraient pas la guerre. — Qui est-ce qui ne se ferait pas la guerre ? — les hommes ; — les hommes
адр есте номінатівъл' веरбълъл' faire.

РЕГЛАЗ.

Тот' веरбъл' се күвіне ағи д'ачелаш' нымзәр' ші д'ачеіаш' персоанъ къ номінатівъл' ағ сүбжетъл' сәү. Асфел' ворбінд' жи сінгұріт' тәрібде сә зічел' : l'enfant lit ; ші жммұлцит' les enfant lisent ; — c'est moi qui ai vu ; — c'est nous qui ordonnerons ; — ce sont eux qui obéiront.

Жи осебітеле ачесте фрасұрі, тоате веरбъріле с'акордѣзъ жи нымзәр' ші жи персоанъ къ номінатівъл' лор, прекъм : ай vu есте скріс' жи персоан'а дін тжі а нымзәрълъл' сінгұріт', кячі веरбъл' ачеста се реджче ла номінатівъл' сәү каре есте moi ; — ordonnerons есте жи персоан'а дін тжі а жммұлцитълъл' , пентръ къ се реджче ла номінатівъл' сәү nous, каре арате житжіа персоанъ дәла жммұлцит' .

АЛТ' БКЗЕМПЛЫ:

Le père était avec ses enfants, et les instruisait. Qui est-ce qui instruisait ? le père.
— In-

— Instruisait дар трібде сз фіе жи атреіа
персоанж а сінгұріт8л8і, де ші е прече-
дат' де прон8меле жмм8лціт' les, фіін-
кж татжл' le père, есте каре'ї жмвацж,
instruisait.

Ежна дօ'ж номінатіве де н8мжр' сін-
гұріт', сжнт' жннаінтѣ 8н8і веरб', ат8нчі
п8нем' веरб8л' жи н8мжр' жмм8лціт', пент-
т8 кз дօ'ж сінгұріт'е преческ' кжт 8н'
жмм8лціт'.

Б К З Е М П Л 8;

Le père et лé fils travaillent, іаρ н8
travaille.

Іаρ дакж веरб8л' е пречедат' де дօ'ж
номінатіве де діфферіт'е персоане, ел' се
п8не ат8нчі ла персоан'а чк' маї нобілж;
персоан'а дін тжі е маї нобілж де кжт а
дօ'а, ш'a дօ'а е маї нобілж де кжт атреіа.

Б К З Е М П Л 8:

Vous et lui, vous travaillez.

Vous et moi, nous jouons.

Н8 трібде, кжт' ачестк', ніч' одатж сз
зічем' moi et vous, кжчі політік'а лімбій
Французеші чеरе ка нещіне сз се н8мжекж
маї пе 8рмж.

Комплінірѣ веरбѹріло.

Веरбѹріле, осенітъ де номінатівъ азъ събжете, маи азъ ші комплінірѣ, régimes, ачѣстъ комплініре се пъне маи къ сѣмъ дѹпъ веरбъ, ші есте ѹне орї симплъ, simple, азъ дрѣпть, direct, шалте орї комплъсъ, composé, азъ недрѣпть, indirect. Комплінірѣ атънчї есте дрѣпть какъ се разспынде ла житрєбарѣ qu'est-ce que?

Б К З Е М П Л 8:

J'aime l'occupation. — Qu'est-ce que j'aime ? l'occupation. — Вічерѣ даф occupation есте комплініре дрѣпть а веरбѹлъ я aime.

Комплінірѣ комплъсъ азъ недрѣпть се пъне лгементъ дѹпъ веरбъ; даф ел е пречедатъ де препозіціїлѣ à, de, азъ par, ші разспынде ла житрєбарѣ à qui, de qui, par qui, à quoi, de quoi, par quoi ?

Какъ вічемъ: j'écrirai une lettre à mon frère ; je l'ai délivré de la misère ; il a été sauvé par mes soins : — Асте вічерї à ton frère, de la misère, par mes soins, сънтъ комплінірѣ недрепите, какъ сънтъ пречедатъ де препозіціїлѣ à, de, par, ші пентрѹкъ разспында ла житрєбарїле де маи съсъ віце.

ЖИД КОМПЛІНІРЪ ЕСТЕ 8Н⁹ ПРОНДМЕ
ПЕРСОНАЛ⁹, АТЫЧІ СЕ ПУНЕ ТО-Д'АЧНА ЖИ-
НАІНТЪ ВЕРБЧЛДІ.

Б К З Е М П Л 8:

Je vous admire ; je leur donnerai un
livre ; іар н8, j'admire vous ; je donnerai
un livre а eux.

Фрасчл' актів' жл' фачем' пасів', де⁹
вом' пуне комплініръ жи-локчл' номіна-
тівчлді, ші де вом' житреңчінца веरбчл'
біге, адікж : le maître a puni les écoliers,
есте фрас' актів'; іар пасів' есте де вом'
зіче : les écoliers ont été punis par le maître.

К А П' XVI.

ДЕЦІЯ ШАІСПРЕЗЕЧЕД.

РЕГУЛІЛЕ НЕЧЕСАРЕ ПЕНТРД ОРТОГРАФІА
ВЕРБЧРІЛОР'.

ПЕРСОАН'А ДІН ТЖІШ А СІНГЧРІТЧЛДІ СЕ ТЕР-
МЕНКЗХ МАЙ ТО-Д'АЧНА ЖИ S.

Б К З Е М П Л 8:

Je viens, je finis, je reçois, je rends.
Н8-

Нъмаи вефчріле термінате жн е ла персоан'а дін тжі а сінгчрітчлді, сжнт' каре нічи декдм нч прімеск' пк s, прекдм: j'aime, j'ouvre, que je finisse, que je reçoive, que je rende.

Персоан'а дод деда сінгчріт' се скріє то-д'ащна кд 8н' s.

Б К З Е М П Л 8:

Tu aimes, tu finis, tu reçois, tu rends; que tu aimes, que tu finisses, que tu reçois, que tu rendes.

Персоан'а треіа деда сінгчріт' се термінкз маи кд с'емк прін 8н t.

Б К З Е М П Л 8:

Il finit, il reçoit, il vient, il court.

Трівчє сж осебім' д'ачесте реччле вефчріле термінате жн е ла персоан'а атреіа а сінгчрітчлді аж жн в; кдм: il aime, qu'il finisse, il recevra, il rendra.

Персоан'а атреіа а сінгчрітчлді деда несказжршітчл' моячлді с'уппдс' се скріє то-д'ащна кд t.

Б К З Е М П Л 8:

Je voudrais qu'il travaillât.

Пер-

Пе^рсоан'а дін тжі а жм^мылціт⁸л⁸ї
с^е термін^кез^к то-д'а^нна к⁸ үн^с.

Б К З Е М П Л 8:

Nous aimons, nous finissons, nous re-
çûmes, nous rendîmes.

Пе^рсоан'а до^а а жм^мылціт⁸л⁸ї с^е
термін^кез^к жн^с ez.

Б К З Е М П Л 8:

Vous aimez, vous finissez, vous rece-
vez, vous rendez.

К^ин^д н⁸ с^е термін^кез^к жн^с ez, ат⁸нч^и
п⁸нем^с үн^с, к⁸м: vous faites, vous dites,
vous aimâtes.

Пе^рсоан'а атреіа а жм^мылціт⁸л⁸ї с^е
термін^кез^к д^е обще жн^с nt.

Б К З Е М П Л 8:

Ils aiment, ils finissent; ils recevront,
ils rendront.

Пе^рсоан'а дін тжі а т^рек⁸т⁸л⁸ї от-
ж^{ат}, passé défini, а ве^рб⁸рілор⁹ д^ела жн^т
ж^ая Конж⁸гаре с^х термін^кез^к жн^с ai; j'ai-
mai, je chantai; ші ла жм^мылціт⁹ зічем⁹:
nous aimâmes, nous chantâmes.

Пе^рсоан'а жн^тж^а д^ела ві^тор⁹ жн^тоа-
те ве^рб⁸ріл^е есте термінат^ж жн^с tai; j'ai-
merai, je finirai, je recevrai, je rendrai.

Персоан'а дін тжі а сінгұрітұлғы дегла мәд' пофтифор' ші жіндоітор' се терменіңжай rais; көм: j'aimerais, je chanterais.

Поате нещіне прѣ лесне деосебі персоан'а дін тжі а війтіорұлғы, futur, де мәдғал' пофтифор' ші жіндоітор', conditionnel, кікін війтіорұл' се термініңжай rai фұрз s, көм: j'aimerai, je chanterai, сінгұріт'; nous aimeros, nous chanterons, жммұлцит'. Іар мәдғал' пофтифор' ші жіндоітор' се термініңжай rais кө s, көм: j'aimerais, je chanterais, сінгұріт'; nous aimeros, nous chanterions, жммұлцит'.

Персоан'а дін а жи сінгұріт' деда мәдғал' порұнчітор' а бербұрілор' де жиңжіа конжұгарае нұ іа нічін декөм s ла термен', көм: aime, écoute, іар нұ aimes, écoutes, ші чл.

Маї тоате бербұріле каре се жиңчеп' кө гіллабеле ас, af, al, an, ar, ag, as, at, жіндоеск' консонат'да лор'.

Б К З Е М П А І:

Accoutumer, affronter, aller, annoncer, approuver, arrêter, assurer, attirer.

Пұтем пазі ачеіаш' ретінде ла бербұріле каре се жиңчеп' прін гласнік'а о, көм: occasionner, offenser, ші чл.

ВЕРБУРІЛЕ КАРЕ СЕ ЖИЧЕП' ПРИН ав, ad, ag, am, av, нч жи́деек' консонат' а лор', кдм: abandonner, adoucir, agrandir, amer-ner, avilir, ші чл. (ОСЕБІТ' НЧМАЙ ДЕ ВЕР-БУЛ' additionner.)

Тоате вЕРБУРІЛЕ КАТЕ СЕ ЖИЧЕП' ПРИН ef, се скрід' кд дої f, кдм: effacer, effrayer, effectuer, ші чл. Іар КАТЕ СЕ ЖИ-ЧЕП' ПРИН el, НЧМАЙ К'ЧН' I се скрід', кдм: éllever, éloigner, éluder, ші чл.

Тоате вЕРБУРІЛЕ ал' кэрора інфінітів' се термінк'зж ир, схнт де конждгарж адо'а, іар ұрмжтоареле дo'жспрЕЗЕЧЕ вЕР-БУРІ СХНТ ДЕ КОНЖДГАРЖ А ПАТРА, КЖЧІ ИНФІНІТІВДЛ' ЛОР' СЕ ТЕРМІНК'зж ire, адікж маї аж' жиқж 8н' e, кдм: dire, lire, écrire, confire, cuire, frire, luire, moudire, nuire, rire, suffire, réduire; іад' п'ачест' e ші вЕРБУРІЛЕ ЧЕ СХНТ ДЕРІВАТЕ ДІНТР'АЧЕСТЖ, кдм: redire, relire, con-duire, ші чл.

Тоате вЕРБУРІЛЕ КАТЕ СЕ ЖИЧЕП' КД'СІЛ-ЛАБ'А en, се скрід' ПРИН en, іар нч прін an, кдм: entendre, envoyer, enfreindre, entourer, ші чл. ОСЕБІНДЖСЕ Д'АЧЕСТЕ РЕ-ГДЕ НЧМАЙ ҰРМЖТОАРЕЛЕ ПАТРД ВЕРБУРІ, адікж: anticiper, anticipier, amplifier, ші ambitionner.

К а п' XVII.

Дециа а шаптеспревечеа.

Брмаре асчпра регулялор' ортографії.

Ce, Пронуме демонстратів', се скріє к'ун'с, жннаінт'к тутчлор' ісбстантівелор' бзр-бзтеші каре се'нчеп' к'о негласнікъ аз к'ун'н, пронунціат', кдм: ce chapeau, ce livre, ce héros. — Да хммчлціт' скрім': ces, кдм: ces chapeaux, ces livres, ces héros.

se, Пронуме персонал', се скріє к'ун'с, жннаінт'к тутчлор' вефчлор'. Бкземпль: il ne faut pas se louer; cet enfant se flatte sans cesse.

ses, Пронуме посесів', жнсемнжна, de lui, d'elle, аз d'eux, се скріє к'ун'с. Бкземпль: j'ai vu le père et ses enfans, адікъ: les enfans de lui.

c'est, жнсемнжна cela est, се скріє к'ун'с. Бкземпль: c'est un grand malheur.

s'est, се скріє кд s, тс-ж'адна де кж-те орі поате нещіне сж'ї адаоце пронуме-ле il. Бкземпль: votre frère s'est bien comporté, il s'est montré bien docile.

son, Пронуме посесів', ніч'одатж нұ
са скріє кұ т, кұм: *son chapeau, son livre.*
sont, се скріє кұ т, кжнә аратж пер-
соан'a атреіа деда жммұлціт' а вербұлді
être. *Бкземплад:* vos frères *sont malades*,
ils *sont bien affligés.*

ont, се скріє к'ұн' т, кжнә аратж пер-
соан'a атреіа деда жммұлціт' а вербұлді
авоіе. *Бкземплад:* vos frères *ont travaillé*,
ils *ont étudié toute la nuit.*

on, Пронуме недефініт', нұ се скріє
ніч' одатж кұ т. *Бкземплад:* on vous a vus
hier à la promenade.

on ші l'on, се жиңрекбінүкезж ағар
осебіре: дар кұ тоате ачесігбі тәрібде сұ
бзгым де скма кж, кжнә зінербі че ұр-
мұзж се жиңепе к'ұн' 1, атұнчі е маі бі-
не сұ не салжім' кұ on. *Бкземплад:* on
les a vus, іар нұ l'on les a vus.

dont, жиңемнажнә' duquel, de la quel-
le, des quels, се скріє к'ұн' т. *Бкземплад:*
la personne *dont*, aś de la quelle j'ai parlé.

donc, кднжыгатів', се скріє к'ұн' с.
Бкземплад: faites *donc* votre ouvrage.

n'y, се скріє к'ұн' у грек' де кжте оғі,
ва пұтқі сұл' фаж ағі пречедат' А'ұн
пронуме персонад'. *Бкземплад:* je n'y ai
trouvé personne, votre frère *n'y* a pas été;
il *n'y* veut pas aller. Іар жиңелелдіте жи-
тжмплажі се скріє ni, кұ

s'у, се скріє асеменѣк' к'8 у грек' то-
а'дн' де кжте орї пѹтем' с'я' фачем' а
фі пречедат' де пронѹмеле il. ҃кземплъ:
votre frère s'y est trouué, il s'y est ennuué.

demi, жнаінтѣ 8н8ї с'бстантів' рж-
мнє нескімбат'. ҃кземплъ: une demi-
heure, deux *demi-livres*.

demi, д'8пж 8н' с'бстантів' с'акор-
д'взж жн н'км' к'8 ачел' с'бстантів'. ҃к-
земплъ: une heure et *demie*, deux livres
et *demie*.

à demi, есте то-д'адна нескімбат'. ҃к-
земплъ: une robe à *demi* faite.

quatre-vingt шi cent, се п'не жн жм-
м'лціт' то-д'адна де кжте орї вор' фі 8р-
мате д'8н' с'бстантів' де н'мжр' жм'л-
ціт'. ҃кземплъ: *quatre-vingts* hommes,
deux cents francs; дар кжнð вор' фі 8р-
мате д'8н' с'бстантів' н'м'єрал, а'ж кжнð
с'важршеск' 8н фрас', ржмжн' жн н'мжр'
с'нг'вріт'. ҃кземплъ: *quatre-vingt* douze
francs; deux cent soixante hommes; les en-
nemis étaient au nombre de trois cent.

mil, се скріє к'8н' 1, кжнð ворб'а не
ва фі деспре тімп' а'дланъ. ҃кземплъ:
l'an *mil* huit cent.

mille, с'бстантів' н'м'єрал', се скріє
к'8 дої 1, ш'8н' е, ніч'одатж н'я іа пе
жм'лціт'. ҃кземплъ: deux *mille* francs,
trois *mille* hommes.

mille,

mille, жнсемнжнд' міл' а⁸ лєгж, о дістанцз де лок', іа пе жмм⁸лціт'. Екзэмпл⁸: j'ai parcouru un espace de douze *milles*.

Верб⁸ріле *appeler* ші *jeter* н⁸ жндоеск' негласнік'а лор' де кжт н⁸маї ат⁸нчк' кжнд сіллааб'а 8рмжтоаре се термінк'зя к'8н' е м⁸т'. Екзэмпл⁸: j'appelle, j'appellerai; је *jette*, је *jetterai*. Жн тоате челелалте жн⁸мплжрі негласнік'а лор' т⁸ріб⁸е сx фіе сімплж адікк' нежндоітж: — nous appelons, nous jetons, j'appelais, je jetais, nous avons appelé, jeté, ші чл.

К а п' XVIII.

Дециа а опт' спрэзечеа.

Le participe. Партиципія.

Партиципія есте о зічере, каре се жмпхр-т⁸аше ші дела нат⁸р'а верб⁸лчі ші д⁸ла аджектів, пентр⁸ каре о ші н⁸мім. Партиципіе а⁸ жмпхрт⁸ашітоаре. Дела верб, се жмпхрт⁸аше кжчі о жн⁸реб⁸інцам' а конж⁸гаре ші пентр⁸ кж аре о ком-плініре.

Б К З Е М П Л 8:

Des enfans *aimant* le travail.

Се жмпжртжашаще, дела аджектів, кичі
фінда' үнітж ла үн' съектантів, сакор-
дбэзж жи нѣм' ші нымжр' кы ачел' съектантів.

Б К З Е М П Л 8:

Des enfans *aimés* de leurs parens; une
femme *respectée* de tout le monde.

Партіципіїле схит' *де* *до'з* фелдри:
презент' ші тракт'.

Презент' кым: *aimant*, *finissant*, *recep-
tant*, *rendant*.

Тракт' кым: *aimé*, *fini*, *reçu*, *rendu*.

Конкордараға Партіципійлор.

Партіципія презент' есте нескімбатж,
адікк н'аре нічи нѣм' нічи нымжр', ші рз-
може то-д'аңна жи нѣмчл' бзректеск' *де*
нимжрчл' сингіріт'.

Б К З Е М П Л 8:

J'ai rencontré un homme *chantant*; une
femme *lisant*; des enfans *étudiant*; des fem-
mes *travaillant*.

Дімб'а французск аре ші аджекті-
ве термінате жи ant, каре се пойт осебі
прѣ

прѣ лесне де партіції, к҃кчі аджектіве
ле аратж коалітжї, іаr партіціїле лъ-
кражї ші ле префачем' жи веpб'ю прін зі-
черк qui, ӯрматж д'ачелаш веpб'. Пре-
към, жи екземпляріле де маi със' пътем'
Зіче: j'ai rencontré un homme qui chantait,
une femme qui lisait, ші чл.

Даr к҃нд зік': ces enfans sont charmants,
ces dames sont obligeantes; асте зі-
черк charmants, obligeantes, сънт аджекті-
ве к҃кчі аратж коалітате іаr нъ лъкраге.

Партіціїе трекътъ.

1. Партіціїа трекътъ се конкордъ-
зъ то-д'адна жи неам' ші нъмър' къ съб-
стантівъл' ла каре есте ӯнітъ.

Екземпля:

Un enfant aimé, une fille aimée; des
enfants aimés, des filles aimées.

2. Партіціїа трекътъ се конкордъ-
зъ асеменѣ къ събстантівъл', к҃нд есте
пречедатж де веpбъл' être.

Екземпля:

Mon père est respecté.
Mes frères sont estimés.
Ma soeur a été louée.
Mes cousines seront blâmées.

Nous

Nous nous sommes efforcés de réussir.
Elles se sont glorifiées de leur talens.

О с е в і р і.

ЖИ ВЕРБУРІЛЕ РЖСФРЖНТЕ КЖНД СЖНТ'
УРМАТЕ А'О КОМПЛІНІРЕ АРКПТЖ, НД ФА-
ЧЕМ' КА ПАРТІЦІПІА СЖ СЕ КОНКОРДЕЗЕ КД
СЧБСТАНТІВУЛ' КАРЕ О ПРЕЧЕДЕ, ЧІ ПАЗЕЩЕ
ТО-Д'АЧНА НКМУЛ' БЖРБЖТЕСК'.

Б К З Е М П 8 р і:

Lucrèce s'est donné la mort;

Ces enfans se sont jeté des pierres,

Vos frères se sont acheté des livres.

Ils se sont proposé une partie de plaisir;

ЖНТР'АСТЕ АІФФЕРІТЕ ФРАСДРІ, ПАРТІ-
ЦІПІІЛЕ donnée, jeté, acheté, proposé, нд
іау конкордзрі, аїн прічинж кж нд се ре-
дк' ла номінатівул' верблузі, чі ла счб-
стантівул' урмжтор', каре есте жи комплі-
ніре аркптж; ачестк' маї лесне се вор' кд-
ноаше фжкжнду жнтребжріле урмжтоаре;

Жнтребаре. — qui est-ce qui a été donné?

Ржспднс. — la mort, іау нд Lucrèce.

Qui est-ce qui a été jeté? — des pierres.

Qui est-ce qui a été acheté? — des livres.

Qui est-ce qui a été proposé? — une par-
tie de plaisir.

К а п' XIX.

Л е ц і я а н о ' ж с п р е з е м е а .

Б р м а р ъ ю г л і л о р ' а с 8 п р а п а р т і ю п і ї
т р е к ё т є .

1. К ю н д п а р т і ю п і ї т р е к ё т є в а ф і д 8 п я
и е р б ё л ' а н о и , н ё с е с к і м б ї ч і р ѿ м ж н е т о
з а у н а ж и с і н г ё р і т ' б ѿ р ё т е с к ' .

Б к з є м п л 8 р ی :

Nous avons aimé l'ouvrage.
Mes frères ont bien travaillé.
Mes soeurs ont chanté et dansé.
Nous nous reposerons quand nous aurons travaillé.

О с е б і р е п р е а н е ч е с а р ы .

2. К ю н д в е р б ё л ' а н о и є п р е ч е д а т ' д ' о
о м п л і н і р е д р ъ п т є , а д і к ї д е п р о н ѿ м е л е
е , т е , л е , л а , л е с , н о у с , в о у с , ч е , ч е л ,
т ѿ н ч і п а р т і ю п і ї т є к ё т є т є р ё б ё т є т о - д ' а љ -
а с є с е к о н к о р д е з е ж и н е а м ' ш і н ё м з ѕ
з а ч е л е п р о н ѿ м е .

Б К З Е М П Л Ъ:

Ле маître *m'a vu a^ς vue*, *дакъ челче*
борбеще есте фемее.

Ле маître *t'a corrigé, a^ς corrigée*, *да-*
къ пронъмеле те из редъчевла вр'о! фемее.

Мон neveu, je *l'ai vu se promener,*
 Ma nièce, je *l'ai vue rire.*

Вos cousins ne sont pas laborieux, je
les ai grondés.

Je suis content de vos cousins, je *les*
ai recompensées.

L'ennemi *nous a forcés au combat.*

Mes amis, votre courage *vous a sauvés.*

La lettre que vous *m'avez envoyée m'a*
fait plaisir.

Les livres que vous *m'avez prêtés* sont
intéressans.

La peine qu'*a eue mon frère.*

Quels efforts *n'a-t-il pas faits!*

Quelles peines *n'a-t-il pas endurées!*

Que de malheurs, *a^ς combien de mal-*
heurs n'a-t-il pas éprouvés!

3. *Кждъ пронъмеле nous, vous, leur,*
сънт комплініръ недрепите, партіціпіа тре-
кътъ нѣсъ конкордѣзъ къ асте пронъмѣ.

Б К З Е М П Л Ъ:

Votre frère *nous a donné des livres.*
 Votre soeur *leur a parlé.*

Адикъ,

Ядікъ, votre frère a donné des livres
à nous; votre soeur a parlé à eux.

4. Кжд пронумеле еп есте пде' жн
локчл' комплінірій дрепте, партіціпїа тре-
котж ны се конкордѣзк кд джисчл'.

Б К З Е М П Л 8:

Nous avons trouvé vos fruits très-bons,
et nous en avons mangé avec plaisir.

5. Партиципіле трактте але вефбчрі-
лоф' нефтре, преком: *parlé*, *dormi*, *pu*,
paru, *plu*, *langui*, ші чл. ны іа' конкор-
дѣрі, кажі ныле путьем' конжчга кд веф-
бчл' être, ші сз зічем': *je suis parlé*, *je*
suis paru, ші чл.

Б К З Е М П Л 8:

Ils nous ont *paru* malheureux, et nous
leur avons rendu tout les services que nous
avons *pu*.

6. Кжд *le peu de* есте үрмат' д'ын'
сбстантів', трайце атчнчі ка партіціпїа
трактж сз се конкордѣзк жн неам' ші ны-
мэр' кд ачел' сбстантів'.

Б К З Е М П Л 8 р ы:

Le peu d'embrassement que vous avez eu.
Le peu d'eau que nous avons bue,

Le peu de soldats que j'ai vus.

Le peu de démarches que tu as faites.

7. Каждъ даокъ партіціпіе трактъ
драмѣзъ вр'ун' верб' жи інфінітів', атунчі
трайбъе конкордатъ къ субстантівъл' че о
пречеде.

Б К З Е М П Л 8 р і:

L'actrice que j'ai entendue chanter.

Les soldats que j'ai vus marcher.

Житр'асте до'з фрасдри, партіціпіїлे
трактъе се конкордѣзъ къ субстантівъл'
челе пречеде, кжі путьем' фаче компліні-
рѣ дрѣпту а партіціпії, ші съ зічем':

J'ai entendu l'actrice qui chantait ; j'ai
vu les soldats qui marchaient.

О С Е Б И Р І:

8. Дакъ субстантівъл' каре пречедѣ
партіціпіа трактъе есте комплініре дрѣп-
ту а вербълді драмжтор', атунчі нѣ прі-
меше міч' о конкордаде.

Б К З Е М П Л 8 р і:

L'ariette que j'ai entendu chanter.

Les enfans que j'ai vu punir.

La conduite que j'ai résolu de tenir.

Житр'асте бкземплърі, партіціпіїлے
трактъе нѣ се конкордѣзъ къ субстанті-
веле

ВЕЛЕ ЧЕЛЕ ПРЕЧЕДЕ, К҃ЧІ АЧЕСТК' Н8 САНТ'
КОМПЛІНІРІ ДРЕНТЕ АЛЕ ПАРТІЦІПІЛОР', ЧІ
АЛЕ ВЕРБУРІЛОР' chanter, рибіг, ші tenir,
ші ПЗ КАРЕ ТРІБҮЕ СЖ ЛЕ ЧІТІМ: j'ai entendu
chanter l'ariette; j'ai vu punir les enfans;
j'ai résolu de tenir la conduite; іаф н8 j'ai
entendu l'ariette qui chantait; j'ai vu les en-
fans qui punissaient, ші чл.

9. ЯЧЕЛК'Ш' РЕГДЛЕ ТРІБҮЕ ПЖЗІТЕ ШІ
ЛА ПАРТІЦІПІА ENVOYÉ 8РМАТЗ А'ДН' ІНФІ-
НІТІВ', К҃М:

La dame que j'ai envoyé chercher.

ЖИТР'АСТ' ФРАС' ПАРТІЦІПІА Н8 ПРІМЕ-
ЩЕ КОНКОРДАРЕ, К҃ЧІ ЗІЧЕРК' dame, ЕСТЕ
КОМПЛІНІРК' ВЕРБУЛДІ chercher; ПУТЕМ' ЗІ-
ЧЕ: j'ai envoyé chercher la dame.

ЯЛТ' БКЗЕМПЛ8:

La servante que j'ai envoyée chercher
des livres.

ЖИ БКЗЕМПЛ8 АЧЕСТА СЕ КОНКОРДК'-
ЗІ ПАРТІЦІПІА; К҃ЧІ ЗІЧЕРК' servante ЕСТЕ
КОМПЛІНІРК' ПАРТІЦІПІІ ENVOYÉ; ШІ ПУТКМ'
ЗІЧЕ АША: j'ai envoyé la servante chercher
des livres.

10. ПАРТІЦІПІІЛЕ ТРЕК8ТЕ LAISSE SHI FAIT,
8РМАТЕ А'ДН' ВЕРБ' ЖИ ІНФІНІТІВ', РАМЖН'
ТО-А'ДНА ЖИ БКРЕВТЕСК' СІНГДРІТ'.

Б К З Е М П Л Ъ Р І:

Votre soeur s'est laissé tomber.

Vos enfans n'étant pas dociles, je les ai fait punir.

§. Ծнії жиск дін грэмматічі Ծрмѣзъ ла партіціпіа laisse регула де маї сде арататъ деспре партіціпііле ии ші entendu.

11. Қанд веरбъл' есте Ծніперсонал', партіціпіа трактъ ны пріменіше конкордара.

Б К З Е М П Л Ъ:

Les pluies qu'il y a eu.

Les chaleurs qu'il a fait.

К а п' XX.

Д е ц і я а д ю з е ч і.

А д в е р б Ѳ л'. L'Adverbe.

Адвербъл' есте о зічере нестражутатъ каретсе Ծнеюще аз се сбвзіче ла веरб' садла аджектів', ші каре аратъ кіпчл' прін каре се фактъ лякрабіле.

Қанд зік': cet enfant agit prudemment, les soldats ont combattu courageusement; есте зічері prudemment, courageusement,

сант'

сънт' адвєрбѹї, къчі аратз міжлокѹл' прін каре копілѹл' лѹкрецъ ші солдації конбжтѹрз.

Яле маї мѹлте адвєрбѹї каре аржт' міжлочіре він' дін аджектіве, ші се фак адвєрбѹї де ле вом' маї аджога ѹн' тент; кѹм: joliment, sagement, agréablement, каре се фак' дін аджектівеле, joli, sage, agréable, ші чл.

ХНЕЛЕ адвєрбѹї аржт' нѹмэрѹл' ші ржнадѹл' (l'ordre) кѹм: premièrement, deuxièmement, d'abord, ensuite, puis, auparavant,

Ялтеле аржт' локѹл', кѹм: où, ici, là, dedans, dehors, dessus, dessous, loin, auprès, ailleurs, partout.

Ядвєрбѹїле каре аржт' кжтациме сънт': beaucoup, peu, plus, davantage, moins, assez, tant, trop, aussi, autant.

ЧЕЛЕ каре аржт' жнтире сънт': certes, oui.

ДЕ Т҃ГЖДѹїре сънт': non, nepas.

Ші ЧЕЛЕ ДЕ ТІМП': hier, avant-hier, aujourd'hui, demain, autre fois, tout-a-l'heure, souvent, toujours, jamais, ші чл.

К а п' XXI.

Деңїа аදо'ззечї ші ұна.

Препозіція. La préposition.

Препозіція естте о зічере нестражмұтатж, каре се пұнне жинаінтің субстантивелор' ағ а прономелор', ші каре аратж осебітеле рапортұрі че ағ лықрұріле жиңре сіне. Прекъм қандай әйк': être *dans* la maison, travailler *pour* son instruction, препозіція *dans*, аратж локұл', ші *pour* аратж сконұл' ағ *сфжршітұл'*.

Препозіциіле каре аржат' локұл' сәнкт': à, chez, dans, de, devant, derrière, en, entre, parmi, sur, sous, vers.

Іар каре аржат' ржандыл' сәнкт': avant, après, dès, depuis,

Челе де ұнір е сәнкт': avec, durant, pendant, outre, selon, suivant.

Де де спирцире: excepté, hors, hormis, sans.

Де жи протісіре: contre, malgré, nonobstant.

Де скоп': concernant, envers, pour, touchant,

Де

Де прічінж: attendu, moyennant, par.
 Препозіціїле се осебеск' прѣ лесне де
 адвербѹрї, к҃кчї еле пречед' маї к҃в єкмж
 єбстантівеле, к҃м: être avec un ami,
 marcher contre l'ennemi, étudier pendant
 la nuit.

К а п' XXII.

Дециа адозвежі ші дօ'a.

Конжгатівсл', La Conjonction.

Конжгатівсл' есте о зічере нестраждта-
 га пз каре о жнтребѹнцзм' а лега аð а
 іні пзрціле ծнðї фрас', ші, каре де мчл-
 ե оրї жнчепе партѣ дօ'a а фрасծլչї.

В к з е м п լ չ թ:

Je ne suis pas venu, parceque j'ai été
 occupé.

Je vous écrirai, quand j'en aurai le temps.

Cet enfant travaille toujours, et ne se
 repose jamais.

Исте зічерї parceque, quand, et, сխт'
 онжгатіве, к҃кчї ցլյежеск' а лега партѣ
 օ'a а фрасծլչї к҃в чѣ ճін тхї.

Кон-

Конжъгатівеле але маї жнтребънца-
те сжнт': ainsi, car, cependant, comme,
d'ailleurs, de plus, donc, et, mais, néan-
moins, ni, or, ou, pourtant, quand, si,
sinon, de même que, de sorte que, lorsque,
parce que, puisque, tandis que, vu que.

Дар чел' маї жнтребънцат' конжъга-
тив' дін тоате есте que, пз каре жл' осе-
бім' ѿе пронъмеле релатів' que, пентръ
къ ел есте маї то-д'ащна пречедат' д'ын'
верб' ші пентръ къ ныл' пытем' жнтоарче-
жн lequel ays laquelle.

Б К З Е М П А Й Р І:

Je crois que vous riez; il faut que
vous lisiez.

Але маї мұлте дін Конжъгатівے чер'
ка вербъл' каре ле ڦرمٰڙزک сж фіе жн мо-
д'ял' отхржтор'; іар ачел'к кжте вор' ка
вербъл' челе ڦرمٰڙزک сж фіе жн мод' ڦپ-
پڻ' сжнт' ачесг'к: afin que, à moins que,
avant que, au cas que, de peur que, enco-
re que, jusqu'à ce que, non pas que, pour-
vu que, quoique, sans que, si ce n'est que,
soit que, supposé que.

Б К З Е М П А Й Р І:

Travaillez, afin que l'on ne vous fasse
point de reproches.

Lisez, quoique vous soyez fatigué.

Конжъгатівъл' que, комплінеше асеменѣ пъ модъл' съпъде', кънд' е пречедат' д'ун' веरб' каре аратъ жндоіалъ, аорінцъ, фрікъ, аз' тредбінцъ.

В К З Е М П А 8 р і:

Il faut que vous alliez dans cette maison.
Je désire que vous réussissiez.

К а п' XXIII.

Дециа адоззечі ші тред.

ІНТЕРЖЕКЦІА. L'interjection.

ІНТЕРЖЕКЦІА ЕСТЕ О ЗІЧЕДЕ НЕСТРАМЪТАТАХ
ПЪ КАРЕ О ЖНТРЕБЧІНЦЗМ' А АРЖТА О СІМ-
ЦІРЕ А СЪФЛЕТВЛІ, АДІКЪ БЧКЧРІЕ, АЗРЕРЕ
Аз' ЖНТРІСТАРЕ, ФРІКЪ ШІ ЧЛ.

ІНТЕРЖЕКЦІІЛЕ СЖНТ':

Де бчкчріе, към: ah! bien! bon!

Де жнтрістаре, към: ayé! hélas!

Де темерє аз' фріка, към: ha! he!
he mon dieu!

Де скажріре, к'юм: si ! fidons !
 Де мірафе, к'юм: oh ! bravo !
 Де к'юраж, к'юм: ça ! allons ! courage !
 Де жищінцафе, к'юм: gare ! gare !
 Де кемаре, к'юм: holà ! hé !
 Де тачере, к'юм: paix, chut ! silence !

К а п' XXIV.

Ліціа ад о'ззечі ші патр 8.

Яналіс' деспре пхрціле к'юважнтульші.

Analyse des parties du discours.

Ка сж к'юноашем' дескважршіт' пхрціле к'юважнтульші, есте гір'є де ліпсж сж ле фачем' ші аналіс', адікз сж черчетжм' пж фіе ка-ре зічере че інтрж жи композіція ұнші фрас', де че парте де к'юважн' есте. Сж лұзм' ачест' өкземплі:

,,Calypso ne pouvait se consoler du
 „départ d'Ulysse. Dans sa douleur, elle se
 „trouvait malheureuse d'être immortelle. Sa
 „grotte ne résonnait plus de son chant; les
 „nymphe qui la servaient n'osaient lui par-
 „ler.“

Ші сх'л' аналісім' д'ялк міжлок'єл' єр-
матор:

Calypso, субстантів' пропріїт' де н'єм'
фемееск'; не, адверб' де тзгхдіре; роу-
вайт, верб' де персоан'a треїа а сінг'єрі-
т'єл'єї д'єла несуважршіт'єл' м'од'єл'єї от'єрж-
тор' ал' верб'єл'єї роукоіг'; се, пронуме-
персонал'; consoler, верб' жн інфінітів'
презент'; du жн лок' de le, артик'ол' сін-
г'єріт' б'єрб'єтеск'; départ, субстантів' сін-
г'єріт' б'єрб'єтеск'; d'Ulysse, жн лок' de
Ulysse, de, препозіціе; Ulysse, субстан-
тів' пропріїт'. Dans, препозіціе; sa, про-
нуме посесів' фемееск'; douleur, субстан-
тів' фемееск' де н'єм'єр' сінг'єріт'; elle,
пронуме персонал' фемееск'; se, пронуме
персонал' фемееск'; trouvait, верб' де пер-
соан'a треїа а сінг'єріт'єл'єї д'єла несуважр-
шіт'єл' м'од'єл'єї от'єржтор' ал' верб'єл'єї
trouver; malheureuse, аджектів' фемееск';
d'être жн лок' de être; de, препозіціе;
être; верб' інфінітів' презент'; immortelle,
аджектів' фемееск'. Sa, пронуме по-
сесів' фемееск'; grotte, субстантів' фемееск'
де н'єм'єр' сінг'єріт'; не, адверб' де тз-
гхдіре; résonnait, персоан'a треїа а сін-
г'єріт'єл'єї д'єла несуважршіт'єл' м'од'єл'єї о-
т'єржтор' ал' верб'єл'єї résонner; plus, ад-
верб'; de, препозіціе; son, пронуме посе-
сів' б'єрб'єтеск'; chant, субстантів' сінг'-
ріт'

ріт' бэрбжетск'; les, артікол' фемееск' де нымзр', жммұлцит'; пүтphes, състантів' фемееск' жммұлцит'; qui, пронуме релатів'; la, пронуме персонал' фемееск', кичі есте жннаінтк' ұнды веरб; servaient, атреіа персоанж жммұлцит' а тімпұлды несимваршіт' дела мадда' отжржтор' ал' веरбұлды servir; n'osaient жн лок' де ne osaient; ne, адверб'; osaient, персоан' атреіа жммұлцит' дела несимваршітд' мадда' отжржтор' ал' веरбұлды oser; lui, пронуме персонал' фемееск'; parler, веरб' жн інфінітів' презент'.

Орі че фрас', се поате деспірці жн патрұ пірці, пж, каре ле нымім': 1. Събжет' ад номінатів, 2. Веरб', 3. Комплініре дрѣпти, 4. Комплініре недрѣпти.

Събжетд' ад номінатівд' ржспұнд'е ла жнтребарк', qui est-ce qui? — Дұпжел' віне веरбұл'. — Комплінірк' дрѣпти ржспұнд'е ла жнтребарк' qui'est-ce que? — Комплінірк' недрѣпти ржспұнд'е ла жнтребарк' à qui, de qui, par qui, à quoi, de quoi, par quoi?

Б К З Е М П Л 8:

Le maître nous donnera une récompense, parce que nous l'avons contenté.

1. Qui est-ce qui donnera? — Le maître.
(Номінатівд').

2. Каре е веरбъл' ? — donnera (В е р-
бъл').

3. Qu'est-ce que le maître donnera ? —
Une récompense. (К о м п л і н і р е д р ъ п т з .)

4. A qui le maître donnera-t-il une ré-
compense ? — A nous. (К о м п л і н і р е
н е д р ъ п т з .)

*Parceque, е конжъгатів; nous, но-
мінатів; le, комплінір е др ъ п т з ; avons
contenté, веrb.*

Архтаре прескърт'

ДЕ

Сіндақс' ші Аналіс' логіческ'.

Сіндақсъл' есте партъ ачеіа а Грамма-
тіцій каре не аратж релација ші къвіїнц' а
Зічерілор' че аз житре джиселе, ші към
са ле ашевзам' ұна лжнгж алта ка сж фа-
кж үн' фрас' аз къважт' дұпж жиевшірі-
ле ші фірж үнеү лімбі.

Житр' үн' фрас' ны се пот' коппрінде
де кът челе зече фелдір' де зічері дін ка-
ре се компънне лімб' а французскж, рус-
жанскж, ші чл. Ші пж каре ле нымім'

първіле къважитълътъ, ші сънтъ ачестѣ: Le Nom аъ Substantif, Нъмеле аъ Събстан-
тівълъ; L'Article, Артіколълъ; l'Adjectif:
Аджеクトівълъ; le Pronom, Пронъмеле; le
Verbe, Върбълъ; la Participe, Партиципіа;
l'Adverbe, Адвербълъ; la Préposition, Пре-
позіція; la Conjonction, Конжъгација, ш
l'Interjection, Интержеќција.

Нъмімъ събжетълъ, sujet, unction фрас
събstantівълъ аъ пронъмеле каре пречед
маи къ съмъ върбълъ.

Комплініре аъ терменъ, com-
plément ou terme, нъмімъ събstantівълъ
аъ пронъмеле че unction върбълътъ. Астъ
комплініре е де до'з фелъръ: А рѣп тъ
direct, ші не дрѣп тъ, indirect; дрѣп
тъ е какъдъ unction жндатъ дѣпъ върбъ.

Б К З Е М П Л 8:

Nous aimons le travail.

Комплінірѣ е недрѣп тъ какъдъ естъ
деспэрцітъ де върбъ прінъ unction дінтр'астъ
търъ unction тоаре препозіції à, de, par.

Б К З Е М П Л 8 р і:

Nous nous adressons à vous.

J'ai parlé de votre père.

Il sera puni par le maître.

БН' ВЕРБ' ДЕ МУЛТЕ ОРІ ПОАТЕ СЖ ФІЕ
А'ОДАТЖ ҰРМАТ' А'АМЖИДО'Ж КОМПЛІНІРІЛЕ
АЧЕСТҚ.

Е К З Е М П Л Ұ Р І:

Le maître enseigne la grammaire aux enfants.

Votre soeur a reçu une lettre de son oncle.

Ка сж аналісім' грамматічеще фрасұрі, ле ачестқ де маі сде, трібде сж жиңепем а ғіче аша:

Le maître, сұбжет'; enseigne, верб'; la grammaire, комплініре дәркіпта; aux enfants, комплініре нәдәркіпта.

Votre soeur, сұбжет'; a reçu, верб'; une lettre, комплініре дәркіпта; de son oncle, комплініре нәдәркіпта.

Трібде шійдіт' кз сұбжетұл' ұнғі фрас' рәспұнде то-д'аңна ла жиңребарқ qui est-ce qui; комплінірк дәркіпта рәспұнде ла жиңребарқ qu'est-ce que, ші комплінірк нәдәркіпта, ла жиңребарқ à qui, de qui, par qui, à quoi, de quoi, par quoi; дәпк қым ле вом' кедік прѣ лесне жи екземплұріле ұрматтоада:

Жиңребаре. Qui est-ce qui enseigne?

Рәспұнс. Le maître.

Ж. Qu'est-ce que le maître enseigne?

Р. La grammaire.

Ж. A qui le maître enseigne-t-il ?

Р. Aux enfants.

Яртіколіле du, de la, des, ші сұбстантівеле че ле ұрмұз, факт комплінірік дарғитта а вербаль, канды сжит ляште жиңір'ұн жиңелес, партітів, ші рәспұнда ла жиңре бағык qu'est-ce que.

Б К З Е М П Л Ұ Р І:

J'ai acheté du papier.

Tu as montré de la patience.

Il a reçu des nouvelles.

Ясте артіколе де маі сүс канды сжит, ұрмате д'ұн сұбстантів, ла жиңепұтқыл'ұнай фрас, факт пк сұбжет, канды атұнчы рәспұнда ла жиңре бағык qui est-ce qui.

Б К З Е М П Л Ұ:

Du pain, de l'eau, et des légumes me suffisent.

Пронұмеле је, ти, іл, elle, nous, vous, ils, elles, qui, on, сжит то-д'аңна сұбжетте ұнай фрас; дар ла пронұмеле nous, vous, тіріде ка вербаль ұрмажтор ся фіе жи жиңжіа аш аддоа персоанж а жиңжіа цітқылай; аймінтрелк ва фі комплінірі вербаль.

Б К З Е М П А І Є р і:

Je lis, tu cours, il chante, elle dort,
nous croyons, vous jouez, ils ~~aſ~~^{et} elles étudient,
qui vient là ? on parle.

Пронъмеле те, moi, te, toi, nous,
vous, se, схнт' комплінірі дрепте, кжнда
ржспұндь ла жнтребарк qu'est-ce que, ші
комплінірі недрепте схнт' кжнда ржспұнд
ла жнтребарк à qui, à quoi.

Б К З Е М П А І Є р і д е К о м п л і н і р і
д р е п т е :

Il me connaît, louez-moi, je te récom-
penserai, garde-toi bien, estimatez-nous, ré-
jouissez-vous, ils se flattent.

Б К З Е М П А І Є р і д е К о м п л і н і р і
н е д р е п т е :

Elle me parle, donnez-moi, je te per-
mets, achète-le toi, vendez-le-nous, il vous
répond, ils se nuisent.

Пронъмеле Ie, la, les, que, схнт'
то-д'аңна комплінірі дрепте, ші пронъ-
меле lui, leur, eux, комплінірі недрепте.

Б К З Е М П А І Є р і:

Je le connais, je la vois, je les esti-
me, le livre que je lis.

Je lui parlerai, je leur donnerai, c'est à eux que je parle, c'est d'eux que je me plains.

Деспре Субжет' ші Презіс'.

Du sujet et de l'attribut.

Гәнд тәрің фелдірі де субжете; субжет' сімплұ, simple; субжет' компүс', сопросé; ші субжет' комплініт' або комплетіт', complexe.

Субжетъл' е сімплұ, кандид ның е де ккіт нымай үн субстантів' сінгұріт' або жммұлцит', каре пречеде пән презіс'.

Субжетъл' е компүс' кандид сәнг' май мұлте субстантіве каре пречед' пән презіс'.

Субжетъл' е комплетіт', кандид е үніт ла үн' аджектів', або ла орі каре модіфикаціе.

Нымім презіс', attribut, аджектівъл' каре үрмөззә вербұлдың être.

Б Қ Ә М П Л 8:

Cet enfant est sage.

Май нымім' презіс' вербұл' каре үрмөззә субжетълдың, кандид фіе каре верб',
КОП-

коппрінде жн сіне презісбл' азъ, каре есте партіціпіа презент' а нымітчлдї веरб', ұнітж веरбчлдї субстантів' être, субт' жн-челес'; фійн-кк jouer, lire, схнт' практіко-німе азъ д'о потрівж кк' être jouant, être lisant.

Презісбл' е сімплч, кжд се коппрінде жнтр'ұн' сінгұр' аджектів' че ұрмұзж веरбчлдї être, азъ жнтр'ұн' сінгұр' веरб'.

Б К З Е М П Л 8 р ү:

Dieu est juste.

Le maître parle.

Juste есте ачі презіс' сімплч, кжчі се коппрінде жнтр'ұн' сінгұр' аджектів'.

Parle, каре жнсемнұзж est parlant, е асеменұзж ұн' презіс' сімплч, кжчі се коппрінде жнтр'о сінгұрж партіціпіе презент'.

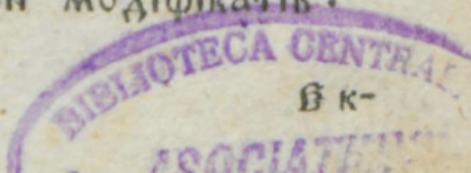
Презісбл' е комплчс', кжд е формат' дін маі мұлте веरбчрі.

Б К З Е М П Л 8 р ү:

Cet homme est grand et noble.

Votre fils lit et étudie.

Презісбл' е комплетіт' кжд е ұрмат' д'о комплініре азъ д'ұн' модіфікатів'.

Б К З Е М П Л І С Р І:

Ce livre est utile à la jeunesse.
Nous avons acheté des maisons.
Vos frères ont toujours réussi.

Презісл' утиле че се коппрінде жи ек-
Земплад' дін таї е комплетіт', дін прі-
чин'а модіфікації, льї а la jeunesse; Пре-
зісл' ачтет, пльж жи лок' де біє ачтетант,
е комплетіт', дін прічин'а комплінірі сале
чей дрепте des maisons; ші презісл' реусти,
е асемен'комплетіт', дін прічин'а моді-
фікації сале toujoures.

Модіфікатів нымім', 1. адже-
ктівсл' үніт' үнді субстантів', преком': un
homme prudent; 2. үн' субстантів' комплі-
ніт' А'үн' алт' субстантів', ком': le livre
de Pierre, un vase d'or, un pot à bière;
3. адвербсл' үніт' үнді вере', адікк: il
parle prudemment; 4. тот' субстантівсл' каре,
пречедат' фінда' А'о препозіціе, ціне ло-
ксл' үнді аджектів' аль үнді адверб',
преком': un homme sans coeur, parler avec
hardiesse.

Нымім' детьермінатів' експресія
үній житіндері отжржте, комп'єсе пентр
мікшорар' алтеї препозіції, үрмат' А'үн'
субстантів, ші каре, Альж фелдл' препо-
зіції, аратж о чірконстанці, де тімп', де
лок', де міжлочіре, де скоп' аль де прічин-

Б К З Е М П Л 8 р і:

Il faut travailler pour aquérir de la gloire.

Nous avons fait un long séjour dans cette ville.

Мн екземплад' дін тжі, зічеріле роңг
ла gloire дөтермінбез скоплад'; жн чел'
а'ал' дойлік зічеріле dans cette ville санте'
ын' дөтермінатіб' де лок'.

Д Е С П Р Е Пропозіції.

Пропозіція сімплаж есте ачеїа каре аре
ын' сінгіріт' сұбжет' ші ын' сінгір' превіс'.

Б К З Е М П Л 8 р і:

Les Valaques sont courageux.

Nous avons triomphé.

Пропозіція компляж е ачеїа каре
аре маі мұлте сұбжетірі, ал маі мұлте
превісірі.

Б К З Е М П Л 8 р і:

Le pain et l'eau sont nécessaires.

La lecture instruit et amuse.

Пропозіція комплетітъ е ачеіа
актеріа субжетъл' азъ презісъл' е комплетіт'.

Б К З Е М П Л 8 р̄ і:

Un enfant docile est aimé.

Nous respectons les personnes vertueuses.

Жн екземпльл' дін тжі зічерѣ docile
е үн' модіфікатів'; жн чел' д'ал' доілѣ,
les personnes vertueuses фак' о комплініре
арѣпта, де үнде үрмѣзж касте до'ж пропозіції
де маі със' съ фіе комплетіте.

Жнтр' үн' фрас' маі осебім' жнкъ Пропозіціе
прінціпалъ, princiale, ші
Пропозіціе інчедентъ, incidente,

Пропозіція прінціпалъ е ачеіа
каре коппрінде азъ аратъ жнсъш' ачеіа че
ної врем' съ фачем' къноскътъ.

Пропозіція інчедентъ е ачеіа ка-
ре деспарте субжетъл' пропозіції прінціпа-
ле де презісъл' ей, ші каре о комплініце,
ка съ експліче азъ съ детьрмінезе үна дін
пварціле ей.

Б К З Е М П Л 8:

Le maître, qui est juste, nous récom-
pensera.

Жнтр' аст' фрас', авем' де пропозіціе
прінціпалъ пе le maître nous recompense-
ra;

ra; ші де пропозіціє інчедентж пе, qui est juste.

Пропозіціїле інчеденте схнт' де до'ж фелдри; пропозіціє інчедентж експлікатівж, explicatiue, ші пропозіціє інчедентж детьермінатівж, determinatif. (*)

Пропозіція інчедентж експлікатівж е ачеїа каре експлікж сімплі пропріетатж субжетовді, ші каре де ва ліпсі ніч'о скімбаре нч поате фаче ждекжї че с'аратж прін пропозіція прінципалж.

В к-

(*) Єм' паре кж аз' з' п'аї де н'а'ж жмвжат' грамматек'а румжн'скж, жмп'тжн'д'м' кж ам' п'ч' зічеріле ші н'чміріле фелдрилор' де пропозіції французеще, дар е' ле сп'ї кж асте н'чмір' нч схнт' стріне чі але маїчі ноастре латін'а пж каре ле жнтреб'їнц'є маї тоате лімбіле європії, ші пж каре н'ч'є ніч'ун' п'жкат' де ле вом' жнтреб'їнца ші ної; кжчі еле не вор' жнлесні ші ла жмвжат'р'а лімбілор' європії. Катр' ачестж дакж ної вом' щі маї жнтжі грамматек'а лімбії ноастре аз' а вр'чн'їа дін європ'а, асте зічері нч не вор' фі ат'їнчі нек'юск'єте чі пр'ж фамілїаре. Сфат'еск' пж ор' каре тжнжр' румжн' ка с'ш' жмвеце маї жнтжі грамматек'а лімбії сале, апої с'я жнчепж л'а французаскж, аімінтрел'к н'ва ісб'єті.

Б К З Е М П Л 8:

Les hommes, qui sont nés pour souffrir, doivent supporter leurs maux avec patience.

Жиңір'аст' фрас' ворбім' де оамені жиңенірал, ші експлікэм пропріетат' лор', Әікәнд кәеі сжыт' наскучі а сұффе рі.

Пропозіція інчедентж де термінатів ж е ачеїа каре дөтермінғұз пә субжет' ші каре де ва ліпсі, скімбж кө тоғыл' жиңелесіл' че с'аратж прін чө прінципаль, ші жүдекат'а се фаче недакпітж.

Б К З Е М П Л 8:

Les hommes, qui m'ont parlé hier, ne sont pas mes amis.

Жиңір'аст' фрас' нұ ворбім' де оамені жиңенірал преком жи чел де маі наінте; чі д'ачеїа пә карій жі ҳотжарж' прін дөтермінатівшл' карій мұғ ворбіт' ері.

Пропозіції партіеліе, partielles, сжыт' ачеліс каре се жиңеп' кө кәтеге о конъюгаціє.

Б К З Е М П Л 8 р і:

Je ne suis pas venu, parce que j'ai été malade. Si vous venez, vous me ferez plaisir,

НУМІМ' ФРАС' АБСОЛУТ' АВ КОМПЛЕТИ', absolute ou complète, п'ачела але кврдія діфферітеле пропозіції дін каре е компас', фак жнтуре еле 8н' жнцелес' жнтурег' ші десавжршіт.

АНАЛІС' ЛОГІЧЕСК'.

Б К З Е М П А І:

Les Tyriens, par leur fierté, avaient irrité contre eux le grand roi Sésostris, qui régnait en Egypte, et qui avait conquis tant de royaumes. Les richesses qu'ils ont acquises par le commerce, et la force de l'imprénable ville de Tyr, située dans la mer, avaient enflé le coeur de ces peuples. Ils avaient refusé de payer à Sésostris le tribut qu'il leur avait imposé en revenant des ses conquêtes, et ils avaient fourni des troupes à son frère, qui avait voulu le massacrer à son retour, au milieu des réjouissances d'un grand festin.

Трібуте ал' аналісі дұспаз кіпчал' че 8рмѣз:

Фрасчл' жнтар'.

Les Tyriens, par leur fierté, avaient irrité contre eux le grand roi Sésostris, qui régnait en Egypte, et qui avait conquis tant de royaumes.

Лес Тириенс, събжетъ ал' пропозиції прінципale: ел' е сімплъ, кячі се коппрінде жнтар'чи' сінгчр' ачестантів'.

Par leur fierté, дєтермінатів' каре аратъ прічин'a.

Avaient irrité ал' été irritant, превісі сімплъ, кячі се коппрінде жнтар'чи' сінгчр' верб', ал' сінгчръ партіципіе презент': ачет' превісі' е комплетіт', дін прічин'a дєтермінатівълъї, par leur fierté.

Сонігє eux, ал' доілѣ дєтермінатів' каре аратъ жмпротівіре.

Le grand roi Sésostris, комплініре дрѣпти а превісчлъї avaient irrité.

Qui régnait en Egypte, et qui avait conquis tant de royaumes. Асте до'з пропозиції схнт' до'з модіфікатівے, іар нъ до'з пропозиції інчеденте, кячі релатівъл' дії нъ деспарте събжетъл' пропозиції прінципale де превісчл' еї; чі модіфак' пж комплінірѣ дрѣпти Sésostris. Пътем' кътър'ачестък' а ծրма къ аналісчл' шнтар'ачесташї кіп'.

Qui, събжет' сімпл8, се ред8че
ла Sesostris.

Régnait жн лок' де ётгнант, пр-
зіс' сімпл8, дар комплетіт', кжчі
аре пентр8 детьермінатів' де лок' пе еп
Егурте.

Et qui, събжет' сімпл8, релатів' ла Sesostris.

Аваит конquis, жн лок' де явait ётг
конquerант, презіс' сімпл8, дар комп-
лете тіт', дін прічіна комплінірї Аревте
тант de тоуаумес.

Жнчерьчетарк' дар а ачест8и фрас' дін
тхі8 ведем' кз н8е де кжт н8маї о про-
позіціє үенжралж абсолютз.

2. Фра с.

Les richesses, qu'ils ont acquises par le
commerce, et la force de l'imprénable ville
de Tyr, située dans la mer, avaient enflé le
coeur de ces peuples.

Les richesses, събжет', ал' пропозі-
ції прінципале; ачест' събжет' е компл8с'
ші комплете тіт': есте компл8с', кжчі е
жніт' ла жн' ал' доілк' събжет', la force;
ші е комплете тіт', кжчі зічерьк' үрмжтоаре
жнчепе жн' фрас' інчедент'.

Que, комплінірє Аревтк' а
презіс8л8и ont acquises.

Іls, суб'єкт сімплу а пропозиції інчеденту.

Ont acquises, презіс' сімплу, дар комплетіт, дін прічин'а детермінативліві де кауз з аз прічин'я par le commerce.

Et la force, суб'єкт' комп'єш' ші комплетіт. В комп'єш' кжі фаче сфершітвл' суб'єктвл' дін тжі les richesses; ші е комплетіт дін прічин'а модіфікації сале de l'imprenable ville de Tug, situated dans la mer.

Avaient enflé, презіс' сімплу, кжі ну е де кат үн верб'; презісвл' ачеста е комплетіт, дін прічин'а комплінірії сале чеї дрепте le coeur de ces peuples.

Жнтр'аст' фрас' д'ал доіл' ведем' кж сант' доз пропозиції, үна прінципалж абсолютж, ші чеї лалтж інчедентж детермінатів.

3. Фрас'.

Ils avaient refusé de payer à Sésostris le tribut qu'il leur avait imposé en revenant de ses conquêtes, et ils avaient fourni des troupes à son frère, qui avait voulu le massacrer à son retour, au milieu des réjouissances d'un grand festin.

Ils,

Іls, с'єбжет' сімплеч ал' пропозіції прінципіале.

Avaient refusé аль єті сімплеч, кячі н'є де кат' үн' верб'; дар е комплетіт, фін-кз аре де комплінірє дрѣптих пе de payer à Sésostris le tribut.

Qu'il leur avait imposé en revenant de ses conquêtes. Астх пропозіціє е модіфікатівх де tribut.

Et ils, с'єбжет' сімплеч ал' пропозіції парціеле.

Avaient fourni аль єті fournissant, превісі сімплеч, кячі н'аре де кат' үн' верб'; дар е комплетіт, пентріх кз е үрмат' де комплінірє дрѣптих des troupes, ші де комплінірє недрѣптих à son frère.

Qui avait voulu le massacrer à son retour, au milieu des réjouissances d'un grand festin.

Астх пропозіціє тристе сокотітх ка үн' модіфікатів' де frère; кячі релатівхл' qui, се редьче ла frère, ші н'є деспарте пж с'єбжетхл' ils, ціїнд' локхл' де Tugiens, де превісіхл' льї: де вом' врѣ с'аналісім' пропозіція ачкета, пытгем' үрма асфел':

Qui, с'єбжет' сімплеч, кячі се редьче ла үн' сінгхр' с'єстантів'.

Аyaient voulu, прεзіс' сімплъ,
 пентръ къ нъ е дѣ катъ 'бы' вербъ, дар е
 комплетітъ; 1. дін прічин'а компліні-
 рії сале чеї дрепте le massacre; 2. дінтр'а
 термінатівълъї съдъ дѣ тімпъ, à son retour;
 3. дін прічин'а термінатівълъї съдъ дѣ локъ,
 au milieu des réjouissances d'un grand festin.

Ясфелъ 'бымжнъ ведемъ къ жнтрастъ
 д'упкъ 'бымъ фрасъ е о пропозіціє үеневралъ
 ш'алта парціелъ.

З і ч е р ў

О м о ф о н і м е,

каре схитъ але маї жнтраебънцате жн лім-
 б'а франц'уз'ескъ,
 ші міжлокълъ д'але скрії д'упкъ осебіта лоръ
 жнсемнаре.

A. Персоан'а треїа д'ела сінг'ярітълъ' вер-
 бълъї avoir, il a beaucoup de talens.

a. Препозіціє. Je vais à Paris.

ai. Вербъ. Moi qui ai vu.

est. Вербъ. Cet enfant est sage.

et. Конж'ягатівъ. Vous et moi.

аманде. Съестантів'. мігдал'. Manger des amandes.

аменде. Съес. глоабж, пагубж, payer une amende.

ан. Съес. анъ. Il y a un an que je vous ai vu.

ен. Препозіціє, жн. être en bonne compagnie.

анcre. Съес. Янкорж. Les vaisseaux sont à l'ancre.

енcre. Съес. чернѣкаж. De l'encre pour écrire.

ау. Яртікол'. Aller au spectacle.

еau. Съес. апж, boire de l'eau.

haut. Яджектів', налт', un batiment tres-haut.

ос. Съес. ос'. Ronger un os.

autel. Съес. олтар', жертфелнік', sacrifier sur l'autel.

hôtel. Съес. палат', demeurer dans un hôtel.

al. Съес. баł', aller au bal.

alle. Съес. сферж, jouer à la balle.

bonheur. Съес. ферічіре, avoir du bonheur.

bonne heure. Ядверб'. Ае ноапте, vous êtes venu de bonne heure.

ce. Прономе демонстратів'. Ce livre est intéressant.

се. Прон. персонал', се, il se loue.

сет. Прон. демон. ачест', Cet homme est bon.

cess. Прон. демон. Ces livres sont instructifs.

c'est

- c'est. Прон. ші веρб', ачкета ε, c'est un grand malheur.
- ses. Прон. посесів', sa femme et ses enfans sont venus.
- s'est. Прон. персон. ші веρб', il s'est lo ué.
- sept. Гъбс. нѣмѣрал', шѣпте, sept cents hommes.
- cent. Гъбс. нѣмѣрал', о сѣтз, une somme de cent francs.
- sang. Гъбс. сѧнциε, mon sang a coulé.
- sans. Препос. фърз, je serais tombé sans vous.
- sens. Гъбс. симцирε, n'avoir pars le sens commun.
- sent. Веρб', симте, il sent qu'il est coupable.
- s'en. До'з прономе, il s'en est repenti.
- ceint. Партиципіе, жнкониχрат', le front ceint de lauriers.
- cing. Гъбс. нѣмѣрал', чінчи, une pièce de cinq francs.
- sain. Аджеқ. сѧнжтос', un corps sain et robuste.
- saint. Аджеқ. сѧнжнт', un homme dévot et saint.
- sein. Гъбс. сѧнг, le sein de la terre.
- seing. Гъбс. ісклітърз, apposer son seing.
- cène. Гъбс. чінз, la saint cène.
- saine. Адже. сѧнжтоасз, une personne saine.
- Seine. Гъбс. пропрїз, la Seine coule en Bourgogne.

scène. Сцена, une scène de spectacle.
censé. Дже́к. Il est censé fou.
sensé. Дже́к. un homme sensé et raisonnable.

chaîne. Струна, une chaîne de montre.
chêne. Сосна, du bois de chêne.
chair. Струна, de la chair de mouton.
chaire. Катедра, une chaire de prédicateur.

cher. Дже́к. скромный, mon cher père.
chère. Струна. Faire bonne chère.
champ. Струна, cultiver un champ.
chant. Струна, chant des oiseaux.
ci. Две́рь, ci-joint, ce livre ci.
si. Две́рь. аша, атакт, il est si méchant qu'on le craint.
s'y. Прони́мте ши адв. Votre frère s'y est trouvé.

scie. Струна. Couper avec la scie.
clair. Дже́к. лімпеде, il fait clair.
clerc. Струна. клерик, un clerc d'avoué.
comptant. Дже́к. нымзрат, de l'argent comptant.

content. Дже́к. мълчумит, je suis content.
compte. Струна. токотка, régler un compte.
comte. Струна. коміс, monsieur le comte.
conte. Струна. повесте, réciter un conte, une fable.

coeur. Струна. інімз, avoir le coeur sensible.
choeur. Струна. хор, un choeur de musique.

cor. Гъбс. корн', cor de chasse, cor aux pieds.

corps. Гъбс. тѣлп', le corps de l'homme.

cou. Гъбс. гът', avoir mal au cou.

coud. Рѣб', коасе, elle coud fort bien.

coup. Гъбс. лобитѣлъ, recevoir un coup.

cour. Гъбс. къртѣ, se promener dans la cour.

cours. Гъбс. къреѣлъ, le cours de la rivière.

court. Адж. скърт', скънд', un ruban court.

dans. Препоз. жн, être dans la maison.

d'en. Препоз. ши пронѣме, je viens d'en parler.

dent. Гъбс. дінте, arracher une dent.

date. Гъбс. анѣ, le date d'une lettre.

datte. Гъбс. фініче, manger des dattes.

des. Артикол', le nombre des spectateur était grand.

dès. Препоз. дін, dès la pointe du jour.

désir. Гъбс. дорінцъ, mon désir est insatiable.

désire. Рѣб', дорек', je désire fort de vous voir.

dessein. Гъбс. къщет', j'ai formé le dessein, le projet.

dessin. Гъбс. жилемнарѣ, іхнографія, apprendre le dessin, à dessiner.

doigt. Гъбс. десец', montrer au doigt.

doit. Гъбс. даторіе, il me doit beaucoup.

don. Гъбс. даѣлъ, faire un don à quelqu'un,

donc.

donc. Адвер. Аар, travaillez donc.

dont. Пронс. Деспре каре, la personne dont je parle.

du. Артікол', les conseils du maître.

дù. Партиц. фолосінд, жнідаторжнід', il m'est дù beaucoup.

envi. Адверб', жнітречере, travailler à l'envi l'un de l'autre.

envie. Гъес. мжніе, porter envie à quelqu'un.

face. Гъес. фжцад'a, la face d'un bâtiment.

fasse. Вєрб', се факж, je veux qu'il fasse son ouvrage.

faim. Гъес. фоаме, avoir faim.

fin. Аджек. събцире, du linge fin.

feint. Партиципіе, il a feint d'être malade.

faire. Вєрб', афаче, faire du bien à tout le monde.

fer. Гъес. фер', des mines de fer.

faut. Вєрб', тгівде, il faut m'écouter.

faux. Аджек. мінчінос', cet homme est faux.

foi. Гъес. кредінцж, ajouter foi aux paroles de quelqu'un.

foie. Гъес. фікацї, du foie de veau.

fois. Гъес. одатж, je ne l'ai vu qu'une fois.

fouet. Гъес. піл', donner des coups de fouet.

gens. Гъес. бжрбацї, fréquenter les gens de bien.

Jean. Гъестантів' пропрїт', la fête de la saint Jean.

i'en. Прон. ші ядв. j'en viens.

grâce. Сын. грациe, accorder une grâce à quel-qu'un.

grasse. Ядж. грас', une personne grasse.

guère. Ядв. нічій деком, il n'a guère de talens.

guerre. Сын. ржевої, ляптаz, faire la guerre.

hors. Препоз. афарж, mettre hors de la maison.

or. Сын. азр', avoir de l'or.

la. Яртік. а, la table que j'ai achetée.

l'a. Прон. ші кеpб', votre frère l'a rencontré.

là. Ядв. аколо, arretez-vous là.

las. Ядже. обосжт', je suis très-las.

leur. Прон. персонал, лор', je leur donnerai un livre.

leurs. Прон. поссів', аї лор', leurs enfans sont instruits.

l'heure. Сын. часы, l'heure a sonné.

lieu. Сын. лок', un lieu solitaire.

lieue. Сын. лергж, j'ai fait une lieue de chemin.

ma. Прон. поссів', амѣ, ma chambre est petite.

m'a. Прон. ші кеpб', il m'a vu.

mât. Сын. катарт', un mât de vaisseau.

maire. Сын. кжымбітогъ, le maire d'une ville.

mer. Сын. марж, voyager sur mer.

mère.

- mère. Гъбс. мѫмъ, ma mère est malade.
- Mai. Гъбс. маи, le mois de Mai est beau mais.
- Конжъгаціе, чі, Аар, ce n'est pas lui, mais vous.
- mes. Прон. посесів', аї мієї, mes enfans sont malades.
- m'est. Нрончме ші вефб', votre lettre m'est agréable.
- mets. Гъбс. бъкате, гътіре де легчме, manger un bon mets.
- met. Вефб', пъне, il met toute sa confiance en moi.
- maître. Гъбс. стажн', жмвцацітоф', le maître est venu.
- mètre. Гъбс. метръ, mesurer avec un mètre.
- mettre. Вефб', а пъне, il faut y mettre son application.
- moi. Прон. перс. donnez-moi cela.
- mois. Гъбс. лънъ, je vous ai vu le mois passé.
- mou. Ядж. модле, un homme mou et efféminé.
- moue. Гъбс. faire la moue.
- ni. Конж. нічї, ni vous, ni moi.
- n'y. дo'x адвeфбърї, il n'y a pas été.
- nid. Гъбс. къїб', un nid d'oiseaux.
- notre. Прон. посесів', ал' ноітръ, notre livre est instructif.
- nôtre. Прон. посесів', ce livre est le nôtre.
- on. Прон. неотжржт', on vous a demandé.

ont. ჩერբ', აგ', ils ont terminé leur ouvrage.

ou. კოჯ. თაგ', vous ou notre frère.

où. ადვერბ', სიდე, où allez-vous ?

pain. გზე. მჯნე, manger du pain.

peint. შარტ. ვზერვათ', ce portrait est bien peint.

pin. გზე. პინ', un lieu ombragé de pins.

pair. გზე. პატრიქ', un pair d'Angleterre.

paire. გზე. პერეკე, un paire de souliers.

perds. ჩერბ', პერდ', je perds ma fortune.

père. გზე. პარინთე, être bon père de famille.

panser. ჩერბ', ა კვრცი, panser une blessure.

penser. ჩერბ', ა რანდი, je vous prie de penser à moi.

par. შრეპოვ. პრინ, par mon ordre.

pars. ჩერბ', პლეკ', je pars aujourd'hui.

part. გზე. პართე, avoir part à quelque chose.

parti. გზე. ფატრიე, prendre le parti de quelqu'un.

partie. გზე. პართე, il m'en faut une partie.

peau. გზე. პიელე, avoir la peau rude.

pot. გზე. ვაკ', օალკ, chauffer de l'eau dans un pot.

peu. ადვ. მაღალი, il y avait peu de monde.

peux. ჩერებ', поч'и, je peux vous rendre service.

peut. ჩერებ' გიათე, il peut m'obliger.

plaine. ტბე. კამპ', ліваде, marcher dans une plaine.

pleine. ადж. პლინქ, une bouteille pleine d'eau.

poids. ტბე. გრეტათე, un poids de cent livres.

pois. ტბე. ჩაზტ', gros comme un pois.

poix. ტბე. պიჯ, enduire de poix.

poing. ტბე. պუմի, des coups de poing.

point. ადვ. ნიჩი დეკტმ, je ne vous écoute point.

près. ადვ. აპროაპე, nous sommes près de la ville.

prêt. ადჯ. გათა, je suis prêt à vous obéir.

quand. კოჯ. კჲნდ, quand il eut parlé.

quant. ადვ. quant à vous, quant à moi.

qu'en. კოჯ. ში წრონ. il ne fait qu'en parler.

camp. ტბე. თახვერა, le camp des ennemis a été pris.

quel. წრონ. ჯითრებაზთობ', quel homme ?

quelle. წრონ. ჯითრებაზთობ', quelle femme ?

qu'elle. კოჯ. ში წრონ. on dit qu'elle a réussi.

résonner. ჩერებ'; а բչեցնա, les forêts résonnent de nos cris.

- raisonner. **Рερб'**, а ждека, сокоті, cette personne raisonne bien.
 rang. **С8Бс.** ранг', тρ̄кптж, occuper un rang distingué.
 rend. **Рεрб'**, дж, трімітж, il rend service à ses amis.
 roc. **С8Бс.** стеї, стжнкж, un roc escarpé.
 Roch. **С8Бс.** пропрїঃ, l'église de sant-Roch.
 sale. **Адж.** нетребник', une personne sale.
 salle. **С8Бс.** салж, une salle à manger.
 saut. **С8Бс.** скріре, faire un saut.
 sceau. **С8Бс.** appliquer un sceau, un cachet.
 seau. **С8Бс.** доніцж, гзлѣтж, porter de l'eau dans un seau.
 sot. **Адж.** небън', un enfant sot.
 sel. **С8Бс.** саре, mettre du sel dans les mets.
 selle. **С8Бс.** ша, une selle de cheval.
 serein. **Адж.** лінішіт', сеpін', un temps calme et serein.
 serin. **С8Бс.** сеpен', канар', ce serin chante bien.
 son. **Прон.** посесів', son frère est malade.
 sont. **Рεрб'**, схнт', il sont venus me voir.
 sou. **С8Бс.** лжкае, бах', n'avoit pas le sou.
 soul. **Адж.** схтхл', un homme soul.
 sous. **Преп.** с8б, être sous la table.
 sur. **Преп.** пе, s'asseoir sur un banc.
 sûr. **Адж.** сіг8р', avoir un domestique sûr.
 ta. **Прон.** посесів', ta lettre m'a fait plaisir.

- t'a. Прон. ші веरб', il t'a remis un livre.
 tas. Гъбс. громадж, un tas de paresseux.
 taire. Веरб', тажер, il faut se taire.
 terre. Гъбс. Пъмжит', la terre est voude.
 tant. Ядверб', атжт', il a tant travaillé
 que.....
 temps. Гъбс. време, le temps me presse.
 t'en. До'ж Прон. tu t'en repentiras.
 tend. Веरб', жнтиnde, il vous tend des pié-
 ges.
 tante. Гъбс. мътчшикz, ma tante est mâ-
 lade.
 tente. Гъбс. корт', une tente de camp.
 tes. Прон. посесів', tes défauts sont grands.
 t'est. Прон. ші веरб', ma lettre t'est par-
 venue.
 tirant. Партиц. трахнаd', une étoffe tirant
 sur le bleu.
 tyran. Гъбс. тіран', un tyran exécutable.
 toi. Прон. персон. c'est toi qui es coupable.
 toit. Гъбс. акоперіш', demeurer sous le même toit.
 tort. Гъбс. неадрептате, faire tort à quel-
 qu'un.
 tord. Веरб', жнторк', il tord la bouche.
 tout. Прон. тоцї, tot', tout le monde en
 convient.
 toux. Гъбс. тъсе, une toux opiniâtre.
 trait. Гъбс. фаптж, un trait héroïque.

- très. Адѣ. прѣ, un homme très-savant.
 travail. Сѣбѣ. лѣкрабе, le travail est nécessaire.
 travaille. Бѣрб', лѣкрабѣзъ, cet ouvrier travaille bien.
 vain. Адѣ. жнѣадар', un homme fier et vain.
 vin. Сѣбѣ. винъ, boire du vin.
 vingt. Сѣбѣ. нѣмѣрал', до'жѣчи, vingt francs.
 vint. Бѣрб', il vint me trouver.
 ver. Сѣбѣ. вѣрме, un ver de terre.
 verre. Сѣбѣ. паҳар', un verre à boire.
 vers. Сѣбѣ. вѣрс, ce poète fait de bons vers.
 vers. Преp. кътре, спрѣ, marcher vers la ville.
 vert. Адѣ. вѣрде; un habit vert.
 veux. Бѣрб', воiъ, je ne veux pas.
 voeu. Сѣбѣ. рѣгжчнѣ, adresser un voeu au ciel.
 ville. Сѣбѣ. чѣтате, ораш', une ville très-peuplée.
 vile. Адѣ. нѣтреенік', une personne vile et rampante.
 voie. Сѣбѣ. дрѣм', une voie de bois.
 vois. Бѣрб', вѣзъ, je vous vois.
 voix. Сѣбѣ. глас, avoir une belle voix.
 vu. Шартіц. je vous ai vu.
 vue. Сѣбѣ. вѣдере, avoir la vue basse.

Н о т з.

Орї каре тжнзр' жнчепжтор', вавоі съ
 жмвце ач'еста Грамматекъ фзр' ажжто-
 рула' жмвцацаторула', д'упк к'ом зіче ач-
 торула' еї, трібде съ се жнделетніч'еска
 маї жнтжі ла жмвцацатора к'арциї н'умі-
 та: „Фр'юмоасе діалогури Фран-
 цузо-Романеуші“ каре аре ла жнч-
 п'єт' ын' алфабет' к'о тоате регуле чіті-
 рі ші пронунцієрі лімбії французеші де-
 глашіте жн р'юмжнеще, ші каре е фжк'утк
 кнтр'адінс' пентру прегэтір'є тінерілор' че-
 зор' съ үрмезе ла Грамматекъ.

НЧМЕЛЕ ПРѢ ЧІНСТІТЕЛОР' ПЕРСОАНЕ ЧЕ АВ' БІ-
НЕ ВОІТ' С'АЖЖҮТЕ ТІПЗРІР' АЧЕШІЙ
Грамматечій.

Б 8 к 8 р е щ і.

Бұқаці.

Дұмнұлғі мәреле Ҳатман' Ніколае	
Філіпескұл'	7
Д. мәреле слұңеर' Ялександр' Попескұ	2
Д. бів Капетан' де лефеңі Матеј Ко-	
ржнескұл'	1
Д. Домнұл' Цеорије Петровічі лібрерұл'	25
Д. Домнұл' Щефан' Ярџешандұл'	2
Д. Домнұл' Іоан Камзрашұл' с. Ми-	
трополі	3
Д. Домнұл' Маколаке Мареші	1
Д. бів Полковнік' Ніколае Зұгревұл'	6
Д. Домнұл' Йордаке Соzіма	3
Д. д. Янтон' Кжнтарецкұл'	2

К р а і о в ' а.

Д. мәреле Ҳатман' Констандін Гік'а	5
Д. мәреле Столник' Дінка Зхтрабінұл'	2
Д. мәреле Сердар' Йордаке Отетелішандұл'	2

Д.

Д. прѣ ієвітодъл' де мѹзе Григоріе	
Отечелішанъ	2
Д. Ватафъл' Теодосіе Гікан' Оуршанъ	14
Д. Домнъл' Георгіе Теодосіе Гікан'	2
Д. Домнъл' Манолаке Ласкар'	1
Д. Ярматъл' Парасківескъ	1
Д. Д. Кржчун' Іоан	2
Д. Д. Васіле Павловічъ	2
Д. Д. Раїкъ Павловічъ	3
Д. Д. Велѣ Павловічъ	1
Д. Д. Васіле Давід'	1
Д. Д. Констандін Пешаков'	2
Д. Д. Ніколае Пешаков'	3
Д. Д. Іоан Міновічъ	5
Д. Д. Савва Іоан	2
Д. Д. Дена Ніколаѣ Дѹпін'	5
Д. Д. Георгіе Коновічъ	5
Д. Д. Констаке Дѹновічъ	1
Д. Д. Ніколі Терпъ	2
Д. Домні Фраці Нікола Ієвічъ	6

Р я м н і к 8 л'.

Сфінція та пэрінтеле с

Максім'

С. пэрінтеле н:

коп'

С. пж

С.

	Букв.
С. Пэрінтеle Діаконъл' Методіе ал'	
С. Бпіск. Р.	
Д. Бів' Клччер' де аріе Тома Олжнескъл'	4
Д. бів' Г. Догофжт' Йордаке Капелънъ	3
Д. Постелнікъ Іоан' Влаждімірескъл'	1
Д. Постелнікъ Іоан' Счтескъл'	1
Д. Домнъл' Теодораке Клінов'	2
Д. Д. АЛЕКъ Хрісескъл'	1
Д. Д. Гіцж Зісчл'	1
Д. в. Вістієр' Ніколае Ччлескъ	1
Д. Полковнікъ Петраке Олжнескъл'	1
Д. Постелнікъ Петре Бабанеск'	1
Д. Полковнікъ Ніколае Діповънъл'	1

Д р ж г ж ш а н ю.

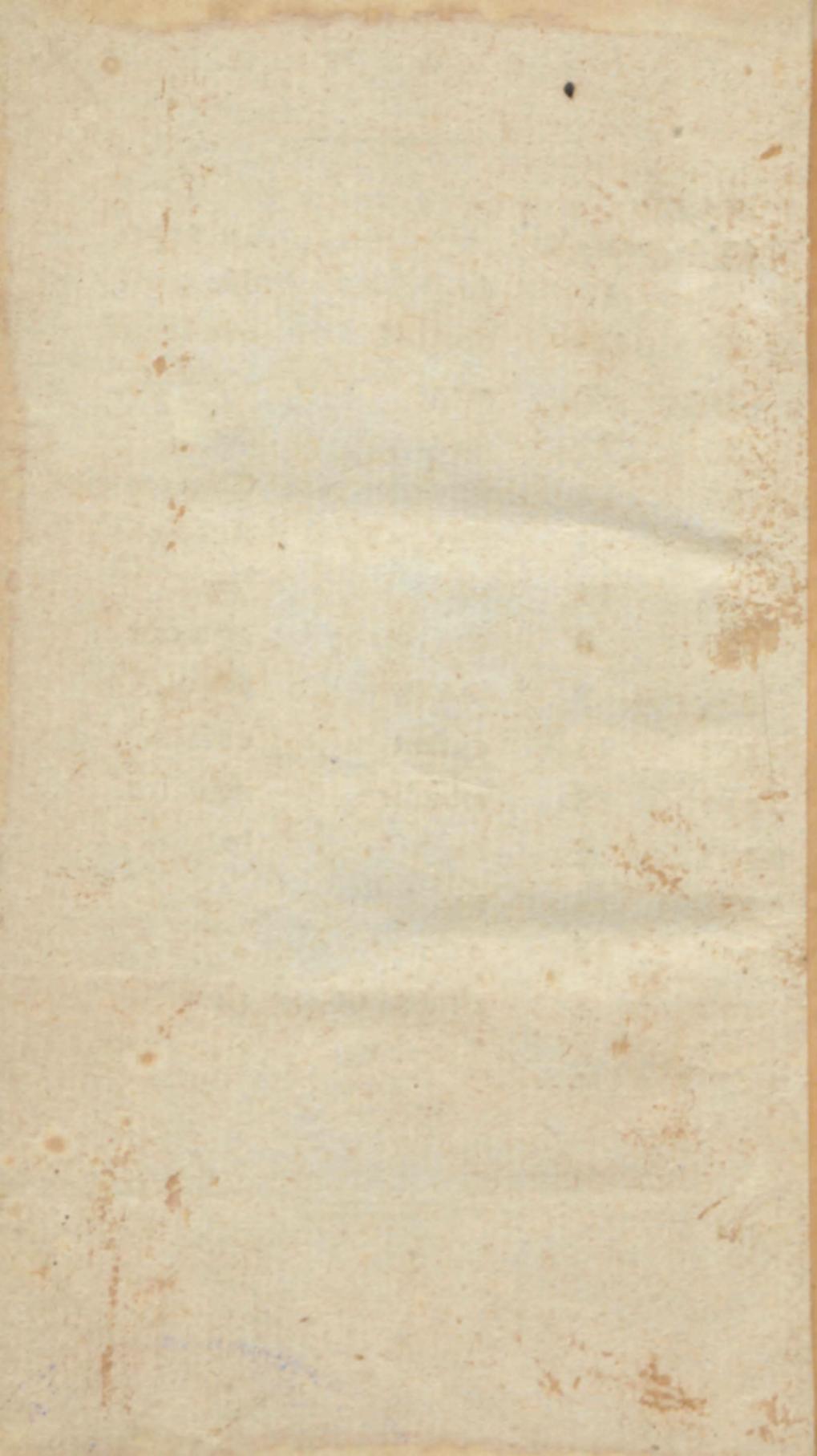
Офінцїа са Пэрінтеле Протопоп' Іліє
Ржмнічѣн'

	5
Д. в. Вістієр' Йордаке Олжнескъл'	25
Д. Домнъл' Міхалаке Павлі	1
Д. Д. Дімітре Іоніч'	1
Д. Д. Тимітре Павловіч'	6

Г Р А Т А.

ФАЦ'А. РЖНДЧЛ'.

			чіТЕЩЕ.
22	17	de	dé.
28	23	номітив	nominatif.
31	7	маре	чинстіт.
33	22	фчає	фаче.
35	17	СУБСТАНТИВЕ	СУПЕРЛАТИВЕ.
39	3	ЯкордЧР'	ЯкордЧЛ'.
50	12	мі	'МЕ.
80	20	отхржтор	отхржт.
104	2	justus	justes.
104	11	енfant	enfans.
111	18	moudire	maudire,
134	5	la	le.
136	24	ба	боß.
146	13	ачет	ачест.
152	5	s'estlo ue	s'est loué.
157	7	НронЧМЕ	ПронЧМЕ.

BIBLIOTECA CENTRALA
UNIVERSITATIS

